
BELEGGEN.COM

EEN BOX 3 VOL MET KANSEN

Strategie voor de Nederlandse belegger met serieus vermogen

HARMEN VAN WIJK

EDITIE 2026 • VERSIE 0.12

Colofon

Een Box 3 vol met kansen.

Strategie voor de Nederlandse belegger met serieus vermogen.

Auteur: Harmen van Wijk.

Uitgegeven door Beleggen.com.

Versie 0.12 — concept voor naleesronde.

Copyright © Beleggen.com 2026. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit boek geeft algemene informatie over de Nederlandse belastingheffing in box 3, box 2 en de erfbelasting, alsmede over financierings- en beleggingsstrategieën die daarop aansluiten. Het is geen persoonlijk fiscaal of beleggingsadvies. Belastingregels en fondsdata kunnen na de peildatum van deze versie zijn gewijzigd. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur, een notaris of een geregistreerde beleggingsexpert. Beleggen.com en de auteur aanvaarden geen aansprakelijkheid voor handelingen die op basis van dit boek worden verricht. De volledige juridische vrijwaring vind je in bijlage E.

Peildatum: mei 2026.

Voorwoord

Op 24 december 2021 deed de Hoge Raad uitspraak in een arrest dat het Nederlandse box 3-stelsel vanaf 2017 in strijd verklaarde met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Sindsdien is het Nederlandse fiscale veld voor de particuliere belegger op drie kantelpunten in beweging: een nieuwe overbruggingswet die tot eind 2027 loopt, een tegenbewijsregeling die werkelijk rendement laat opgeven, en een aanstaande Wet werkelijk rendement waarvan de inwerkingtreding voor 1 januari 2028 op de planning staat. Deze drie ontwikkelingen samen creëren een uniek planningsmoment.

Dit boek is geschreven voor de Nederlandse particuliere belegger met serieus vermogen, doelgroepelijk vanaf circa €500.000. Het is voor wie zijn fiscaal-financiële structuur niet aan zijn lot wil overlaten, maar evenmin behoefte heeft aan jargon zonder houvast. Het bouwt op van de vormende Hoge Raad-arresten naar concrete instrumenten: tegenbewijsregeling, Holding BV, lombardkrediet, buy-borrow-die-pendant, BOR/DSR, erfbelasting. Het sluit af met drie fictief samengestelde cases voor verschillende vermogensniveaus en een slothoofdstuk over hoe je je beleggingsplan opstelt en uitvoert.

Mijn doel is dat je na lezing weet wat de instrumenten zijn, wat ze kosten, voor welke situaties ze passen, en welke fiscale werkelijkheid achter de planning schuilgaat. Ik ben er niet om je te vertellen welk fonds je moet kopen of welke notaris je moet bellen. Ik ben er om je te helpen begrijpen wat je opties zijn, zodat je doordacht kunt kiezen en met je fiscalist en notaris het gesprek op niveau kunt voeren.

Veel leesplezier en, hopelijk, een paar fiscale euro's extra in je portefeuille.

Harmen van Wijk

Beleggen.com

Mei 2026

Inhoudsopgave

Colofon.....	3
Voorwoord.....	4
Inhoudsopgave.....	5
Het Kerstarrest: hoe de Hoge Raad box 3 brak.....	7
Werkelijk rendement bewijzen sinds 19 juli 2025.....	15
Vermogensaanwas vanaf 2028: wat er echt verandert.....	23
De Holding BV: waarom hij nu interessant wordt.....	31
Beleggen binnen de BV: fondsen en strategie.....	42
Lombardkrediet: lenen tegen je portefeuille.....	51
Buy-borrow-die: de Nederlandse variant.....	62
BOR en DSR bij overlijden.....	70
Erfbelasting in 2026.....	79
Case 1 — Anna en Pieter, vermogen €500.000.....	89
Case 2 — Robert, vermogen €2 miljoen.....	96
Case 3 — Familie Veldhuis, vermogen €5,5 miljoen.....	104
Het beleggingsplan: van inzicht naar uitvoering.....	114
Werken met Beleggen.com.....	122
Bijlage A — Kerntabellen 2026.....	124
Bijlage B — Jurisprudentieregister.....	132
Bijlage C — Glossarium.....	142
Bijlage D — Wetsartikelenregister.....	151
Bijlage E — Juridische vrijwaring en disclaimer.....	158

Bijlage F — Broker-realiteit voor de Holding BV.....	162
Bijlage G — Bibliografie en geraadpleegde bronnen.....	166
Jouw box 3-tijdslijn 2017-2025.....	173
OWR-vergelijking forfait versus werkelijk rendement.....	176
Vermogensaanwas-simulatie 2028+.....	181
BV break-even-analyse.....	186
Beleggingsmix-checklist Holding.....	190
Lombardkrediet-berekening.....	194
Buy-borrow-die NL — checklist.....	198
BOR/DSR-checklist.....	203
Erfbelasting-simulatie.....	207
Beleggingsplan-canvas.....	212

Het Kerstarrest: hoe de Hoge Raad box 3 brak

Twee zaken die op 24 december 2021 voor de Hoge Raad lagen, illustreren waarom het oude box 3-stelsel onhoudbaar werd. In de zaak die uiteindelijk als het **Kerstarrest** (HR 24 december 2021, **ECLI:NL:HR:2021:1963**) bekend zou worden, ging het om een echtpaar met circa één miljoen euro vermogen, overwegend spaargeld. Hun box 3-aanslag was structureel hoger dan hun werkelijke rendement, zoals onderstaande "Kerstarrest in getallen"-overzicht laat zien.

Jaar	Box 3-aanslag	Werkelijk rendement
2017	€12.705	€6.612
2018	€11.969	€3.528

De Hoge Raad oordeelde dat het forfaitaire stelsel in strijd was met het eigendomsrecht en discriminatieverbod uit het Eerste Protocol bij het EVRM, en dat de wetgever de jaren 2017 en 2018 voor deze belastingplichtigen rechtsherstel moest bieden.

Een paar maanden eerder had Hof Den Haag een andere belastingplichtige met dezelfde grief in het ongelijk gesteld. In Hof Den Haag 14 juli 2021, **ECLI:NL:GHDHA:2021:1367**, ging het om een persoon met €323.336 spaarvermogen, een box 3-heffing van €3.727 voor 2017, en een werkelijk rendement van €935,66. Het hof oordeelde dat hij weliswaar bovenmatig werd belast, maar dat hij met een arbeidsinkomen van ruim honderdduizend euro genoeg verdiende om de heffing uit zijn loonstrook te betalen. Geen *individuele en buitensporige last*, dus geen schending van het EVRM. Diezelfde belastingplichtige zag zijn cassatie falen bij de Hoge Raad in HR 20 mei 2022 (**ECLI:NL:HR:2022:718**), niet omdat zijn redenering inhoudelijk fout was, maar omdat zijn rechtsvraag werd doorverwezen naar de massaalbezwaarprocedure die de Hoge Raad voor de jaren 2017 en 2018 openstelde.

De twee zaken samen markeren het keerpunt. De ene leverde het stelseloordeel op dat box 3 op zijn fundamenten kraakte. De andere liet zien dat zelfs een onhoudbaar stelsel niet voor iedereen automatisch rechtsherstel oplevert; je moest tijdig bezwaar hebben

gemaakt om er nog van te kunnen profiteren. Beide arresten samen vormen het juridische uitgangspunt waarop al het hedendaagse box 3-recht is terug te voeren.

Dit hoofdstuk legt uit hoe het oude box 3-stelsel werkte, waarom de Hoge Raad het op stelselniveau onhoudbaar verklaarde, en welke cascade van wetten en arresten daarna in gang werd gezet. Pas wanneer je die bewegingen begrijpt, wordt zichtbaar waarom de huidige situatie geen probleem is dat over je heen komt, maar een **planningsruimte** die jou drie horizonten geeft om vermogen anders in te richten.

Hoe het oude vermogensmix-stelsel werkte

Tot eind 2016 was box 3 een rechttoe-rechtaan-stelsel. De wetgever ging uit van een **forfaitair rendement** van vier procent op het vermogen boven de heffingvrije voet, en je betaalde daarover dertig procent inkomstenbelasting. Effectief leverde dat een vermogensbelasting van 1,2 procent op voor de jaren 2001 tot en met 2016. Niet altijd rechtvaardig, maar wel begrijpelijk, en bij de spaarrentes van rond de tien jaar geleden was er nog enige aansluiting bij de werkelijkheid.

Per 1 januari 2017 verving de wetgever dit eenvoudige percentage door het **vermogensmix-stelsel**. Vanaf dat moment ging de fiscus uit van een fictieve verdeling van je vermogen tussen spaargeld en beleggingen, waarbij die verdeling automatisch verschoof naarmate je meer vermogen had. Wie ongeveer een ton aan vermogen had werd geacht voor een groot deel te sparen, wie circa een miljoen had werd geacht voor het grootste deel te beleggen.

Het percentage rendement dat aan spaargeld werd toegerekend lag dicht bij de werkelijke spaarrente. Het percentage voor beleggingen werd door de wetgever wettelijk vastgesteld op **5,39 procent voor 2017** en **5,38 procent voor 2018**, op basis van een berekend langjarig gemiddelde rendement van een gespreide aandelenportefeuille.

Het probleem zat in de fictie. Een gepensioneerde met €600.000 op een **spaarrekening** werd geacht een steeds groter beleggingsdeel te houden, ongeacht of hij ooit één aandeel in zijn leven had gekocht. Het stelsel dwong hem om belasting te betalen over rendement dat hij volgens de wetgever zou moeten halen, niet over rendement dat hij feitelijk haalde. Voor wie zijn vermogen tegen historisch lage rente uitgeleend hield aan zijn bank,

werd box 3 langzamerhand een rekening die niets te maken had met wat zijn vermogen werkelijk opbracht.

De ironie is dat het stelsel ooit werd ingevoerd om eenvoud en uitvoerbaarheid te bevorderen. Een wet die voor de gemiddelde belegger een redelijke benadering moest opleveren, werd voor de oplettende spaarder een instrument dat structureel meer hief dan zijn vermogen ooit kon dragen. Die ongerijmdheid was de juridische tikkende tijdbom waarop de Hoge Raad uiteindelijk reageerde.

De Kerstarrest-uitspraak

Het arrest van 24 december 2021 (**ECLI:NL:HR:2021:1963**) bestaat uit drie tegen elkaar geplaatste rechtsoverwegingen die de juridische inzet samenvatten. In rechtsoverweging 3.5 stelt de Hoge Raad vast dat het vermogensmix-stelsel de proportionaliteitstoets onder artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM niet doorstaat, omdat het verschil in behandeling tussen belastingplichtigen met een hoog werkelijk rendement en belastingplichtigen met een laag werkelijk rendement niet in verhouding staat tot wat de wetgever ermee wilde bereiken. Het stelsel was bedoeld om uitvoerbaarheid te bevorderen en belastingopbrengsten op peil te houden, maar het bereikte dat ten koste van een grondrecht.

In rechtsoverweging 3.5.5 ligt de zin die voor de gemiddelde belegger het meest treffend is.

"Het nieuwe stelsel perkt de door artikel 1 EP gegarandeerde vrije beschikkingsmacht in doordat het een verhoudingsgewijs zware financiële last verbindt aan de keuze om niet over te gaan tot het risicovol beleggen van vermogen."

Anders geformuleerd, de wet straft je financieel voor het feit dat je je vermogen niet riskeert, terwijl de keuze om wel of niet te beleggen tot je grondrecht van vrije beschikking over je eigendom behoort. Die formulering is geen retorische vondst maar een rechtsoordeel dat de wetgever heeft gedwongen om het stelsel structureel te herzien.

Rechtsoverweging 3.6.1 voegt het discriminatieverbod toe. De Hoge Raad oordeelt dat een rechtvaardiging voor de heffing ontbreekt voor zover die heffing uitgaat van een voordeel dat hoger is dan het werkelijk behaalde voordeel. Belasting heffen over fictie waar

werkelijkheid beschikbaar is, schendt het gelijkheidsbeginsel onder artikel 14 van het EVRM in samenhang met het eigendomsrecht. Een spaarder en een belegger die hetzelfde werkelijke rendement halen mogen niet ongelijk worden behandeld omdat de wet aanneemt dat de een meer rendement zou moeten halen dan de ander.

Het arrest oordeelt dus niet over een individuele uitzondering. Het oordeelt op stelselniveau. Dat verschil maakt het Kerstarrest een **breekpunt**. Eerdere arresten hadden de wetgever een ruime beoordelingsmarge gelaten, waarbij alleen "individuele en buitensporige last"-gevallen succes hadden in cassatie. Hof Den Haag had die lijn correct toegepast in zijn uitspraak van 14 juli 2021 (ECLI:NL:GHDHA:2021:1367). De Hoge Raad verklaarde dat toetsingskader voor box 3 ontoereikend en verlegde de discussie van het individuele naar het stelselniveau.

Wat de Hoge Raad oplegde

Een arrest dat het stelsel afkraakt zonder zelf rechtsherstel te bieden zou de belastingplichtige met lege handen achterlaten. De Hoge Raad voorzag in dat probleem in rechtsoverweging 3.6.3, waar hij voor de jaren 2017 en 2018 zelf een herstelformule formuleerde. De rechter bepaalde dat met betrekking tot deze jaren alleen het werkelijke rendement in de heffing zou worden betrokken. Niet meer, niet minder. Een directe interventie waarmee de cassatieklacht gegrond werd verklaard en de belastingplichtige een lagere aanslag kreeg dan het oude stelsel hem zou hebben opgelegd.

Voor de jaren daarna lag de bal bij de wetgever. De Hoge Raad gaf geen blauwdruk voor een nieuw stelsel, maar wel een ondergrens: heffen mag niet meer zijn dan over werkelijk rendement, en wie kan aantonen dat zijn werkelijke rendement lager ligt dan het forfait, moet die mogelijkheid krijgen. Die ondergrens werd het bouwprincipe van alle latere wetgeving.

Niet iedere belastingplichtige profiteerde meteen. In een ander arrest van diezelfde dag, 20 mei 2022 (ECLI:NL:HR:2022:720), oordeelde de Hoge Raad dat **niet-bezwaarmakers** geen recht op rechtsherstel hadden via een algemene ambtshalve teruggaaf. Wie geen tijdig bezwaar had gemaakt tegen zijn aanslag, kon zich niet alsnog op het Kerstarrest beroepen. Voor die groep volgde een aparte regeling onder de noemer **massaal-**

bezwaarplus (Stcrt. 2023, 2860), waarvoor het eindarrest op moment van schrijven nog op zich laat wachten.

De cascade die volgde

Het Kerstarrest is geen eindpunt. Het is het beginpunt van een wetgevingscascade die in mei 2026 nog steeds doorloopt. Onderstaande tabel zet de mijlpalen op een rij.

Datum	Mijlpaal	Vindplaats
24 december 2021	Kerstarrest, vermogensmixstelsel in strijd met EVRM	ECLI:NL:HR:2021:1963
20 mei 2022	Cassatieverwerping Hof Den Haag-belastingplichtige, verwijzing naar massaalbezwaarprocedure	ECLI:NL:HR:2022:718
20 mei 2022	Niet-bezwaarmakers geen automatisch rechtsherstel	ECLI:NL:HR:2022:720
28 december 2022	Wet rechtsherstel box 3 in werking	Stb. 2022, 533
1 januari 2023	Overbruggingswet box 3 in werking	Stb. 2022, 534
6 juni 2024	Vijf arresten, werkelijk rendement omvat ongerealiseerd	ECLI:NL:HR:2024:704 e.v.
19 juli 2025	Wet tegenbewijsregeling box 3 in werking	Stb. 2025, 195
12 februari 2026	Wet werkelijk rendement aangenomen Tweede Kamer	Kamerstuk 36748
1 januari 2028	Beoogde inwerkingtreding Wet werkelijk rendement	(in behandeling Eerste Kamer)

De **Wet rechtsherstel box 3** repareerde de jaren 2017 tot en met 2022 met terugwerkende kracht, waarbij belastingplichtigen voor wie het oude forfait nadelig uitpakte konden worden aangeslagen alsof ze drie afzonderlijke vermogenscategorieën hielden: banktegoeden, overige bezittingen en schulden, elk met een eigen rendementspercentage. Dezelfde categorieënstructuur werd vervolgens geprojecteerd op de jaren vanaf 2023 via de

Overbruggingswet box 3. Vanaf belastingjaar 2023 werd het oude vermogensmix-stelsel definitief vervangen door een drie-categorieën-forfait, waarvan de percentages voor banktegoeden en schulden achteraf worden vastgesteld op basis van werkelijke gemiddelden.

Op 6 juni 2024 wees de Hoge Raad vijf arresten op één dag (ECLI:NL:HR:2024:704, 705, 756, 771 en 813) waarin de werkelijk-rendementsdoctrine werd uitgewerkt. Werkelijk rendement bestaat niet alleen uit ontvangen rente, dividend en huur, maar ook uit onge-realiseerde waardeinstijgingen en waardedalingen. Inflatiecorrectie wordt niet toegepast, want het gaat om nominaal rendement. De bewijslast ligt bij de belastingplichtige die stelt dat zijn werkelijke rendement lager is dan het forfait. Rente op box 3-schulden mag in mindering worden gebracht, maar fondskosten, beheerkosten en transactiekosten niet. Die regels werden codificeerd in de **Wet tegenbewijsregeling box 3** die op 19 juli 2025 in werking trad (Stb. 2025, 195) en die het formulier *Opgaaf Werkelijk Rendement* invoerde, waarin elke belastingplichtige zijn werkelijke rendement kan opgeven en daarmee een lagere aanslag kan afdwingen.

De structurele oplossing is het **wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3**, ingediend op 19 mei 2025 onder Kamerstuk 36748 en aangenomen door de Tweede Kamer op 12 februari 2026. Wanneer het voorstel ongewijzigd door de Eerste Kamer komt, kent box 3 per 1 januari 2028 een hybride stelsel waarbij banktegoeden en effecten onder een **vermogensaanwasbelasting** vallen (jaarlijkse heffing over zowel direct rendement als onge-realiseerde waardeontwikkeling), terwijl onroerend goed onder een **vermogenswinstbelasting** valt waarbij waardeinstijgingen pas bij verkoop worden belast. Op het moment van schrijven loopt de behandeling in de Eerste Kamer; op 19 mei 2026 staat een deskundigenbijeenkomst gepland.

Wat dit voor jou betekent

De juridische instabiliteit van box 3 voelt voor veel beleggers als een probleem dat de fiscus over hen uitstort. Vanuit een planningsperspectief is het precies het tegenovergestelde. Een stelsel in beweging biedt drie horizonten waarop je vermogen anders kunt inrichten dan voorheen mogelijk was.

De eerste horizon is **lopend**. Wie nu aangifte doet over belastingjaar 2025, kan via de tegenbewijsregeling werkelijk rendement opgeven in plaats van het forfait te accepteren. Dat is niet alleen voordelig voor wie spaargeld heeft, maar ook voor wie een portefeuille met dividendaandelen of obligaties houdt waarvan het werkelijke rendement onder het overige-bezittingen-forfait voor 2025 van **5,88 procent** ligt. Het werkblad bij dit hoofdstuk (T01, *Jouw box 3-tijdslijn 2017-2025*) helpt je inventariseren welke aanslagen voor jou nog open staan.

De tweede horizon is de **aanloop naar 2028**. Wanneer het wetsvoorstel ongewijzigd door de Eerste Kamer wordt aangenomen, wordt op 1 januari 2028 een openingsbalans op marktwaarde vastgesteld onder de Wet werkelijk rendement. Wat er op die datum in je portefeuille staat, is de fiscale startpositie voor het nieuwe stelsel. Beleggers die hun portefeuille tussen nu en eind 2027 herstructureren, zijn dus bezig met meer dan een aanpassing op korte termijn. Ze bepalen met welke posities ze het nieuwe regime ingaan en welke meerwaarden onder de oude regels worden afgewikkeld.

De derde horizon is **structureel**, na 1 januari 2028. Het hybride stelsel van vermogensaanwas voor effecten en vermogenswinst voor onroerend goed maakt de keuze tussen vermogensmix-vormen tot een fiscaal vraagstuk dat onder het oude forfait simpelweg niet bestond. Ook de keuze tussen privé aanhouden en aanhouden via een Holding BV verandert van karakter, omdat een BV onder goed koopmansgebruik haar effecten op kostprijs of lagere marktwaarde mag waarderen, en daarmee ongerealiseerde meerwaarden kan uitstellen tot het moment van verkoop.

Voor de oplettende belegger is het Kerstarrest dus geen incident dat met rechtsherstel is afgedaan. Het is de juridische opening waarmee box 3 voor het eerst sinds 2001, toen het stelsel werd ingevoerd, niet langer een vaststaande heffing is, maar een rechtsfeit dat zich aanpast aan de manier waarop je je vermogen werkelijk inricht.

Het Kerstarrest opende de deur. De Wet tegenbewijsregeling box 3 die sinds 19 juli 2025 in werking is, maakt die deur bruikbaar voor wie nu aangifte doet over belastingjaar 2025. Hoe je het formulier *Opgaaf Werkelijk Rendement* invult, welke bewijsstukken je daarvoor nodig hebt en wanneer de tegenbewijsroute echt loont in vergelijking met het standaardforfait, is de eerste van de drie planningshorizonten die in dit boek worden uitgewerkt. Het volgende hoofdstuk werkt die horizon volledig uit.

-
- 01** 24 december 2021
Kerstarrest, vermogensmix-stelsel in strijd met EVRM
ECLI:NL:HR:2021:1963
 - 02** 20 mei 2022
Niet-bezwaarmakers geen automatisch rechtsherstel
ECLI:NL:HR:2022:718
 - 03** 28 december 2022
Wet rechtsherstel box 3 in werking
Stb. 2022, 533
 - 04** 1 januari 2023
Overbruggingswet box 3, drie categorieën
Stb. 2022, 534
 - 05** 6 juni 2024
Vijf arresten, ongerealiseerd telt mee
ECLI:NL:HR:2024:704 e.v.
 - 06** 19 juli 2025
Wet tegenbewijsregeling, formulier OWR beschikbaar
Stb. 2025, 195
 - 07** 1 januari 2028
Beoogde inwerkingtreding Wet werkelijk rendement
Kamerstuk 36748

Een stelsel in beweging is geen probleem, maar een planningsruimte met drie horizonten.

De juridische cascade van Kerstarrest tot Wet werkelijk rendement, 2021 tot 2028

Werkelijk rendement bewijzen sinds 19 juli 2025

Op 19 juli 2025 verscheen op Mijn Belastingdienst voor het eerst het formulier *Opgaaf Werkelijk Rendement*. Wat tot dan toe alleen mogelijk was via een gang naar de rechter en het Kerstarrest, namelijk heffing over werkelijk rendement in plaats van over het forfait, werd op die zaterdag een eenvoudige aangifte-handeling voor wie de bewijsstukken op orde heeft. Geen cassatieprocedure, geen jarenlange wachttijd, geen advocaat. Alleen een ingevuld formulier en een onderbouwing die de inspecteur kan controleren.

De Wet tegenbewijsregeling box 3 codificeert wat de Hoge Raad in zijn vijf arresten van 6 juni 2024 had voorgeschreven. Het oude forfait blijft de hoofdregel, maar wie aannemelijk kan maken dat zijn werkelijke rendement lager ligt, betaalt voortaan belasting over dat lagere bedrag. De wet is opgenomen in een nieuwe afdeling 5.6 van de Wet IB 2001, met de centrale regeling in art. 5.25 lid 1.

Dit hoofdstuk laat zien hoe die regeling werkt, voor welke belastingjaren je hem kunt inroepen, hoe je het OWR-formulier invult, wanneer het echt loont, en welke valkuilen recente rechtspraak heeft blootgelegd.

De wet die de cassatielijn codificeerde

De Wet tegenbewijsregeling box 3 staat in **Staatsblad 2025, 195** (Kamerstuk 36706), met een inwerkingtredingsbesluit op 14 juli 2025 in Staatsblad 2025, 196. De wet zelf trad in werking op **19 juli 2025**, met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023 voor de Overbruggingswet-jaren en tot 1 januari 2017 voor de jaren onder de Wet rechtsherstel. Daarmee codificeert hij voor het hele tijdvak 2017 tot en met 2027 wat de Hoge Raad eerder al had voorgeschreven.

De regeling is geen aanpassing van het oude art. 5.1 Wet IB 2001. Dat artikel blijft ongewijzigd staan en bepaalt nog steeds dat het belastbaar inkomen uit sparen en beleggen gelijk is aan het voordeel uit sparen en beleggen, verminderd met de persoonsgebonden

aftrek. De nieuwe regeling is een afwijkingsclausule die als afzonderlijke afdeling 5.6 in het hoofdstuk over box 3 is geplakt. Art. 5.25 lid 1 luidt letterlijk:

"Indien de belastingplichtige aannemelijk maakt dat het werkelijke rendement van bezittingen en schulden lager is dan het voordeel uit sparen en beleggen, wordt het belastbare inkomen uit sparen en beleggen in afwijking van artikel 5.1 gesteld op het werkelijke rendement van bezittingen en schulden, verminderd met de persoonsgebonden aftrek."

Drie elementen springen eruit. Het eerste is **"aannemelijk maakt"**, een juridische standaard die lager ligt dan "bewijzen". Je hoeft niet onomstotelijk vast te stellen dat het forfait te hoog is, maar wel met documenten en berekeningen overtuigend te onderbouwen waarom jouw werkelijke rendement lager uitvalt. Het tweede element is **"in afwijking van artikel 5.1"**. Het oude artikel blijft het uitgangspunt, en alleen wie zelf actie onderneemt verschuift de heffingsgrondslag naar werkelijk rendement. Wie niets doet betaalt het forfait. Het derde element is **"bezittingen en schulden"** in samenhang. Werkelijk rendement wordt berekend over je gehele box 3-vermogen tegelijk, niet per bestanddeel afzonderlijk. Je kunt dus niet alleen je verlieslatende effecten opgeven en de winstgevende posities buiten beeld te houden.

De memorie van toelichting bij het wetsvoorstel maakt het uitgangspunt expliciet. *"De bewijslast voor het werkelijke rendement ligt bij de belastingplichtige. De belastingplichtige moet feiten stellen en in geval van betwisting aannemelijk maken waaruit volgt wat de omvang is van dat werkelijke rendement op het gehele box 3-vermogen."* De slotwoorden zijn van belang. De fiscus hoeft niet te bewijzen dat het forfait klopt, maar jij moet onderbouwen waarom het in jouw geval niet klopt, en die onderbouwing moet integraal zijn over je hele box 3-portefeuille.

Wat onder werkelijk rendement valt

De art. 5.26 tot en met 5.28 Wet IB 2001 definiëren werkelijk rendement als de som van twee componenten. **Reguliere voordelen** zijn de directe opbrengsten zoals rente op spaargeld, dividend op aandelen, en huur uit verhuurd vastgoed. **Vermogensaanwas** is het verschil tussen de waarde van je bezittingen aan het eind van het jaar en het begin

van het jaar, gecorrigeerd voor stortingen en onttrekkingen. In die definitie tellen ook ongerealiseerde waardestijgingen en waardedalingen mee. Wie zijn aandelen in 2025 in waarde zag stijgen zonder ze te verkopen, telt die stijging mee als belastbaar rendement, ook als hij niets met de winst heeft gedaan.

De Hoge Raad bevestigde deze interpretatie definitief in het arrest van 20 december 2024 (**ECLI:NL:HR:2024:1788**). Voor effectenportefeuilles geldt de waarde per 1 januari als openingswaarde en de waarde per 31 december als slotwaarde. Voor vastgoed wordt de WOZ-waarde gebruikt via de zogenoemde t-1-methode. De openingswaarde is de WOZ met waardepeildatum 1 januari van het voorafgaande jaar, en de slotwaarde de WOZ met waardepeildatum 1 januari van het belastingjaar zelf. Een woning die in 2024 in WOZ-waarde steeg van €380.000 naar €410.000 levert dus een ongerealiseerd rendement van €30.000 op voor belastingjaar 2025.

Drie posten zijn aftrekbaar van het bruto werkelijke rendement. **Rente op box 3-schulden** mag in mindering worden gebracht. Verdere kosten zijn niet aftrekbaar, en die uitsluiting is breder dan veel beleggers verwachten. Beheerkosten van een vermogensbeheerder, fondskosten zoals de TER, transactiekosten bij aan- en verkoop, advieskosten van een fiscalist, en onderhoudskosten van vastgoed vallen allemaal buiten de aftrek. De Hoge Raad heeft dat in de 6 juni 2024-arresten expliciet bepaald, en de wetgever heeft die lijn in afdeling 5.6 woordelijk overgenomen.

Een laatste belangrijke regel betreft het **eigen gebruik van een tweede woning**. In het arrest van 20 december 2024 oordeelde de Hoge Raad dat eigen gebruik geen belastbaar voordeel oplevert. Wie een vakantiehuis op de Veluwe heeft staan, hoeft over het wonen daar geen rendement op te geven. Alleen de waardestijging via WOZ telt mee, plus eventuele huurinkomsten uit verhuur aan derden. Voor wie zijn vakantiewoning niet verhuurt, kan het werkelijke rendement daarmee nul zijn, terwijl het forfait fors hoger uitvalt.

Het OWR-formulier in praktijk

Vanaf belastingjaar 2025 is er geen apart formulier meer. Werkelijk rendement geef je rechtstreeks op in de reguliere aangifte inkomstenbelasting via Mijn Belastingdienst.

Voor de belastingjaren 2017 tot en met 2024 staat het aparte formulier *Opgaaf Werkelijk Rendement* (OWR) beschikbaar. Voor de jaren 2021 tot en met 2024 kan iedereen een OWR indienen. Voor de jaren 2017 tot en met 2020 ligt de zaak ingewikkelder. Alleen wie tijdig een verzoek om ambtshalve vermindering heeft ingediend of deelnam aan de massaal-bezwaarplus-aanwijzing kan voor die jaren nog actie ondernemen, en de meeste deadlines zijn inmiddels verlopen. Voor 2020 was de uiterste datum 31 december 2025, voor 2019 al 31 december 2024.

De **bewijsstukken** hoef je niet mee te sturen, maar de Belastingdienst kan ze later opvragen. De documenten die je nodig hebt om je opgave te kunnen onderbouwen zijn jaaroverzichten van banken en beleggingsinstellingen, dividendoverzichten, WOZ-beschikkingen voor onroerend goed, en overzichten van eventuele schulden met de daarover betaalde rente. Een gestructureerd dossier waarin je per bezitting de openingswaarde, slotwaarde en directe opbrengsten verzamelt, voorkomt dat je later op een achterstand staat als de inspecteur vragen stelt.

De **indieningstermijn** is twaalf weken na de uitnodigingsbrief van de Belastingdienst. Voor wie een professionele belastingadviseur heeft ingeschakeld is de termijn ruimer en deze is voor de lopende jaargang verlengd tot 1 oktober 2026. Voor **fiscale partners** geldt dat ieder afzonderlijk een opgave indient op basis van de partnerverdeling die bij de oorspronkelijke aangifte is gekozen. De Hoge Raad oordeelde op 27 maart 2026 (ECLI:NL:HR:2026:495) dat die verdeling onder strikte voorwaarden alsnog kan worden gewijzigd na een collectieve uitspraak in de massaal-bezwaarplus-procedure, met een termijn van zes weken na vaststelling.

Het werkblad bij dit hoofdstuk (T02, *OWR-vergelijking forfait versus werkelijk rendement*) helpt je per belastingjaar de twee berekeningen naast elkaar te zetten, zodat je in één oogopslag ziet of de tegenbewijsroute voor jou loont.

Wanneer de OWR-route loont

Een vergelijking voor belastingjaar 2025, met de definitieve forfaits zoals gepubliceerd in Staatscourant 2026, 3708 en het tarief van 36 procent. De volledige parameterlijst staat in werkblad T02 en in bijlage A.

Profiel	Werkelijk rendement	Forfaitair voordeel	Belasting forfait	Belasting werkelijk	Voordeel OWR
A. Effectenbelegger met laag rendement	Portefeuille €300.000, rendement 2 procent (€6.000)	5,88 procent × €242.316 = €14.248	€5.129	€2.160	€2.969
B. Vakantiewoning eigen gebruik	Woning €350.000, geen huur, WOZ stabiel	5,88 procent × €292.316 = €17.188	€6.188	€0	€6.188
C. Belegger met lombardlening	Effecten €500.000 (rendement 4 procent), schuld €200.000 (rente 5 procent), netto €10.000	Pro-rata-methode na heffingvrij vermogen en schulden-drempel	€7.030	€3.600	€3.430

Drie patronen vallen op. Voor de **effectenbelegger** levert OWR vooral voordeel op in jaren waarin de portefeuille onder het forfait uitkomt. Bij een gemengde portefeuille met dividend- en groeiaandelen schommelt het werkelijke rendement, en in slechte beursjaren bedraagt het verschil al snel meerdere duizenden euro's. Voor de **eigenaar van een vakantiewoning zonder verhuur** is OWR vrijwel altijd voordelig, want het forfait is hoog en het werkelijke rendement uit eigen gebruik is nul. Voor de **belegger met een lombardlening** is OWR voordelig wanneer de werkelijke rente die hij betaalt hoger is dan het schuldforfait van 2,70 procent. Bij courante kredietrentes van vier tot vijf procent is dat structureel het geval. De berekening voor profielen met schulden volgt de pro-rata-methode: verminder eerst je schulden met de drempel van €3.800 per persoon, bereken vervolgens je rendementspercentage door het forfaitaire voordeel per categorie te delen door de rendementsgrondslag (bezittingen minus schulden na drempel), en pas dat percentage toe op je grondslag sparen en beleggen. Werkblad T02 toont de doorrekening voor Profiel C stap voor stap.

Andersom loont de OWR-route niet wanneer je portefeuille consistent boven het forfait rendeert. Een belegger die een breed gespreid internationaal indexfonds aanhoudt en in

een gemiddeld beursjaar acht procent maakt, betaalt onder het forfait minder dan onder werkelijk rendement. Voor zo'n profiel is het forfait juist een fiscale meevaller, en het is verstandig de OWR-keuze ieder jaar opnieuw te maken op basis van de werkelijke rendementen van dat jaar.

Valkuilen die in 2026 al zichtbaar zijn

De rechtbankuitspraak van 5 februari 2026 (ECLI:NL:RBNNE:2026:364) illustreert hoe een belastingplichtige met een goede zaak alsnog onderuit kan gaan. De belegger had voor de jaren 2020 en 2021 een OWR ingediend waarin hij uitsluitend de gerealiseerde inkomsten en gerealiseerde koerswinst opnam. Ongerealiseerde waardeinstijgingen op zijn aandelenportefeuille had hij weggelaten, met het argument dat die nog niet "verdiend" waren. De Rechtbank Noord-Nederland verwierp die redenering. Op basis van de Hoge Raad-jurisprudentie van 6 juni en 20 december 2024 is werkelijk rendement de som van directe opbrengsten **plus** alle waardeveranderingen, gerealiseerd of niet. Een onvolledig ingevulde OWR levert geen tegenbewijs op, en de inspecteur viel terug op het forfait. De belegger betaalde alsnog over fictie, niet omdat de wet hem dat oplegde maar omdat hij zijn opgave onvoldoende had onderbouwd.

Drie andere valkuilen die de praktijk al heeft laten zien. De eerste is de **t-1-methode bij vastgoed**. Wie alleen op zijn aanslag het WOZ-bedrag opzoekt, gebruikt vaak het verkeerde peilmoment. Voor de openingswaarde van belastingjaar 2025 heb je de WOZ-beschikking met waardepeildatum 1 januari 2024 nodig, niet die van 2025 zelf. Een fout van een jaar kan duizenden euro's verschil maken in de rendementsberekening.

De tweede valkuil is de **partnerverdeling**. Wanneer je voor 2024 het forfait hebt geaccepteerd met een bepaalde verdeling tussen jou en je fiscale partner, kun je die verdeling niet zomaar omkeren wanneer je voor de OWR-route kiest. Voor wie een groot vermogensverschil tussen partners heeft, ligt hier een potentieel voordeel dat je vroeg in het aangifteproces moet plannen, niet achteraf bij de OWR.

De derde valkuil is de **kostendiscipline**. Veel beleggers verwachten dat hun fondskosten of beheerkosten in mindering kunnen op het werkelijke rendement, vooral bij vermogen dat actief beheerd wordt. De wet is daarover ondubbelzinnig: alleen rente op box 3-

schulden is aftrekbaar. Een vermogensbeheerder die zijn klanten een nettorendement laat zien onder aftrek van zijn fee, geeft een gunstiger beeld dan de fiscus zal accepteren. Voor de OWR moet je het brutorendement opgeven, vóór alle andere kosten dan schuldrente.

Het Gerechtshof 's-Hertogenbosch oordeelde op 25 maart 2026 (ECLI:NL:GHSHE:2026:805) dat een inspecteur die met een belastingplichtige een overeenkomst heeft gesloten over de hoogte van het box 3-rendement, daar later niet eenzijdig op kan terugkomen. Voor wie tot een vaststellingsovereenkomst komt over een belastingjaar onder de tegenbewijsregeling, is dat een waardevolle bevestiging dat het bereikte resultaat ook daadwerkelijk vaststaat.

Naar de openingsbalans van 2028

De tegenbewijsregeling is de eerste van de drie planningshorizonten die in dit boek worden uitgewerkt. Wie zijn aangifte over 2025 nu invult, kan met de OWR-route honderden tot duizenden euro's belasting besparen, mits hij zijn portefeuille netjes documenteert en de valkuilen vermijdt. Tegelijk geldt deze regeling alleen tot en met belastingjaar 2027. Wanneer het wetsvoorstel 36748 ongewijzigd door de Eerste Kamer komt, vervangt de Wet werkelijk rendement vanaf 1 januari 2028 het hele forfaitaire stelsel door een nieuw, hybride systeem, en dat vraagt om een ander soort planning. Niet over wat je vorig jaar hebt verdiend, maar over wat er op je openingsbalans staat als het nieuwe regime ingaat. Het volgende hoofdstuk laat zien wat er per 1 januari 2028 verandert, hoe de vermogensaanwasbelasting en de vermogenswinstbelasting naast elkaar gaan werken, en hoe je je portefeuille tussen nu en eind 2027 daarop voorsorteert.

01

Effectenbelegger met laag rendement

Portefeuille €300.000, werkelijk rendement 2 procent

forfait	€5.129
werkelijk	€2.160

VOORDEEL

+€2.969

02

Vakantiewoning eigen gebruik

Woning €350.000, geen verhuur, WOZ stabiel

forfait	€6.188
werkelijk	€

VOORDEEL

+€6.188

03

Belegger met lombardlening

Effecten €500.000 (4 procent), schuld €200.000 (5 procent rente)

forfait	€7.030
werkelijk	€3.600

VOORDEEL

+€3.430

Wanneer loont de OWR-route, vergelijking forfait en werkelijk rendement voor drie portefeuilleprofielen, belastingjaar 2025

Vermogensaanwas vanaf 2028: wat er echt verandert

Een belegger opent op 5 mei 2026 een nieuwe positie in een breed gespreid internationaal indexfonds, het *Vanguard FTSE All-World UCITS ETF* (ISIN IE00BK5BQT80, ticker VWCE). Hij koopt ervoor €100.000, blijft het twintig maanden vasthouden, en op 31 december 2027 staat de positie op €115.000. Voor hem is dat winst die hij niet hoeft te realiseren. Voor de fiscus is die slotstand iets anders. Op 1 januari 2028 wordt de marktwaarde van zijn portefeuille de fiscale **openingsbalans** voor het nieuwe stelsel, en alles wat er na die datum bijkomt wordt jaarlijks belast als vermogensaanwas. De €15.000 die hij in 2026 en 2027 zag groeien blijft buiten schot. Wat hij in 2028 maakt, niet.

Dat eenmalige overgangsmoment van eind 2027 naar begin 2028 staat centraal in dit hoofdstuk. De Wet werkelijk rendement box 3 vervangt het forfaitaire stelsel door een **hybride systeem** waarin financiële bezittingen jaarlijks worden belast op hun waardeontwikkeling, terwijl onroerend goed en aandelen in startende ondernemingen pas worden belast wanneer je ze vervreemdt. Voor wie zijn portefeuille tussen vandaag en eind 2027 met dit eindspel in gedachten inricht, ontstaat een planningsruimte die er onder het oude regime simpelweg niet was.

Status mei 2026

De Tweede Kamer nam het wetsvoorstel **Wet werkelijk rendement box 3** (Kamerstuk 36748) aan op 12 februari 2026. Vóór stemden SP, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, PvdD, CDA en VVD. Tegen stemden 50PLUS, DENK, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Groep Markuszower, PVV en FVD. Het wetsvoorstel ligt sindsdien bij de Eerste Kamer in de commissie Financiën. De Nota naar aanleiding van het verslag is op 24 april 2026 binnengekomen, en op 19 mei 2026 staat een deskundigenbijeenkomst gepland in twee blokken van anderhalf uur.

Op 6 maart 2026 kondigde staatssecretaris van Financiën Eerenberg in een Kamerbrief aan dat de regering aanpassingen wil doorvoeren om het voorstel voor de Eerste Kamer

aanvaardbaar te maken. Het kabinet kiest ervoor het huidige forfaitaire stelsel niet langer voort te zetten dan tot eind 2027, en gaat in overleg met de Tweede Kamer over verbeteringen aan het voorstel. Die aanpassingen lopen niet via een nota van wijziging op het bestaande dossier 36748, maar zouden via een afzonderlijke novelle of via het **Belastingplan 2027** kunnen worden meegenomen, mits het kabinet de budgettaire dekking vindt. De zwaarste aangekondigde wijziging is een **achterwaartse verliesverrekening** van één jaar, zodat een verlies uit 2029 kan worden teruggewenteld naar een eerder jaar met positief box 3-rendement (eerste toepassing: 2028). De budgettaire kosten daarvan zijn geraamd op 3,4 miljard euro cumulatief over de eerste vijf jaar.

De streefdatum van inwerkingtreding blijft **1 januari 2028**. Dit is een streefdatum, geen geldend recht. Op het moment van schrijven kan de Eerste Kamer het voorstel nog amenderen, terugsturen of in zijn geheel verwerpen. De inhoud van dit hoofdstuk beschrijft het voorstel zoals dat per 10 mei 2026 in de Eerste Kamer ligt; raadpleeg eerstekamer.nl/wetsvoorstel/36748 voor de actuele stand op het moment dat je dit boek leest.

Het hybride model in twee tracks

De kern van de wet is een tweedeling in heffingsmoment.

Vermogenscategorie	Heffingsmodel	Wanneer belast
Banktegoeden	Vermogensaanwas	Jaarlijks, op directe rente plus waardeontwikkeling
Effecten (aandelen, obligaties, ETF's, beleggingsfondsen)	Vermogensaanwas	Jaarlijks, op direct rendement plus ongerealiseerde waarde-stijging of -daling
Crypto	Vermogensaanwas	Jaarlijks, op waardeontwikkeling
Onroerend goed (verhuurd of eigen gebruik, niet zijnde eigen woning)	Vermogenswinst	Bij vervreemding (verkoop, schenking, overlijden)
Aandelen in startende of door-groeierende ondernemingen	Vermogenswinst	Bij vervreemding

Voor de **vermogensaanwas-track** bestaat het rendement uit twee componenten. Het directe rendement is wat je werkelijk ontvangt aan rente, dividend of huur. De vermogensaanwas zelf is het verschil tussen de waarde aan het begin en aan het einde van het jaar, gecorrigeerd voor stortingen en onttrekkingen. Ongerealiseerde koerswinsten op aandelen tellen mee als belastbaar inkomen, ook als je niets verkoopt. Dat is een groot verschil met het oude forfait, waar de werkelijke waardeontwikkeling van je portefeuille er voor de fiscus niet toe deed.

Voor de **vermogenswinst-track** geldt het omgekeerde principe. Zolang je een vakantie-woning of een verhuurpand vasthoudt, telt de jaarlijkse waardestijging niet als rendement voor de heffing. Pas wanneer je vervreemdt, wordt het verschil tussen verkrijgingsprijs en verkoopprijs belast. De verkrijgingsprijs is voor objecten die op 1 januari 2028 al in je bezit zijn de waarde economisch verkeer op die datum, niet de oorspronkelijke aankoopprijs. Voor woningen geldt de WOZ-waarde met peildatum 1 januari 2028, die formeel gepubliceerd wordt als WOZ-waarde voor belastingjaar 2029.

De memorie van toelichting motiveert deze tweedeling met liquiditeit en uitvoerbaarheid. Voor onroerend goed geldt:

De memorie van toelichting stelt dat onroerende zaken niet eenvoudig te verkopen zijn en dat jaarlijkse heffing over een ongerealiseerde waardestijging tot liquiditeitsproblemen zou kunnen leiden. Voor wie een verhuurpand bezit dat in een jaar fors in WOZ-waarde stijgt, zou jaarlijkse heffing op die ongerealiseerde waardestijging immers kunnen betekenen dat hij belasting moet betalen zonder cash om die belasting uit te halen. Voor effecten ligt dat anders. Een aandeel kun je makkelijk verkopen om je belasting te betalen, een woning niet.

Direct rendement uit vermogenswinst-bezittingen wordt overigens wel jaarlijks belast. Huurinkomsten uit verhuurde woningen vallen jaarlijks in de heffing, ook in het vermogenswinst-spoor. Voor niet-verhuurde onroerende zaken zoals een vakantiewoning in eigen gebruik introduceert het wetsvoorstel daarnaast een **vastgoedbijtelling van 3,35 procent** van de WOZ-waarde, om te voorkomen dat eigen gebruik volledig buiten elke heffing valt.

Tarief, vrijstelling en kostenaf trek

Het tarief blijft op **36 procent**, gelijk aan dat van het huidige overbruggingsstelsel. Het meest zichtbare verschil zit in de vrijstelling. Onder de oude regeling gold een heffingvrij vermogen, een grondslagvrijstelling onderaan je box 3-vermogen. Onder de nieuwe wet gaat dat naar een **heffingvrij inkomen** van 1.800 euro per belastingplichtige (jaarbedrag voor 2028, geïndexeerd). Niet je vermogen wordt vrijgesteld, maar het eerste deel van je rendement.

Voor wie weinig rendement maakt is dat in de praktijk gunstiger dan de oude vrijstelling. Een spaarder met €60.000 op een spaarrekening tegen 1,5 procent rente heeft een rendement van €900 in 2028, dat volledig binnen het heffingvrij inkomen valt en dus niet wordt belast.

Voor wie veel rendement maakt is het strenger. Dezelfde €60.000 die in 2028 met acht procent groeit door een breed indexfonds, levert €4.800 op waarvan slechts het eerste deel vrij is. Het hangt dus van je werkelijke rendement af of de overgang voordelig of nadelig uitpakt.

De **kostenaf trek** is ruimer dan onder de tegenbewijsregeling, maar minder ongelimiteerd dan veel beleggers verwachten. Direct aftrekbaar op de aangifte zijn de rente op box 3-schulden, de beheerkosten van een vermogensbeheerder en directe onderhoudskosten van verhuurd vastgoed. **Transactiekosten** bij aan- en verkoop zijn dat niet als aparte aftrekpost: in de vermogensaanwas-track worden zij als stortingen of onttrekkingen op de positie geboekt, in de vermogenswinst-track verhogen zij de verkrijgingsprijs van het object. Per saldo komen ze dus wel in de berekening terecht, maar via een andere route dan een directe kostenpost. Wat helemaal niet aftrekbaar blijft, is de TER van een beleggingsfonds in eigen beheer; die kosten lopen via het fonds zelf en zijn al in het netto-rendement verwerkt. Voor wie professioneel laat beheren maakt het verschil tussen forfait en werkelijk rendement onder Wwr zichtbaarder dan onder de tegenbewijsregeling.

De openingsbalans op 1 januari 2028

Hier zit het eenmalige planningsmoment. Op 1 januari 2028 wordt voor elke belastingplichtige een openingsbalans vastgesteld die de fiscale startpositie bepaalt voor het nieuwe stelsel.

Voor effecten en banktegoeden (vermogensaanwas-track) is de openingswaarde gelijk aan de **marktwaarde per 1 januari 2028**. Ongerealiseerde koerswinsten die je vóór die datum hebt opgebouwd, worden niet alsnog onder de aanwasbelasting gevangen. De belegger uit de opening van dit hoofdstuk, met zijn €115.000 in VWCE per 31 december 2027, gaat het nieuwe regime in met een fiscale startpositie van €115.000. Wat hij vanaf 1 januari 2028 erbij verdient, wordt jaarlijks belast.

Voor onroerend goed en startup-aandelen (vermogenswinst-track) is de openingswaarde eveneens de waarde economisch verkeer op 1 januari 2028. Voor woningen geldt specifiek de **WOZ-waarde met peildatum 1 januari 2028** (formeel de WOZ-beschikking voor belastingjaar 2029). Wie een verhuurpand bezit dat hij in 2018 voor €280.000 kocht en dat op 1 januari 2028 €410.000 waard is, gaat het nieuwe stelsel in met een verkrijgingsprijs van €410.000. De waarde stijging van €130.000 die hij in de tien jaar daarvoor heeft opgebouwd, blijft buiten elke vermogenswinstheffing.

Dit overgangsmechanisme heeft een directe planningsimplicatie. Beleggers die tussen mei 2026 en eind 2027 hun portefeuille willen herstructureren, hebben twee fiscale realiteiten naast elkaar lopen. Onder het oude regime tellen alleen de forfaits voor 2026 en 2027, eventueel met de tegenbewijsregeling voor wie zijn werkelijke rendement onderbouwen kan. Onder het nieuwe regime telt vanaf 2028 de werkelijkheid. Wie een lang aangehouden positie met grote ongerealiseerde winst overweegt te verkopen, doet dat fiscaal het voordeligst vóór 1 januari 2028 (geen aanwasbelasting op de oude winst) of pas later (de winst sinds 2028 valt sowieso jaarlijks in de heffing). De positionering tussen die twee data is een keuze die je nu kunt maken.

Verliesverrekening en eindafrekening

Verliezen onder de nieuwe wet zijn **onbeperkt voorwaarts verrekenbaar** met toekomstig positief rendement in box 3, met een drempel van 500 euro. Een verlies van minder dan dat bedrag wordt niet meegenomen. **Achterwaartse verliesverrekening** van één jaar is in maart 2026 aangekondigd, met als beoogd mechanisme dat een verlies uit 2029 kan worden teruggewenteld naar 2028 (eerste jaar onder Wwr) en daarmee voor dat eerdere jaar tot een teruggave leidt. Of die uitbreiding via een novelle of via het Belastingplan 2027 wordt geregeld, en wanneer zij in werking treedt, is op het moment van schrijven nog open.

De twee tracks (vermogensaanwas en vermogenswinst) zijn **geen gesloten silo's**. Binnen één belastingjaar 2028 wordt het totale box 3-resultaat als één som behandeld: aanwasrendement plus vastgoedwinst plus huurinkomsten, verminderd met schuldrente, beheerkosten en het heffingvrij inkomen. Op het saldo wordt het tarief van 36 procent toegepast. Verliezen in de ene track verlagen winsten in de andere. Wel is box 3 als geheel afgesloten van box 1 en box 2, want een verlies op je box 3-portefeuille kan niet worden verrekend met loon, ondernemingswinst of dividend uit aanmerkelijk belang.

Bij **overlijden** wordt afgerekend over beide tracks. In de vermogensaanwas-track betaalt de erflater belasting over de aanwas vanaf 1 januari van het sterftejaar tot de overlijdensdatum. Ongerealiseerde koerswinst die op die datum bestaat, wordt belast als laatste box 3-rendement van de overledene. Er is **geen doorschuifregeling** vergelijkbaar met art. 4.17a Wet IB 2001 in box 2; de claim verdwijnt niet, hij wordt als belasting in de nalatenschap geboekt. In de vermogenswinst-track geldt overlijden als vervreemdingsmoment, wat betekent dat latente meerwaarde in vastgoed of startup-aandelen wordt belast op de overlijdensdatum. De erfgenamen verkrijgen de bezittingen tegen de marktwaarde op die datum, een effect dat economisch lijkt op de Amerikaanse step-up in basis maar fiscaal anders wordt geboekt.

Wat dit voor jouw planning betekent

De Wet werkelijk rendement is geen hervorming die je passief kunt afwachten. De combinatie van openingsbalans 1 januari 2028, tarief 36 procent, vermogensaanwas voor

effecten en vermogenswinst voor vastgoed, vraagt om een drie-stappen-planning. Stap één is de inventarisatie: weet welke posities je in 2027 bezit en in welke track ze vallen. Werkblad T03, *Vermogensaanwas-simulatie 2028+*, helpt je per categorie de openingsbalans en de geschatte jaarlijkse heffing in kaart te brengen. Stap twee is de overgang: bepaal of je tussen mei 2026 en eind 2027 herstructureert of bewust niet, met de openingsbalans als ankerpunt. Stap drie is de structuur: voor wie serieus vermogen vasthoudt, ontstaat onder het nieuwe regime een herkenbare prikkel om het werkelijke rendement te beheersen via een **Holding BV**, omdat een vennootschap onder goed koopmansgebruik haar effecten op kostprijs of lagere marktwaarde mag waarderen. Ongerealiseerde meerwaarden blijven daarmee bij verkoop uitgesteld, terwijl ze in box 3 onder de aanwasbelasting jaarlijks worden afgerekend. Het volgende hoofdstuk werkt uit waarom dat verschil juist tussen nu en eind 2027 een afwegingsmoment wordt voor wie zijn vermogen echt anders wil organiseren.

VERMOGENSAANWAS

jaarlijks belast

01

Banktegoeden

Direct rendement (rente) plus waardeinstijging van de positie worden jaarlijks op 31 december vastgesteld en belast.

02

Effecten

Aandelen, ETF's, obligaties en beleggingsfondsen. Koerswinst en dividendinkomsten tellen mee in het werkelijke rendement van het kalenderjaar.

03

Crypto

Waardeontwikkeling wordt jaarlijks belast, ook als de positie niet is verkocht. Ongerealiseerde koersstijging telt dus mee.

VERMOGENSWINST

bij realisatie

01

Onroerend goed

Verhuur, vakantiewoning of recreatiewoning, niet zijnde eigen woning. Huurinkomsten jaarlijks belast; vermogenswinst pas bij verkoop. Niet-verhuurd: bijtelling 3,35% van WOZ.

02

Startup-aandelen

Aandelen in startende of doorgroeiende ondernemingen. Waardeinstijging blijft buiten de jaarlijkse heffingsgrondslag totdat de positie wordt gerealiseerd.

Heffing pas bij verkoop, schenking of overlijden

Marktwarde 1 januari 2028 wordt voor elke positie de fiscale openingsbalans onder het nieuwe regime.

Twee tracks vanaf 2028, vermogensaanwas voor financiële bezittingen en vermogenswinst voor on-roerend goed en startups

De Holding BV: waarom hij nu interessant wordt

Een belegger heeft €500.000 in een breed gespreid internationaal indexfonds en wil het tien jaar vasthouden. Onder de Wet werkelijk rendement gaat hij vanaf 2028 jaarlijks belasting betalen over elk procent dat zijn portefeuille groeit, ongeacht of hij verkoopt. De zelfde portefeuille in een Holding BV werkt anders. Onder goed koopmansgebruik mag de BV haar effecten waarderen op kostprijs of lagere marktwaarde, en pas wanneer er werkelijk wordt verkocht, valt de winst in de vennootschapsbelasting. Voor wie tien jaar wacht, betekent dat tien jaar fiscaal uitstel, terwijl het samengestelde rendement onverstoord doorrolt. Dat is de structurele reden waarom 2026 voor veel beleggers een kantelpunt is om naar een Holding te kijken.

Dit hoofdstuk laat zien wat een Holding BV kost om op te richten en jaarlijks aan te houden, hoe het realisatiebeginsel onder vennootschapsbelasting precies werkt, wat de gecombineerde belastingdruk wordt zodra je uitkeert naar privé, en bij welk rendement en welk vermogen de Holding-route economisch loont. Het is het openingshoofdstuk van Deel II, dat de BV positioneert als de hoofdroute voor wie zijn portefeuille structureel anders wil organiseren in plaats van een tegenbewijsregeling-achterhoedegevecht te voeren.

Een holding heeft eigenlijk alleen zin als er tenminste één werkmaatschappij (BV) is, want het doel van een holding is het houden van aandelen en vermogen. Als de werkmaatschappij failliet gaat, dan is het vermogen in de holding (meestal gescheiden en) gevrijwaard. Dit is niet altijd het geval. Als er sprake is van opzet, misbruik, fraude, crimineel gedrag, witwaspraktijken, terrorismefinanciering, enzovoort, dan kun je persoonlijk aansprakelijk worden gehouden en eventueel ook je belang in een holding. De veelgebruikte term "één BV is geen BV" heeft weinig zin als er weinig of geen risico is, in dat geval volstaat één vennootschap en dat bespaart kosten (oprichting en jaarlijkse boekhouding).

Waarom 2026 een kantelpunt is

Onder de huidige Overbruggingswet betaal je in 2026 over je effectenportefeuille een forfaitair rendement van zes procent, met een box 3-tarief van 36 procent. Effectief is dat een vermogensbelasting van 2,16 procent per jaar over de waarde van je portefeuille, ongeacht het werkelijke rendement. Onder de tegenbewijsregeling kun je voor de belastingjaren 2017 tot en met 2027 (mits aan de voorwaarden voor het betreffende jaar voldaan) je werkelijke rendement opgeven, en die uitweg loopt door tot de beoogde overgangsdatum van 1 januari 2028.

Wat er na 2028 gebeurt, hangt af van de parlementaire afronding van de Wet werkelijk rendement box 3 (wetsvoorstel 36.748, door de Tweede Kamer aangenomen op 12 februari 2026, behandeling Eerste Kamer lopend per mei 2026). Staatssecretaris van Financiën Eerenberg heeft op 6 maart 2026 in een Kamerbrief aangekondigd het voorstel op onderdelen te willen aanpassen, en de ingangsdatum van 1 januari 2028 is daarmee onder voorbehoud. In het voorstel zoals nu voorligt, wordt jaarlijks heffing geheven over de werkelijke vermogensaanwas van je effecten. Voor wie buy-and-hold belegt op de lange termijn, betekent dat dat de jaarlijkse koerswinst (gerealiseerd of niet) elk jaar belast wordt tegen 36 procent. Een ETF die over een decennium met acht procent per jaar groeit, levert ongeveer 116 procent rendement, en daarover wordt onder dat regime elk jaar afgerekend.

In een Holding BV werkt het anders. Effecten worden volgens art. 3.25 Wet IB 2001 jo. art. 8 Wet Vpb 1969 gewaardeerd volgens **goed koopmansgebruik**, met als hoofdregel kostprijs of lagere marktwaarde. Pas bij verkoop telt de gerealiseerde winst in de vpb-grondslag. De Hoge Raad behandelde de groepswaardering van samenhangend gehouden effecten in zijn arrest van 21 maart 2014 (**ECLI:NL:HR:2014:635**, het marketmaker-arrest, waarin een market maker zijn callopties dekte met onderliggende aandelen via delta-hedging). De toepasselijkheid op een gespreide ETF-portefeuille van een particuliere belegger vereist een eigen fiscale beoordeling, maar het uitgangspunt is duidelijk. Zolang de holding haar positie aanhoudt, blijft de ongerealiseerde meerwaarde fiscaal buiten beeld.

Dit verschil is geen marginale aanpassing. Voor de belegger met een lange horizon en een groeiportefeuille verschuift de fiscale grondslag van **vermogensaanwas** (jaarlijks belast

onder Wwr) naar **vermogenswinst** (uitgesteld tot verkoop in de BV). Dat is het structurele argument dat ik in mijn eigen *Masterclass BV Buy Borrow Die* (Beleggen.com, editie 2026) als kantelpunt benoem, en waarom dit hoofdstuk de Holding niet als een trucje maar als een ander vat presenteert.

Wat het kost om een Holding op te richten

Sinds de Wet vereenvoudiging en flexibilisering BV-recht (Stb. 2012, 299) is geen minimumkapitaal meer vereist. Een Flex-BV kan worden opgericht met €0,01 gestort aandelenkapitaal. De eenmalige kosten in 2026 lopen via drie posten.

Post	Bedrag (excl. btw)
Notariskosten goedkoopste online aanbieder (UwBVoprichten en vergelijkbaar, alleen notariscomponent)	€399 tot €499
All-in online oprichting (Ligo €999, Firm24 €1.199, inclusief KVK en UBO)	€900 tot €1.200
Notariskosten klassieke notaris (vraag minimaal twee offertes; hogere range mogelijk)	€600 tot €1.200
KVK-inschrijfvergoeding 2026 (officieel KVK-tarief)	€85,15
UBO-registratie via dienstverlener (marktprijs, niet wettelijk)	€25 tot €50

Voor de all-in online route via Firm24 of Ligo komt de eenmalige investering uit op ongeveer €1.000 tot €1.300. Bij de goedkoopste losse notariscomponent plus eigen KVK- en UBO-afhandeling kan het lager. Bij een klassieke notaris start het rond €750 en loopt het door als de notaris meer maatwerk in statuten levert. De keuze tussen online en klassiek maakt geen verschil voor de fiscale of juridische status van de BV; alleen voor de mate van persoonlijke begeleiding bij het opstellen van statuten.

De **jaarlijkse compliance** voor een eenvoudige beleggings-Holding bestaat uit drie posten: jaarrekening, vpb-aangifte en boekhouding. De jaarrekening kan onder art. 2:396 BW als micro-BV worden gedeponneerd zolang het balanstotaal onder €450.000 blijft, of als

kleine BV bij een groter balanstotaal zonder accountantsverklaring. De drempel werd per boekjaar 2024 verhoogd via Stb. 2024, 52.

Indicatieve marktprijzen voor een eenvoudige beleggings-Holding liggen in 2026 op €1.200 tot €2.000 per jaar all-in. Deze bedragen zijn marktindicatie en geen branchetarief; vraag voor jouw situatie minstens twee offertes bij regionale accountants. Een belegger die zijn structuur in mei 2026 opzet, betaalt in het eerste boekjaar het hoogst, omdat openings-administratie en startaangifte erbij komen.

Voor wie de juiste vergelijking wil maken: tegen een vermogen van €500.000 zijn deze structuurkosten relatief klein. De forfaitaire box 3-heffing op datzelfde vermogen bedraagt voor 2026 ongeveer €9.500 (gebruik werkblad T04 voor de exacte berekening per situatie). De vraag is dus niet of de holding-overhead te dragen is; de vraag is of de fiscale uitgestelde grondslag voldoende voordeel oplevert om de overhead te compenseren.

Goed koopmansgebruik in de praktijk

Goed koopmansgebruik is het kompas dat bepaalt wanneer en hoe winst in de Holding wordt geboekt. Voor effecten in beheer geldt het **realisatiebeginsel**: ongerealiseerde koerswinsten worden niet als winst aangemerkt, ongerealiseerde verliezen wel. Dat is asymmetrisch in het voordeel van de belastingplichtige, maar de Hoge Raad heeft die asymmetrie expliciet aanvaard.

Praktisch betekent het dit. Een Holding die in 2026 een ETF-positie van €500.000 koopt en die in 2027 op €540.000 ziet staan, hoeft over de €40.000 ongerealiseerde meerwaarde geen vennootschapsbelasting te betalen. De positie blijft op kostprijs in de boeken. Pas bij verkoop in een later jaar wordt de cumulatieve winst belast tegen het dan geldende vpb-tarief. Voor verlieslatende posities geldt het omgekeerde: een afwaardering naar lagere marktwaarde kan al worden geboekt zodra die waarde structureel onder de kostprijs zakt.

Een scherpe nuance betreft de **samenhangende waardering**. In het marketmaker-arrest (HR 21 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:635) oordeelde de Hoge Raad dat effecten waarvan de waardeontwikkeling rechtstreeks samenhangt, gezamenlijk worden gewaardeerd. Het arrest betrof een market maker die callopties dekte met de onderliggende aandelen via

delta-hedging, met een correlatie-bandbreedte van 80 tot 125 procent. De vraag of deze regel ook op een gediversifieerde ETF-portefeuille toegepast moet worden, is fiscaalrechtelijk niet eenduidig beantwoord en vergt een eigen beoordeling. Wel is het uitgangspunt duidelijk: de fiscus mag een verlies op het ene instrument niet automatisch laten afwaarderen terwijl een ongerealiseerde winst op een sterk gecorreleerd instrument in dezelfde groep buiten beeld blijft.

Voor de gemiddelde particuliere belegger met enkele brede ETF's hoort deze nuance bij de jaarlijkse boekhouder-bespreking, niet bij de aangifte zelf. Voor wie zijn Holding zelfstandig wil voeren, is de groepswaardering een aandachtspunt waarvoor een fiscalist of accountant kortstondig wordt ingeschakeld.

Vennootschapsbelasting

Veel mensen (vooral eenmanszaken en zzp'ers) weten weinig hoe vennootschappen zoals een BV en een NV worden belast in de vennootschapsbelasting. De belastbare winst voor de vennootschapsbelasting wordt bepaald over de gerealiseerde winst, minus alle zakelijke kosten, minus afschrijvingen op investeringen, minus voorzieningen en minus voorgaande verliezen. Niet-gerealiseerde winst of latente meerwaarde is in Nederland onbelast.

De tarieven voor de vennootschapsbelasting zijn in Nederland veel lager dan de inkomstenbelastingtarieven. Het tarief is 19 procent over de eerste €200.000 en 25,8 procent over het meerdere. Met enige handigheid kun je met een vermogensbeheer-vennootschap de vennootschapsbelasting jaren achtereen uitstellen, zeker wanneer je een aanzienlijk vermogen in de vennootschap hebt opgebouwd.

Veel kosten kunnen als zakelijke kosten worden opgevoerd. Zo kan de vennootschap bijvoorbeeld bij je thuis gevestigd (statutaire zetel) zijn en kun je kantoorruimte thuis verhuren aan je vennootschap. Die huur is weliswaar belastbaar in de inkomstenbelasting (box 1), maar je kunt ook gebruik maken van een vrijstelling van 12 procent (van het nettoresultaat) volgens de zogenaamde terbeschikkingstellingsregeling (TBS) in Nederland.

Zolang de winsten van investeringen en beleggingen niet zijn gerealiseerd voor een louter vermogensbeheer-vennootschap is er geen belastbare winst, wel kosten en dus een

verlies. Voor een verlies hoef je je niet te schamen, want verliezen zijn (nog) niet belastbaar voor de vennootschap, wel aftrekbaar van toekomstige winsten.

Die verliezen kunnen onbeperkt over een aantal boekjaren oplopen (cumuleren) en dan bepaalt de vennootschap zelf wanneer er een deel van de investeringen of beleggingen wordt gerealiseerd. Zolang dit deel kleiner of gelijk is aan de voorgaande cumulatieve verliezen kan de vennootschapsbelasting levenslang worden uitgesteld (niet afgesteld). Dat is het grote voordeel van snel, efficiënt en effectief een vermogen opbouwen en behouden in een vennootschap.

Dividend en box 2

Er is (nog) geen verplichting voor een vennootschap om een gerealiseerde winst (of dividend) uit te keren aan haar aandeelhouders. Als deze winst in de vennootschap blijft, kan het vermogen in de vennootschap blijven renderen. Door het samengestelde rente-effect (rente-op-rente) is dit onbelast voor de latente (niet-gerealiseerde) meerwaarde, en kan het vermogen exponentieel blijven toenemen. Dit effect wordt veelal onderschat.

Zolang er geen winst (of dividend) wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders is box 2 nul. Hierdoor kan deze inkomstenbelasting (box 2) eventueel (nog) levenslang worden uitgesteld. Pas als de aandeelhouder dividend ontvangt, of zijn aandelen verkoopt, of indien hij komt te overlijden, is er sprake van vervreemden (verkoop tegen de marktwaaarde) van de aandelen aan de nazaten en belastbaar voor de inkomstenbelasting (box 2).

De optie om deze inkomstenbelasting levenslang te kunnen uitstellen is een doorn in het oog van de belastingdienst, en het CPB heeft de overheid aangeraden hiernaar te kijken en mogelijk het levenslang uitstellen van inkomstenbelasting te beperken (mogelijk komt er ooit een nieuwe regeling hiervoor in de toekomst).

Legal Entity Identifier (LEI)

Een LEI-code is een unieke 20-cijferige code die rechtspersonen identificeert bij financiële transacties, en is sinds 2018 verplicht voor bedrijven die handelen, maar ook beleggen in beursgenoteerde instrumenten zoals aandelen, opties, futures, CFD's, valuta's, enzovoort.

Ook voor sommige leningen met beleggingen als onderpand heeft een vennootschap een LEI-code nodig. Een LEI-code kan in Nederland via de KvK worden aangevraagd, meestal binnen één dag. Een LEI-code moet vaak ieder jaar opnieuw worden verlengd, wat kosten met zich meebrengt.

Belastingdruk bij uitkering naar privé

Het realisatiebeginsel is uitstel, geen kwijschelding. Op het moment dat de Holding dividend uitkeert naar privé of bij verkoop liquideert, wordt afgerekend in **box 2** (aanmerkelijk belang). Voor 2026 gelden twee schijven.

Schijf box 2	Tot inkomen per persoon	Tarief
Laag	€68.843	24,5%
Hoog	boven €68.843	31%

Voor fiscale partners verdubbelt de lage schijf via de vrije toerekening van art. 2.17 Wet IB 2001 effectief naar €137.686, mits beide partners daadwerkelijk aandeelhouder zijn of de aandelen tot de huwelijksgemeenschap behoren. Vanaf 2027 geldt indexering, maar de structuur blijft hetzelfde.

Met die tarieven kun je de **gecombineerde druk** berekenen op het moment dat de Holding-winst uiteindelijk naar privé komt. Voor de lage schijven (vpb 19 procent en box 2 24,5 procent) bedraagt de gecombineerde druk:

$$1 - (1 - 0,19) \times (1 - 0,245) = 38,84 \text{ procent}$$

Voor de hoge schijven (vpb 25,8 procent en box 2 31 procent) wordt het:

$$1 - (1 - 0,258) \times (1 - 0,31) = 48,80 \text{ procent}$$

Op het eerste gezicht lijken die percentages hoger dan de box 3-heffing van 36 procent op werkelijk rendement onder Wwr. De clou zit in het moment van betalen. Bij een Holding zonder uitkering blijft alleen de vpb staan: 19 procent over de eerste €200.000 winst, 25,8 procent daarboven. Pas wanneer je daadwerkelijk geld naar privé haalt, komt box 2 erbij. Voor de belegger die zijn vermogen in een Holding laat groeien tot pensioendatum, kan dat moment vele jaren of zelfs een generatie verderop liggen.

Wanneer wordt de Holding interessant

De break-even tussen privé en Holding hangt af van twee variabelen: het werkelijke rendement op de portefeuille en de verwachte uitkeringsfrequentie naar privé. Onderstaande tabel toont de jaarlijkse belastingdruk per route, voor een vermogen van €500.000 dat acht procent rendement maakt in 2026.

Route	Berekening	Belasting per jaar	Effectieve druk over vermogen
Box 3, forfait Overbruggingswet (over brutovermogen)	$6,00 \text{ procent} \times 36 \text{ procent} \times €500.000$	€10.800	2,16 procent
Box 3 met tegenbevijsregeling (werkelijk rendement)	$8,00 \text{ procent} \times 36 \text{ procent} \times €500.000$	€14.400	2,88 procent
Box 3 onder Wwr 2028 (vermogensaanwas, voorbehoud)*	$8,00 \text{ procent} \times 36 \text{ procent} \times €500.000$	€14.400	2,88 procent
Holding zonder uitkering, lage vpb-schijf	$19 \text{ procent} \times \text{geen gerealiseerd rendement}$	€0 (latent)	0 procent
Holding bij volledige uitkering	$38,84 \text{ procent} \times 8,00 \text{ procent} \times €500.000$	€15.536	3,11 procent

*Berekening over brutovermogen zonder aftrek van het heffingvrij vermogen (€59.357 in 2026). Voor een alleenstaande met €500.000 overige bezittingen ligt de feitelijke box 3-heffing op het forfait rond €9.518 per jaar. Wwr-regel onder voorbehoud van aanname Eerste Kamer en eventuele wijzigingen via de aangekondigde Kamerbrief van staatssecretaris Eerenberg (6 maart 2026).

Het patroon is consistent. Een Holding zonder uitkering verslaat box 3 in vrijwel elk realistisch rendementsscenario zolang de portefeuille buy-and-hold is. Een Holding die jaarlijks volledig uitkeert, is duurder dan box 3 en verliest de fiscale voordelen door de stapeling van vpb plus box 2. De praktische strategie is dus om de Holding alleen te gebruiken voor vermogen dat je langdurig wilt laten groeien zonder tussentijdse uitkering,

en voor inkomensbehoefte een aparte privé-portefeuille of een lombardstructuur (zie hoofdstuk 6) op te zetten.

De wiskundige break-even tussen Holding en box 3 hangt af van het scenario waarmee je rekt. Daar moeten twee situaties scherp uit elkaar worden gehouden.

Scenario A — Holding met buy-and-hold accumulerende fondsen. Onder het realisatiebeginsel (art. 3.25 IB jo. art. 8 Vpb) blijft koerswinst latent zolang er niet wordt verkocht. De jaarlijkse vpb-druk op koerswinst is dan effectief nul; alleen op direct ontvangen dividend en rente in de BV wordt vpb betaald. In dit scenario verslaat de Holding box 3 vrijwel altijd zolang dividenduitkeringen beperkt blijven, want het forfait van 2,16 procent over vermogen kan moeilijk worden onderschreden door enkele tienden procent vpb op binnenstromend dividend.

Scenario B — Holding die jaarlijks rendement realiseert (uitkerend fonds, actieve handel, of bewuste jaarlijkse winstneming). Dan betaal je elke jaar 19 procent vpb over het werkelijke rendement R , totdat je boven de €200.000 winst per jaar uitkomt. De wiskundige break-even tegen box 3-forfait is dan: $19 \text{ procent} \times R = 2,16 \text{ procent} \rightarrow R = 11,4 \text{ procent}$. Onder dat rendement is de Holding goedkoper, daarboven niet. Voor wie zijn portefeuille jaarlijks doorrolt of op individuele aandelen handelt, is dit het relevante break-evenpunt.

In de praktijk volgt de meerderheid van Holding-beleggers Scenario A. De tegenbewijsregeling in box 3 (privé) blijft een vergelijkingsroute voor jaren waarin het werkelijke rendement onder het forfait ligt; ook dan komt 19 procent over werkelijk rendement structureel lager uit dan 36 procent over hetzelfde rendement, mits de Holding niet uitkeert.

Werkblad T04, *BV break-even-analyse*, helpt je deze vergelijking voor jouw eigen vermogen, rendement en uitkeringsfrequentie door te rekenen.

Wanneer de Holding niet de juiste route is

Niet voor elke belegger is de Holding zinnig. Drie situaties waarin privé-aanhouden eenvoudiger en goedkoper blijft.

Vermogen onder ongeveer €250.000. De jaarlijkse compliance van €1.500 wordt zwaar als percentage van een kleiner vermogen. Bij €200.000 in box 3 betaal je in 2026 als alleenstaande ongeveer €3.000 per jaar aan forfaitaire heffing (na aftrek heffingvrij vermogen €59.357), oftewel 1,5 procent over het vermogen. Een compliance-overhead van €1.500 is dan de helft van die heffing. Het uitsteleffect via de Holding compenseert dat zelden, zeker zolang het rendement onder het forfait blijft.

Behoefte aan jaarlijks beschikbare cashflow. Wie zijn vermogen gebruikt om mee te leven (renteniers, vroege pensionado's), keert structureel uit. Daarmee komt de gecombineerde druk van 38,84 procent permanent in beeld, en is de Holding niet meer dan een dure omweg. Voor inkomensbehoefte is privé-aanhouden of een combinatie van privé met lombardkrediet voordeliger.

Hoog dividend uit individuele aandelen. Voor een portefeuille van Nederlandse dividend aandelen die jaarlijks vier procent uitkeert, draait de Holding aan tegen het verkeerde mechanisme. Het dividend is direct belastbaar in de vpb, en uitkeren naar privé maakt het pad nog duurder. Voor accumulerende ETF's en buy-and-hold-aandelen werkt het juist andersom.

Wie deze drie situaties uitsluit, houdt vrijwel altijd een geval over waarin de Holding-route loont, mits de structuur correct wordt opgezet. Dat opzetten zelf is wat in het volgende hoofdstuk wordt uitgewerkt: welke fondsen, welke strategie en welke jaarlijkse discipline horen bij beleggen binnen de BV.

Voor de overgang naar 2028

Wat de Holding nu in mei 2026 een planningsmoment maakt, is de nadering van 1 januari 2028. Onder de Wet werkelijk rendement is buy-and-hold in box 3 fiscaal niet meer neutraal. Wie in 2027 zijn portefeuille opnieuw inricht via een Holding, kan zijn ETF-positie tegen marktwaarde 31 december 2027 inbrengen via een aandelenoverdracht of nieuw aankopen via de BV. Vanaf het moment dat de positie in de Holding zit, geldt het realisatiebeginsel en is de jaarlijkse vermogensaanwas-heffing van Wwr niet meer van toepassing. De latente winst die in de jaren daarna ontstaat, blijft fiscaal latent tot het moment van verkoop of uitkering.

De achttien maanden tussen mei 2026 en eind 2027 zijn dus geen academische periode. Ze zijn de structurele overgangperiode waarin de keuze tussen privé en Holding voor het eerst sinds 2001 een echt onderscheidend planningsbesluit wordt. Het volgende hoofdstuk begint waar deze keuze eindigt, en gaat in op de vraag welke fondsen, welke strategie en welke fiscale discipline horen bij beleggen binnen de BV.

Belastingdruk per route, box 3 forfait versus Holding zonder uitkering versus Holding bij uitkering, voor belastingjaar 2026

Beleggen binnen de BV: fondsen en strategie

Twee fondsen volgen exact dezelfde index en hebben dezelfde onderliggende posities. Het ene herbelegt zijn dividend intern en de aandeelhouder ziet uitsluitend een stijgende koers. Het andere keert elk kwartaal dividend uit aan dezelfde aandeelhouder. In de privé sfeer onder box 3 maakt dat verschil fiscaal niets uit, want het forfait belast vermogen ongeacht uitkering. In een Holding BV maakt het verschil meerdere duizenden euro's per jaar, omdat dividend bij ontvangst direct in de vpb-grondslag valt en koerswinst pas bij realisatie.

Dit hoofdstuk laat zien welke beleggingsstrategie past binnen een Holding BV. Welke fondsstructuur fiscaal scherp werkt, hoe je omgaat met buitenlandse bronheffing, waarom de deelnemingsvrijstelling voor de gemiddelde particuliere portefeuille niet geldt, en hoe een STAK-constructie de overdracht naar de volgende generatie alvast voorbereidt zonder controle uit handen te geven.

Accumulerend versus uitkerend

Binnen de Holding BV is het verschil tussen een accumulerend en een uitkerend fonds geen marketingdetail, maar een fiscaal mechanisme. Bij een accumulerend fonds worden de dividenden van de onderliggende aandelen binnen het fonds zelf herbelegd. De BV ontvangt geen dividend. Pas bij verkoop van het fonds valt de gerealiseerde koerswinst (waarin het herbelegde dividend zit) in de vennootschapsbelasting. Tot dat moment blijft de cumulatieve groei fiscaal latent.

Bij een uitkerend fonds is dat anders. Het fonds keert het ontvangen dividend door naar de aandeelhouder, in dit geval de BV. Het ontvangen dividend is een direct belastbaar inkomen voor de vpb-aangifte van het jaar waarin het wordt uitgekeerd. Voor een fonds dat één procent dividendrendement uitkeert op een positie van €500.000, betekent dat €5.000 belastbaar dividend per jaar, plus de vpb-druk op een eventuele koerswinst die tegelijkertijd ongerealiseerd doorloopt.

In mijn *Masterclass BV Buy Borrow Die* heb ik dat zo samengevat:

"Voorkeur voor beleggingen die geen dividend uitkeren of die intern herbeleggen, bijvoorbeeld Berkshire Hathaway, accumulerende ETF's zoals IWDA of VWCE, om tussen-tijdse realisatie te voorkomen."

Eigen formulering van de auteur, uitgewerkt in *Masterclass BV Buy Borrow Die* (Beleggen.com, module Beleggen binnen de BV, editie 2026).

De praktische vertaling voor wie zijn Holding inricht: kies in beginsel voor accumulerende UCITS-ETF's. Twee fondsen voeren in 2026 het Nederlandse veld aan voor brede globale exposure.

iShares Core MSCI World UCITS ETF (IWDA, IE00B4L5Y983) is gedomicilieerd in Ierland en volgt de MSCI World-index, een mandje van ontwikkelde markten. De TER bedraagt 0,20 procent. Vanguard FTSE All-World UCITS ETF (VWCE, IE00BK5BQT80) is eveneens Iers, volgt de FTSE All-World en bevat zowel ontwikkelde als opkomende markten. De TER is 0,19 procent. De fondsen zijn niet identiek qua onderliggende exposure, alleen vergelijkbaar als breed gespreide globale aandelenkern; voor wie emerging markets wil insluiten is VWCE ruwer gediversifieerd, voor wie alleen ontwikkelde markten wil houden volstaat IWDA.

Een scherpe nuance over de TER. De fondskosten worden niet als afzonderlijke aftrekpost in de vpb-aangifte van de BV geboekt. Ze lopen via de fondskoers: het fonds verlaagt zijn intrinsieke waarde elke dag met de proportionele kosten. De BV ziet die druk dus als een lager rendement, niet als een aftrekbare kostenpost. Voor de gemiddelde vergelijking tussen accumulerend en uitkerend maakt dat geen verschil; voor de aangifte is het wel goed om te weten dat de jaarlijkse vpb wordt betaald over het netto-rendement na fondskosten, niet over een bruto-rendement waarvan de TER nog moet worden afgetrokken.

Buitenlandse bronheffing en het W-8BEN-E-formulier

Voor een Holding BV die direct of indirect Amerikaanse aandelen aanhoudt, geldt een aandachtspunt rond bronheffing op dividend. Zonder verdragsbescherming houden de Verenigde Staten standaard 30 procent in op dividenden aan niet-ingezetenen.

Met het Nederland-Verenigde-Staten-belastingverdrag en een correct ingediend **W-8BEN-E-formulier** bij de broker daalt die inhouding naar 15 procent.

Dat formulier wordt afgegeven door een broker zoals MEXEM, DEGIRO, Saxo, Lynx of de bank waar de Holding haar effectenrekening aanhoudt. De BV vult het in als beneficial owner, met haar fiscaal nummer en verdragspositie. Zonder die afgifte verdwijnt jaarlijks vijftien procentpunt extra dividend naar de Amerikaanse fiscus, en dat verlies is in de Nederlandse vpb niet meer terug te halen.

Wat wel terug te halen is, is de 15 procent die wel onder het verdrag valt. Op grond van art. 36 Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 (Bvdb 2001) verrekent de Holding deze buitenlandse bronbelasting met haar Nederlandse vpb. De verrekening is begrensd tot het laagste van twee bedragen: de feitelijk in de VS betaalde belasting, of de Nederlandse vpb die naar evenredigheid op het buitenlandse dividend rust. In de praktijk komt dat neer op een maximaal verrekenbaar percentage van 15.

Voor de belegger die kiest voor accumulerende UCITS-fondsen valt deze hele bronheffingsproblematiek voor een groot deel weg. Een Iers gedomicilieerd accumulerend fonds incasseert de dividenden van zijn onderliggende aandelen op fondsniveau, draagt daar zelf bronheffing over af, en verwerkt het netto-resultaat in zijn fondskoers. De BV ontvangt geen dividend en heeft dus ook geen verrekenrecht. De bronbelasting blijft een onzichtbare component van het netto-rendement van het fonds, en de strategie van het hoofdstuk wordt simpeler: kies UCITS-fondsen waarvan de domicilie en het verdragensysteem zo gunstig mogelijk zijn gepositioneerd, in plaats van zelf te puzzelen met losse Amerikaanse aandelen plus een W-8BEN-E.

De deelnemingsvrijstelling en waarom hij niet geldt

Een misverstand dat in vermogensplanningskringen blijft circuleren is dat een Holding BV via de **deelnemingsvrijstelling** van art. 13 Wet Vpb 1969 onbelast aandeleninkomsten kan ontvangen. Dat klopt voor een werkmaatschappij waarin de Holding 5 procent of meer van het nominaal kapitaal bezit. Voor een beleggingsportefeuille van losse beurs-aandelen of UCITS-ETF's klopt het niet.

De drempel staat in art. 13 lid 2 Wet Vpb 1969 op vijf procent van het nominaal gestorte kapitaal. Een Holding die voor enkele honderdduizenden euro's IWDA heeft gekocht, bezit een fractie van een procent van dat fonds. Hetzelfde geldt voor losse aandelen Berkshire Hathaway, ASML of Microsoft. Onder de drempel is er geen deelneming, en zonder deelneming geldt er geen vrijstelling.

Een tweede beperking volgt uit art. 13 lid 9 tot en met 11. Ook bij belangen boven 5 procent geldt de vrijstelling niet voor een **beleggingsdeelneming**, tenzij die voldoet aan de onderworpenheidstoets (de deelneming is onderworpen aan een winstbelasting naar Nederlandse maatstaven) of de bezittingentoets (minder dan 50 procent van haar bezittingen zijn laagbelaste vrije beleggingen). Voor de gemiddelde particuliere belegger is dit pad theoretisch en operationeel niet haalbaar.

De praktische conclusie: dividenden in een Holding BV zijn structureel vpb-belast, en koerswinsten ook (zij het pas bij realisatie). De strategie van het hoofdstuk is daarom niet om de vpb te ontwijken, maar om de timing en samenstelling te kiezen die de vpb-druk minimaliseren. Accumulerende fondsen schuiven dividend uit; buy-and-hold schuift koerswinst uit; STAK-certificering schuift de eindbestemming naar de volgende generatie zonder onmiddellijke heffing. Dat is de optelsom die de Holding-route fiscaal aantrekkelijk houdt.

STAK-certificering voor estate planning

Wanneer een DGA zijn vermogen via een Holding wil opbouwen voor zijn kinderen of kleinkinderen, ontstaat al snel de vraag hoe hij dat doet zonder de zeggenschap over de BV uit handen te geven. Het antwoord ligt in een **Stichting Administratiekantoor** (STAK).

De structuur werkt als volgt. De aandelen in de Holding worden overgedragen aan een STAK, een stichting zonder winstoogmerk. De STAK geeft in ruil **certificaten** uit aan de oorspronkelijke aandeelhouder. Die certificaten vertegenwoordigen de economische rechten (recht op dividend, recht op koerswinst), maar geven geen stemrecht in de vergadering van aandeelhouders. Het stemrecht blijft bij de STAK, doorgaans bestuurd door de DGA zelf.

Vervolgens kan de DGA jaarlijks of periodiek certificaten schenken aan zijn kinderen. Voor belastingjaar 2026 bedraagt de jaarlijkse schenkingsvrijstelling per kind €6.908; gespreid over een aantal jaren kan op die manier een aanzienlijk economisch belang worden overgedragen zonder schenkbelasting, terwijl de DGA als bestuur van de STAK volledig zeggenschap behoudt over de vennootschap.

De fiscale transparantie van de STAK hangt af van de **gelijkstellingsvoorwaarde** zoals neergelegd in het beleidsbesluit van de Staatssecretaris van Financiën van 6 november 2024 (Stcrt. 2024). Wanneer de certificaten naar inhoud en uitkeringsregeling materieel gelijk zijn aan de onderliggende aandelen, zonder disproportionele winstuitkering-restricties of zware bestuursprivileges, wordt de STAK fiscaal genegeerd. De certificaathouders worden voor de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting behandeld alsof zij rechtstreeks aandeelhouder zijn. Aan die voorwaarden voldoen vraagt nauwkeurige statuten; afwijkende clausules kunnen de transparantie doorbreken en een aparte vpb-positie voor de STAK opwerpen, met fiscale gevolgen die niemand zoekt. Voor de inrichting schakel je een ervaren notaris en fiscalist in.

Voor de planning betekent het dat de Holding-strategie niet alleen werkt voor de DGA zelf, maar ook als generatieoverdrachtsmechanisme. Een goed gestructureerde Holding plus STAK vormt het fundament waarop later andere keuzes (lenen, schenken, vererven) gestapeld worden.

Berkshire Hathaway als illustratie

Een aparte casus die in elke gesprek over Holding-beleggen ter sprake komt is Berkshire Hathaway. Het bedrijf dat Warren Buffett bouwde keert sinds de jaren zestig van de vorige eeuw geen dividend uit. Alle winst wordt herbelegd binnen de groep, in een mix van beursaandelen, dochterbedrijven, vastgoed en cashreserves. De aandeelhouder ziet zijn rendement uitsluitend in de aandelenkoers, niet in zijn bankrekening.

Voor een Nederlandse Holding BV is BRK.B (NYSE-ticker, marktkapitalisatie meer dan duizend miljard dollar) daarmee fiscaal vergelijkbaar met een accumulerend ETF. Geen jaarlijks belastbaar dividend, alleen koerswinst die pas bij verkoop wordt belast. Een positie van zelfs tien miljoen euro in Berkshire vertegenwoordigt een fractie van een

procent van het aandelenkapitaal; de deelnemingsvrijstelling is niet van toepassing, en de gerealiseerde koerswinst valt te zijner tijd in de vpb-grondslag. Tot dat moment werkt het mechanisme identiek aan dat van een UCITS-ETF.

Op 3 mei 2025 kondigde Buffett op de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering aan terug te treden als CEO; per 1 januari 2026 nam Greg Abel die rol over. Marktcommentatoren speculeerden over een mogelijke beleidswijziging waarbij Berkshire alsnog dividend zou gaan uitkeren. Voor de auteur bij publicatie van dit boek geldt: controleer in de meest recente Berkshire Hathaway Annual Report of het dividendbeleid is gewijzigd. Op het moment van schrijven (mei 2026) is er geen formeel besluit bekend dat dividend invoert.

Berkshire Hathaway is in dit hoofdstuk een illustratie van een principe, geen aanbeveling. Wie individuele aandelen kiest in plaats van breed gespreide ETF's, accepteert specifieke risico's die buiten de scope van een fiscaal hoofdstuk vallen. Het punt is dat de fiscale logica van een internalising company en een accumulerend fonds binnen een Holding identiek werkt: de vpb betaal je pas wanneer je verkoopt.

Welke rechtsvorm (BV of NV)?

Een vennootschap kan verschillende rechtspersonen aannemen. In Nederland wordt vanuit het meeste een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (BV) gebruikt. Voor een BV staan de aandelen op naam en voor het inbrengen van kapitaal of het uitgeven van nieuwe aandelen (ook wel agiostorting genoemd) is een statutenwijziging vereist via een notariële akte.

Het minimumkapitaal in Nederland voor een BV bedraagt inmiddels nog maar minimaal €0,01, maar kan natuurlijk ook veel meer zijn. Het is, zeker voor een vermogensbeheer BV, aan te raden om meer kapitaal als buffer in de BV te hebben en te houden. Zeker als er schulden zijn, want als de BV niet over voldoende kapitaal en reserves beschikt om de schulden te voldoen, kunnen schuldeisers eventueel een faillissementsprocedure starten.

Voor het beheer van vermogens is echter een naamloze vennootschap (NV) vaak beter geschikt. Voor een NV zijn de aandelen aan toonder (staan niet op naam). Voor het inbrengen van kapitaal of het uitgeven van nieuwe aandelen is geen statutenwijziging

vereist via een notariële akte; een eenvoudige wijziging van het aandelenregister (plus eventueel UBO) volstaat.

Hierdoor kan er eenvoudig nieuw kapitaal in de NV worden ingebracht, maar ook nieuwe aandeelhouders en dus investeerders. Ook je kinderen kunnen zo eenvoudig aandeelhouder worden en je kunt (nog) gebruik maken van de schenkvrijstelling en bijvoorbeeld aandelen onbelast schenken aan je kinderen.

Meestal krijgt een NV (vanwege het grotere kapitaal) betere voorwaarden voor een bedrijfskrediet bij banken of andere investeerders (bijvoorbeeld in ruil voor aandelen). Telkens als je privé een bescheiden vermogen hebt opgebouwd (geld, valuta, edelmetalen, enzovoort) tot aan het (nu nog) heffingvrije vermogen in box 3, kun je box 3 leegmaken en het in de NV inbrengen in ruil voor aandelen (agiostorting).

Omgekeerd kan ook: je kunt natuurlijk ook telkens je ingebrachte kapitaal in de NV er weer eenvoudig onbelast uithalen (kapitaalvermindering of disagio). Bovenstaande gaat met een BV ook, maar voor elke agiostorting en ook voor elke disagio moet je voor een BV langs de notaris (wijziging notariële akte), met extra kosten. In Nederland is een NV minder gebruikelijk dan in de ons omringende landen. Een NV kan één aandeelhouder hebben. Beursgenoteerde ondernemingen in Nederland hebben als rechtspersoon de NV, maar een beursnotering is slechts een optie voor een NV.

Schenkelasting

Periodiek schenken tot de vrijstelling kan voordelen hebben. Je kunt ook aandelen van een vennootschap schenken. Dat gaat eenvoudiger met een NV (wijziging aandelenregister) dan een BV (notariële akte).

Sommige politieke partijen vinden schenken niet meer van deze tijd, en mogelijk gaat de vrijstelling verdwijnen of wordt verlaagd. Belastingwetgeving is continu in beweging en aan verandering onderhevig. Vraag advies aan een fiscalist met kennis en ervaring.

Praktische vergelijking voor een €500.000 portefeuille

Onderstaande tabel zet voor een Holding met €500.000 belegd vermogen en een verwacht rendement van zes procent (waarvan twee procent dividend en vier procent koerswinst) de jaarlijkse vpb-druk naast elkaar voor twee fondskeuzes, belastingjaar 2026.

Strategie	Dividend in vpb	Koerswinst belast	Jaarlijkse vpb-druk
Uitkerend fonds (2% dividendrendement)	$2\% \times €500.000 = €10.000$ dividend belastbaar	Latent tot verkoop	$19\% \times €10.000 = €1.900$
Accumulerend fonds (geen dividend)	€0	Latent tot verkoop	€0

In box 3 onder de Overbruggingswet 2026 zou hetzelfde vermogen circa €10.800 aan forfaitaire heffing kosten over het brutovermogen, of ongeveer €9.518 voor een alleenstaande na aftrek van het heffingvrij vermogen (€59.357 in 2026). De Holding met uitkerende fondsen kost €1.900 per jaar (plus jaarlijkse compliance-overhead); de Holding met accumulerende fondsen kost €0 zolang er niet wordt verkocht. Wanneer de portefeuille tien jaar lang aangehouden wordt en uiteindelijk wordt vervreemd, valt het cumulatieve rendement bij verkoop in de vpb-grondslag.

Voor de gemiddelde Holding-belegger met buy-and-hold-doelen geeft deze tabel het strategische antwoord. Werkblad T05, *Beleggingsmix-checklist Holding*, helpt je je eigen portefeuille door dezelfde analyse te lopen.

Naar lombardkrediet

Wie zijn Holding succesvol heeft ingericht met accumulerende fondsen en buy-and-hold posities, ziet zijn vermogen jaar na jaar groeien zonder fiscale afrekening. Wat dan ontstaat is een paradox: het vermogen is op papier groter dan ooit, maar het rolt niet in liquiditeit. Voor wie geld nodig heeft (consumptie, een huisaankoop, een investering in een ander project) zonder de fiscaal scherpe buy-and-hold-positie te willen verstoren, is **lombardkrediet** het mechanisme dat de liquiditeitsvraag oplost zonder de positie te

verstoren. Het volgende hoofdstuk laat zien hoe lenen tegen je eigen portefeuille werkt, welke Nederlandse banken het aanbieden, en waar de risico's zitten.

HOOFDSTUK 5 · HOLDING BV · BELASTINGJAAR 2026

Accumulerend versus uitkerend fonds

Jaarlijkse vpb-druk bij een portefeuille van €500.000 met 2% dividendrendement

UITKEREND FONDS

Dividend loopt direct door VPB

Fonds keert elk jaar dividend uit aan de Holding

ONTVANGEN DIVIDEND

€10.000

2% van €500.000 · belastingjaar 2026

VPB-TARIEF (SCHIJF TOT €200.000)

19%

Art. 22 Wet Vpb 1969 · tarief 2026

BELASTING PER JAAR

€1.900

Direct verschuldigd in het jaar van uitkering

De Holding ontvangt het dividend als belastbare winst. Deelnemingsvrijstelling geldt **niet** voor beleggingsfondsen zonder kwalificerende deelneming, waardoor de €10.000 volledig in de VPB-grondslag valt.

JAARLIJKSE BELASTINGDRUK

ACCUMULEREND FONDS

Koerswinst blijft fiscaal latent

Fonds herbelegt dividend intern; geen uitkering aan Holding

ONTVANGEN DIVIDEND

€0

Geen uitkering · belastingjaar 2026

VPB DIT JAAR

€0

Geen realisatie, geen belastbaar moment

LATENTE BELASTING

19%

Pas verschuldigd bij verkoop of liquidatie fonds

Zolang de Holding de fondseenheden aanhoudt, ontstaat er **geen belastbaar moment**. De koersstijging door herbelegde dividenden accumuleert belastingvrij totdat de positie wordt verkocht.

UITSTEL = RENTE-VRIJ STAATSKAPITAAL

TER VERGELIJKING · BOX 3 FORFAIT 2026

€10.800

In Box 3 betaal je over dezelfde €500.000 al **€10.800 forfaitaire heffing** per jaar, ongeacht of je fonds uitkerend of accumulerend is. In een Holding BV met een accumulerend fonds betaal je **€0 dit jaar** — en stel je de volledige belasting uit tot het moment van verkoop.

Een accumulerend fonds in een Holding BV levert elk jaar **€1.900 VPB-uitstel** ten opzichte van een uitkerend fonds, en

Accumulerend versus uitkerend fonds in de Holding, jaarlijkse vpb-druk bij €500.000 portefeuille en 2% dividendrendement, belastingjaar 2026

Lombardkrediet: lenen tegen je portefeuille

Op 17 maart 2020, om elf uur 's ochtends, ontving een Nederlandse particuliere belegger een e-mail van zijn broker. Door de coronaval was het marginvereiste op zijn derivatenposities verhoogd, en hij had één uur de tijd om aanvullend onderpand te storten. Dat is geen typefout: één uur, niet de wettelijk voorgeschreven vijf handelsdagen. Toen hij om half drie 's middags zijn broker telefonisch nog niet kon bereiken, werden zijn posities gesloten. Het verlies bedroeg meerdere tonnen. De Vereniging van Effectenbezitters publiceerde de zaak en Kifid behandelde de klacht onder uitspraak 2021-0007.

Lombardkrediet is een precisie-instrument. Wie het goed gebruikt, ontleent liquiditeit aan zijn portefeuille zonder te verkopen. Wie het verkeerd gebruikt, raakt zijn portefeuille kwijt op het slechtst denkbare moment. Dit hoofdstuk laat zien hoe het werkt in de Nederlandse private banking-praktijk, welke banken het in 2026 nog aanbieden en welke gestopt zijn, hoe de fiscale werking is in privé-box 3 en in de Holding BV, en waar de risico's structureel zitten.

Wat lombardkrediet is

Een lombardkrediet, ook effectenkrediet genoemd, is een lening die door een bank wordt verstrekt tegen onderpand van een effectenportefeuille. De portefeuille blijft eigendom van de belegger; de bank krijgt een pandrecht op de stukken. De belegger ontvangt een kredietfaciliteit waarop hij naar behoefte trekt. Hij kan dat geld vrij besteden, voor consumptie, voor herinvestering, of voor een aankoop buiten de portefeuille.

Het mechanisme heeft twee fiscale eigenschappen. De portefeuille blijft staan, dus er ontstaat geen realisatiemoment en geen vpb of box 2-heffing op koerswinst. De schuld zelf drukt de rendementsgrondslag in box 3 (art. 5.3 Wet IB 2001), boven de schuldendrempel van €3.800 per persoon of €7.600 voor fiscale partners samen. Voor de Holding BV is de betaalde rente bovendien aftrekbaar als bedrijfslast onder art. 8 Wet Vpb 1969.

Welke banken bieden lombard in 2026

Het aantal banken en financiële instellingen in Nederland die een lombardkrediet verstrekken neemt af ten gevolge van strengere regelgeving voor banken en financiële instellingen. Het minimumvermogen om in aanmerking te komen voor een lombardkrediet is in Nederland relatief hoog, meestal meer dan één miljoen euro.

Buitenlandse banken hebben vaak betere voorwaarden, vooral in Zwitserland en in de Verenigde Staten. Voor de Nederlandse belastingdienst maakt het niet uit waar en bij welke bank of financiële instelling je een krediet hebt. Het Nederlandse aanbod is beperkt en gepolariseerd tussen private banking en retail. Onderstaande tabel geeft de stand mei 2026.

Bank	Segment	Minimum portefeuille	Status
ABN AMRO MeesPier-son	private banking	€1.000.000	actief
Van Lanschot Kempen	private banking	maatwerk	actief
ING Private Banking	private banking	maatwerk	actief
InsingerGilissen (Quintet)	private banking	indicatief €1 miljoen	actief
DEGIRO	retail	geen minimum	actief
Saxo Bank	semi-professioneel	geen minimum	actief
Rabobank	retail	n.v.t.	gestopt 15 oktober 2022
Lombard Odier	private banking	n.v.t.	NL-activiteiten over aan InsingerGilissen

Rabobank, jarenlang de grootste retailaanbieder, beëindigde haar effectenkrediet in oktober 2022 met als reden dat het gebruik terugliep en de regelgeving complexer werd. Lombard Odier opereert niet meer als zelfstandige Nederlandse entiteit. Voor wie geen private banking-relatie heeft, blijven DEGIRO en Saxo over als praktische routes, maar die werken anders dan een klassieke lombard bij een private bank.

Renteopbouw en bevoorschotting

De rente op lombardkrediet bestaat in 2026 typisch uit een referentierente plus een marge. Voor private banks is de referentie meestal EURIBOR (1-maands of 3-maands), voor retail-aanbieders soms een vaste opslag boven ESTR.

Aanbieder	Rentestructuur	Indicatief totaal mei 2026
Van Lanschot Kempen	3M EURIBOR + marge	3,0 tot 4,0 procent
ABN AMRO MeesPierson	EURIBOR + maatwerkmarge	indicatief 3,0 tot 4,0 procent
ING Private Banking	1M EURIBOR + opslag	3,0 tot 4,0 procent
DEGIRO (retail)	vast	6,90 procent (5,25 procent bij allocatie)
Saxo Bank	ESTR + 4 procent	circa 6,05 procent

In mei 2026 ligt 3-maands EURIBOR rond 2,20 procent en 1-maands EURIBOR rond 2,10 procent (peildatum 4 mei 2026). De private banking-marges variëren met de portefeuille-omvang en kredietwaardigheid en worden niet publiek gepubliceerd; voor concrete cijfers vraagt de belegger een offerte op.

Het bedrag dat een bank tegen een portefeuille leent, hangt af van de samenstelling. Voor cash en staatsobligaties is de bevoorschotting (loan-to-value, LTV) bijna 100 procent. Voor brede ETF's en bluechip aandelen rond 70 procent. Voor mid-caps en sectorfondsen tussen 40 en 60 procent. Voor volatiele single stocks of minder liquide fondsen 0 tot 50 procent.

Assetklasse	Indicatieve LTV
Cash, eurodeposito's	90 tot 100 procent
Staatsobligaties eurozone	circa 90 procent
Investment-grade obligaties	circa 80 procent
Brede ETF's, MSCI World, AEX	circa 70 procent
Mid-cap of sector-ETF's	40 tot 60 procent
Single stocks, volatiel	0 tot 50 procent

Bron: Van Lanschot Kempen, *Risico van effectenkrediet (Lombard Loan)*, november 2023, en industriestandaard.

Fiscale werking in privé-box 3

Voor wie het lombardkrediet privé aanhoudt, geldt het regime van box 3. De schuld vermindert de rendementsgrondslag boven de drempel. Een lombard van €300.000 tegen een portefeuille verlaagt de grondslag met €296.200 (alleenstaande). Bij het forfait van zes procent voor overige bezittingen en het tarief van 36 procent levert dat een belastingbesparing op van $6,00 \text{ procent} \times 36 \text{ procent} \times €296.200 = \text{ongeveer } €6.398$ per jaar.

De rente die op de schuld wordt betaald, is in het huidige stelsel niet aftrekbaar als kostenpost. Wel kan via de tegenbewijsregeling (Wet tegenbewijsregeling box 3, Stb. 2025, 195) bij het bepalen van het werkelijk rendement de rente meegeteld worden als negatief rendement. Werkblad T02 helpt deze afweging te maken voor jouw specifieke situatie.

Onder de **Wet werkelijk rendement box 3** (wetsvoorstel 36.748, beoogd 1 januari 2028, onder voorbehoud van aannahme Eerste Kamer) verandert dit ingrijpend. Rente op box 3-schulden wordt dan integraal aftrekbaar als negatief box 3-rendement, ongeacht het doel van de lening. Voor een lombard van €1 miljoen tegen 3,5 procent rente betekent dat een aftrekbare rente van €35.000 per jaar, met een belastingwaarde van $36 \text{ procent} \times €35.000 = €12.600$ per jaar.

Fiscale werking in de Holding BV

In de Holding BV is de rente op een lombardkrediet aftrekbaar als bedrijfslast onder art. 8 Wet Vpb 1969. De anti-winstdrainage-regel van art. 10a Wet Vpb is niet van toepassing op leningen bij externe banken; alleen op gelieerde leningen. De earningsstripping-regeling van art. 15b Wet Vpb beperkt rente-aftrek tot het hoogste van 24,5 procent van de fiscale EBITDA of een drempel van €1 miljoen rente. Voor een typische beleggings-Holding zonder verhuurvastgoed blijft die drempel van €1 miljoen ruim voldoende.

Een rekenvoorbeeld voor een Holding met €2 miljoen effecten en een lombardkrediet van €1 miljoen tegen 3,5 procent rente. Bruto-rente: €35.000 per jaar. Vpb-besparing in de

hoge schijf 25,8 procent: €9.030. Netto-rentelast: €25.970. Beschikbare liquiditeit: €1.000.000 die de Holding kan inzetten voor herinvestering, een vastgoed-deelneming of intra-groep-financiering. Of die liquiditeit ook bij de DGA in privé mag eindigen, hangt af van welke route hij kiest. De volgende paragraaf werkt die drie routes uit, omdat in de praktijk vooral de gemengde route C voor fiscale verrassingen zorgt.

"Met een effectenkrediet kunt u uw vermogen als onderpand gebruiken voor een lening, zodat u liquide middelen vrijmaakt zonder effecten te verkopen."

Van Lanschot Kempen, Risico van effectenkrediet (Lombard Loan), november 2023.

Drie routes: wie leent, wie levert het onderpand

Zodra een Holding BV in beeld komt, ontstaan drie verschillende lombardroutes, met fiscaal en juridisch zeer uiteenlopende uitkomsten. Wie de drie scherp uit elkaar houdt, voorkomt dat hij een planningsvariant nastreeft die in de praktijk een fiscale val blijkt te zijn.

Route A — Privé-lombard op privé-portefeuille

De belegger houdt zijn effectenportefeuille in privé aan en ontvangt zelf het lombardkrediet bij ABN AMRO MeesPierson, Van Lanschot Kempen, ING Private Banking of Insinger-Gilissen. Hij is schuldenaar en onderpandeigenaar in één persoon. Geen vennootschapsrechtelijke complicatie, geen interactie met de Wet excessief lenen, geen toets op zakelijkheid van borgstelling. De schuld vermindert de rendementsgrondslag in box 3 (art. 5.3 Wet IB 2001) boven de drempel van €3.800 of €7.600 voor partners. Vanaf 2028 onder de Wet werkelijk rendement is de rente integraal aftrekbaar als negatief box 3-rendement.

Dit is de eenvoudigste route en de basis voor de buy-borrow-die-pendant uit hoofdstuk 7.

Route B — Holding-lombard op Holding-portefeuille, opbrengst blijft in de BV

De Holding houdt de effectenportefeuille en sluit zelf het lombardkrediet. Zij is schuldenaar en onderpandeigenaar in één entiteit. De opbrengst gebruikt zij voor

herinvestering, een vastgoed-deelneming of intra-groep-financiering, en stroomt niet door naar de DGA in privé. Rente is aftrekbaar als bedrijfslast onder art. 8 Wet Vpb 1969; de earningsstripping-regel van art. 15b Wet Vpb 1969 begrenst de aftrek pas boven €1 miljoen rente per jaar of 24,5 procent van de fiscale EBITDA. Voor een typische beleggings-Holding geen praktische beperking.

Werkt schoon, mits de besteding van de opname binnen de BV-sfeer blijft en aantoonbaar zakelijk is.

Route C — Holding-portefeuille als onderpand voor een privé-lening aan de DGA

Hier wringt het. Op papier oogt de constructie aantrekkelijk: de DGA leent privé bij een externe bank, gebruikt het geld voor consumptie of investering buiten de BV, en zijn Holding stelt haar effectenportefeuille als pandrecht of borg ter beschikking. De portefeuille blijft staan, de DGA heeft liquiditeit, en de bank heeft een ruim onderpand. Drie redenen waarom die structuur in de Nederlandse fiscaal-juridische werkelijkheid in beginsel niet werkt.

Ten eerste: Wet excessief lenen via de indirecte route. Het kennisgroepstandpunt KG:003:2024:3 (Kennisgroepen Belastingdienst, 3 april 2024) beoordeelt een variant waarin de DGA bij een externe bank leent en de BV daarvoor hypotheekzekerheid verstrekt. Standpunt: zodra de BV-zekerheid de noodzakelijke voorwaarde is voor het verkrijgen van de externe lening, is die lening een indirecte schuld bij de eigen vennootschap op grond van art. 4.13 lid 1 sub f jo. art. 4.14a lid 2 Wet IB 2001. Bedragen boven de drempel van €500.000 (peildatum 31 december) worden aangemerkt als fictief regulier voordeel in box 2 en belast tegen het tarief van 24,5 of 31 procent. Het principe is één-op-één van toepassing op pandrecht op effecten in plaats van hypotheekzekerheid op vastgoed.

Ten tweede: onzakelijke borgstelling. Op grond van HR 17 oktober 2014 (ECLI:NL:HR:2014:2984) moet voor borgstelling of zekerheidstelling tussen gelieerde partijen "een niet van de winst afhankelijke vergoeding kunnen worden bepaald waartegen een onafhankelijke derde bereid zou zijn geweest eenzelfde aansprakelijkheid te aanvaarden." Is die marktconforme vergoeding niet te bepalen, dan handelt de BV als aandeelhouder als zodanig en behoort het verlies tot de kapitaalsfeer. De Hoge Raad

behandelde de equivalentie tussen borgstelling en directe lening al eerder in HR 25 november 2011 (ECLI:NL:HR:2011:BN3442), het basisarrest over de onzakelijke lening. Voor de BV die haar gehele effectenportefeuille te gronde ziet gaan bij een margin call op een privé-schuld van de DGA is een marktconforme vergoeding in de praktijk vrijwel niet te bepalen. Het risico op herkwalificatie als verkapt dividend is reëel.

Ten derde: vennootschapsrechtelijke kwetsbaarheid. De DGA-bestuurder die namens zijn Holding pandrecht verstrekt voor zijn eigen privé-schuld heeft een direct tegenstrijdig belang (art. 2:239 lid 6 BW). In een 100 procent DGA-structuur is de besluitvorming formeel hersteld doordat de DGA ook als algemene vergadering beslist, maar het zwaartepunt verschuift dan naar art. 2:9 BW: bij schade aan de BV (margin call, gedwongen liquidatie) kan persoonlijke bestuurdersaansprakelijkheid in beeld komen wegens onbehoorlijk bestuur. Daarnaast is de rechtshandeling op grond van art. 2:7 BW vernietigbaar als zij buiten het statutaire doel van de BV valt; in de praktijk zal de bank verlangen dat het bestuur die conformiteit verklaart.

Bankpraktisch: geen van de Nederlandse private banks publiceert per mei 2026 een standaardproduct waarbij een zakelijke effectenportefeuille als onderpand dient voor een lening aan een privépersoon. Rabobank stopte haar effectenkredietproduct in oktober 2022. De overgebleven aanbieders (ABN AMRO MeesPierson, Van Lanschot Kempen, ING Private Banking, InsingerGilissen) bieden allen same-entity-producten: de eigenaar van de portefeuille is gelijk aan de schuldenaar.

De praktische conclusie: lombard via de Holding-route is werkbaar als route B, met opbrengst die binnen de BV blijft. Voor consumptie tijdens leven door de DGA in privé is route A de hoofdroute, eventueel gecombineerd met een eerdere dividenduitkering naar privé tegen het box 2-tarief. De gemengde route C is geen planningskans maar een fiscale val.

Misbruik van recht en agressieve planning

Voor lombardconstructies geldt, net als voor alle fiscale planning, een grens. Fiscale planning binnen de grenzen van de wet is uitdrukkelijk geoorloofd en vormt het uitgangspunt

van dit hele boek. Belastingontduiking, het opzettelijk verzwijgen van inkomen of een valse aangifte, is daarentegen strafbaar.

Tussen die twee uitersten bestaat een grijs gebied dat in de Nederlandse jurisprudentie wordt afgebakend door de leer van het misbruik van recht (*fraus legis*). De Hoge Raad acht een handeling pas in strijd met doel en strekking van de wet als is voldaan aan een tweeledige toets: (i) belastingverijdeling is het doorslaggevend motief geweest, en (ii) de gekozen vormgeving is strijdig met doel en strekking van de wet. De doctrine kreeg vorm in HR 21 november 1984 (ECLI:NL:HR:1984:AC8603, BNB 1985/32) en werd nadien geactualiseerd in de Credit Suisse-arresten van 21 april 2017 (ECLI:NL:HR:2017:638 en ECLI:NL:HR:2017:640). De inspecteur draagt de eerste bewijslast: hij moet aannemelijk maken dat belastingverijdeling het doorslaggevend motief was. Zodra hij die drempel haalt, verschuift de bewijslast: de belastingplichtige moet vervolgens zelf aannemelijk maken dat ook reële niet-fiscale redenen hebben meegespeeld.

Voor lombardconstructies is dit met name relevant voor de gemengde route C uit de vorige paragraaf. De Belastingdienst hoeft daarvoor geen *fraus legis* aan te tonen, omdat de Wet excessief lenen via KG:003:2024:3 al een specifiek wettelijk kader biedt. Voor het opzetten van een STAK ligt *fraus legis*-toepassing weinig voor de hand: een STAK heeft doorgaans ook duidelijke niet-fiscale functies (governance, certificering, geleidelijke generatie-overdracht), waardoor het motiefvereiste van *fraus legis* lastig invulbaar is. De wetgever heeft de STAK-box 3-problematiek aangekaart en kiest voor een wetgevingstraject, niet voor *fraus legis* als handhavingsroute. Voor internationale vennootschapsstructuren waar het belastingvoordeel het doorslaggevend motief vormt, is vooronderzoek met een fiscalist met dossierkennis raadzaam.

Wet excessief lenen: route-afhankelijk

Voor route C specifiek biedt de Wet excessief lenen een eigen wettelijk kader dat verdergaat dan de algemene *fraus legis*-toets en daardoor de eerste fiscale wig vormt waar de constructie op stuit. Het is dezelfde wet die in vermogensplanningskringen vaak wordt genoemd: de **Wet excessief lenen bij eigen vennootschap** (Stb. 2022, 531). Sinds 31 december 2024 ligt de drempel op €500.000. Boven dat bedrag worden schulden van de DGA

bij zijn eigen vennootschap als fictief regulier voordeel in box 2 belast op grond van art. 4.13 lid 1 sub f Wet IB 2001.

Voor de **privé-lombard via route A** valt een lombardkrediet bij ABN AMRO MeesPier-son, Van Lanschot Kempen, ING of InsingerGilissen geheel buiten de werking van deze wet. De DGA leent immers privé van een externe bank, niet van zijn eigen BV, en zijn BV is op geen enkele manier bij de financiering betrokken.

Voor de **Holding-lombard via route B** is de wet evenmin relevant: de BV is dan zelf schuldenaar van de bank, niet van de DGA.

Voor **route C** ligt dat anders. Het kennisgroepstandpunt KG:003:2024:3 (3 april 2024) re- kent een externe banklening waarvoor de BV zekerheid verstrekt aan op grond van art. 4.14a lid 2 Wet IB 2001 als indirecte schuld bij de eigen vennootschap. Voor zover het be- drag de drempel van €500.000 overschrijdt, leidt het tot een fictief regulier voordeel in box 2. De keuze tussen route A en route C is daarmee niet alleen praktisch maar ook sub- stantieel fiscaal.

Margin call: het structurele risico

Het mechanisme van een margin call werkt zo. Wanneer de waarde van de portefeuille daalt en de verhouding schuld tot dekking onder de drempel van de bank zakt, stuurt de bank een margin call. De belegger heeft dan op grond van art. 4:24a Wft minimaal vijf handelsdagen om aanvullend onderpand te storten of de schuld te verlagen. Voldoet hij niet, dan heeft de bank het recht op gedwongen liquidatie.

In de praktijk zijn er drie soorten incidenten die elke lombard-belegger zou moeten ken- nen.

Maart 2020, DEGIRO. De casus uit de inleiding van dit hoofdstuk. DEGIRO verhoogde marginvereisten meerdere keren in één week. Beleggers ontvingen calls met deadlines van uren in plaats van dagen. De Vereniging van Effectenbezitters stelde DEGIRO onder druk met klachten over misleidende informatievoorziening, en Kifid behandelde een uit- spraak (2021-0007) die de klant deels in het ongelijk stelde, maar later kwamen de Com- missie van Beroep en de minnelijke schikking toch op de zorgvuldigheidsgebreken terug.

2020-2021, schikking VEB-DEGIRO. Voor orders die deels niet via Euronext werden uitgevoerd zonder adequate informatie aan klanten, betaalde DEGIRO een richtlijnschadevergoeding van €10 per €20.000 transactievolume. Dit bevestigde dat retail-margin lending operationeel anders is dan klassiek lombard.

Herfst 2008, Lehman-crisis. Bij scherpe koersdalingen leidde de gestapelde margin debt op de markt tot een zichzelf versterkende neerwaartse spiraal: koersdalingen triggeren margin calls, calls dwingen tot verkoop, verkoop drukt koersen verder. De AFM verkreeg destijds de bevoegdheid om short-selling van financiële instellingen te verbieden. Het systeemkarakter van margin debt is sindsdien onderwerp van regelmatig macro-toezicht.

De praktische les is consistent. Lombardkrediet is een liquiditeitsfaciliteit, geen permanente schuldconstructie. Bij brede portefeuilles en private banking-aanbieders met conservatieve LTV's (50 tot 60 procent op aandelen) is de kans op een margin call beperkt; bij retail-margin met hogere LTV's (tot 70 procent voor sommige profielen bij DEGIRO) groter.

Buy-borrow-die: brug naar het volgende hoofdstuk

De Amerikaanse strategie van buy-borrow-die rust voor een aanzienlijk deel op lombardkrediet als consumptie-instrument tijdens leven. De belegger koopt activa, leent ertegen, verbruikt het geleende geld, en bij overlijden krijgen erfgenamen een step-up in basis waardoor de latente koerswinst nooit wordt belast. Voor de Nederlandse belegger werkt het anders: er is geen step-up zoals in de Verenigde Staten, maar er zijn andere instrumenten (doorschuifregeling, BOR, deelnemingsvrijstelling) die in combinatie met lombard een vergelijkbaar lange-termijneffect kunnen sorteren.

Het volgende hoofdstuk werkt die Nederlandse pendant uit. Hoe de drie elementen koop-leen-overdragen in de Nederlandse fiscale werkelijkheid op elkaar inspelen, en welke instrumenten nodig zijn om de strategie zinvol te maken zonder dat naïeve vergelijkingen met de VS-versie tot teleurstellingen leiden.

Lombardkrediet — drie routes en bevoorschotting

Wie leent, wie levert het onderpand, en wat zijn de fiscale gevolgen

Route	Schuldenaar	Onderpand	Fiscale uitkomst
A · Privé-lombard	DGA in privé	privé-portefeuille	schuld verlaagt box 3-grondslag · rente onder Wwr 2028 aftrekbaar
B · Holding-lombard, opbrengst blijft in BV	Holding BV	Holding-portefeuille	rente aftrekbaar in vpb (art. 8 Wet Vpb) · earningsstripping pas boven €1 mln
C · Holding-onderpand, opbrengst naar DGA-privé	DGA in privé	Holding-portefeuille	indirecte schuld bij eigen BV · boven €500k fictief regulier voordeel in box 2 (KG:003:2024:3)

Assetklasse onderpand	LTV indicatief	Risico margin call
Cash, eurodeposito's, staatsobligaties IG	90 — 100%	laag
Investment-grade bedrijfsobligaties	circa 80%	matig
Brede ETF's (MSCI World, AEX)	circa 70%	matig
Mid-cap of sector-ETF's	40 — 60%	verhoogd
Single stocks (volatiel)	0 — 50%	hoog

PRIVATE BANKING RENTE 3 — 4% EURIBOR 3M + marge · mei 2026	RETAIL RENTE DEGIRO 6,90% vast · 5,25% bij allocatie
---	---

Route A of B werkt schoon. Route C is fiscaal een val: **HR 17-10-2014 (ECLI:NL:HR:2014:2984)** en **KG:003:2024:3** kwalificeren BV-onderpand voor privé-lening als indirecte schuld bij de eigen vennootschap.

Lombardkrediet, drie routes en bevoorschotting per assetklasse met typische rente 2026 voor private banking versus retail

Buy-borrow-die: de Nederlandse variant

In het Amerikaanse fiscale handboek staat een drie-stappen-route die door econoom Edward McCaffery aan het einde van de twintigste eeuw werd gepopulariseerd onder de naam buy-borrow-die. Stap één is kopen: vermogen opbouwen in appreciërende activa, vooral aandelen. Stap twee is lenen: tegen die activa krediet opnemen voor consumptie of investering, zonder de portefeuille te verkopen. Stap drie is overlijden: bij overlijden krijgen de erfgenamen op grond van Internal Revenue Code §1014 een step-up in basis, waardoor de fair market value op de overlijdensdatum hun nieuwe verkrijgingsprijs is. De ongerealiseerde koerswinst van de erflater wordt nooit belast.

Voor de Nederlandse belegger werkt dit niet hetzelfde, omdat Nederland geen step-up kent. Toch werkt er iets dat in resultaat dichtbij komt, mits je de instrumenten zorgvuldig stapelt: de Holding BV, de doorschuifregeling box 2, de bedrijfsopvolgingsregeling, en het lombardkrediet uit het vorige hoofdstuk. Dit hoofdstuk laat zien wat de Nederlandse pendant van buy-borrow-die feitelijk is, waarom hij anders werkt dan de Amerikaanse variant, en hoe je hem zonder fiscale verrassingen opbouwt.

Wat de Verenigde Staten anders doen

De Amerikaanse step-up uit IRC §1014 is een fiscale gunst die in Nederland geen equivalent kent. Wanneer een Amerikaan overlijdt met een aandelenportefeuille die hij dertig jaar geleden voor \$100.000 kocht en nu \$5 miljoen waard is, ontvangen zijn erfgenamen die portefeuille met een nieuwe basis van \$5 miljoen. Verkopen zij de volgende dag voor \$5 miljoen, dan is hun gerealiseerde winst nul. De \$4,9 miljoen koerswinst van de erflater is fiscaal verdampt.

Nederland kent twee gerelateerde mechanismen: de doorschuifregeling box 2 en de bedrijfsopvolgingsregeling, en die werken anders. Bij doorschuifregeling worden de erfgenamen niet gestept-up; zij nemen juist de oude verkrijgingsprijs van de erflater over. De latente IB-claim schuift door, niet weg. Bij de BOR is er wel een definitieve vrijstelling,

maar uitsluitend voor erfbelasting en uitsluitend op ondernemingsvermogen. Voor een puur passieve beleggings-Holding zonder werkmaatschappij geldt geen van beide.

Dat lijkt op het eerste gezicht een aanmerkelijk fiscaal nadeel. Bij doorrekening over een lange horizon is het minder dramatisch. De combinatie van vpb-uitstel via het realisatiebeginsel in de Holding, de doorschuifregeling die de IB-claim parkeert tot toekomstige verkoop, en de BOR-vrijstelling waar van toepassing, levert een aanzienlijk uitsteleffect dat decennia kan duren. Het is niet de Amerikaanse kwijschelding, maar het is ook geen onbruikbaar instrument.

De drie stappen, Nederlandse versie

Voor de Nederlandse buy-borrow-die werkt het zo. **Buy** betekent vermogen opbouwen in een Holding BV die accumulerende UCITS-fondsen of niet-uitkerende aandelen aanhoudt. Onder goed koopmansgebruik (art. 3.25 Wet IB 2001 jo. art. 8 Wet Vpb 1969) blijft koerswinst latent zolang er niet wordt verkocht. Voor onroerend goed in een Vastgoed-BV werkt het vergelijkbaar; daar is de structuur fiscaal anders (geen deelnemingsvrijstelling op losse vastgoedposities), maar het uitstelmechanisme via afschrijving en realisatie blijft.

Borrow betekent lenen tegen die portefeuille via lombardkrediet bij een externe bank. Welke route past (privé-lombard tegen privé-portefeuille of Holding-lombard tegen Holding-portefeuille met opbrengst die binnen de BV blijft), hangt af van de bestemming van de opname; zie hoofdstuk 6 voor de drie routes en hun fiscale implicaties. De gemengde route waarbij de Holding pandrecht of borg verstrekt voor een lening die direct naar de DGA in privé stroomt, werkt niet: zij valt onder de indirecte werking van de Wet excessief lenen (KG:003:2024:3, 3 april 2024) en stuit op onzakelijke-borgstelling-risico's (HR 17 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:2984).

Die betekent dat bij overlijden een gestructureerde overgang plaatsvindt. Voor box 2-aandelen in de Holding past de **doorschuifregeling** van art. 4.17a Wet IB 2001 toe: de erfgenamen nemen de verkrijgingsprijs van de erflater over en betalen geen IB box 2 op het moment van overlijden. Voor de erfbelasting komt de **bedrijfsopvolgingsregeling** in

beeld, mits de Holding een onderliggende werkmaatschappij heeft die voldoet aan de eisen.

Voor een pure beleggings-Holding zonder werkmaatschappij komt geen BOR in beeld; dat is een veelvoorkomend misverstand. Werkblad T07 helpt je deze toetsing voor je eigen structuur te doen.

Wat de doorschuifregeling exact doet

Onder art. 4.16 lid 1 sub e Wet IB 2001 geldt overlijden voor de inkomstenbelasting als fictieve vervreemding van aandelen aanmerkelijk belang. Zonder doorschuifregeling betekent dat: de erflater rekent op zijn laatste aangifte af in box 2 over het verschil tussen marktwaarde op overlijdensdatum en zijn oorspronkelijke verkrijgingsprijs.

Art. 4.17a Wet IB 2001 biedt een uitweg: op gezamenlijk verzoek van de rechtverkrijgenden wordt de fictieve vervreemding niet als zodanig aangemerkt. Voorwaarden zijn dat de vennootschap een materiële onderneming drijft (art. 3.2 Wet IB 2001), dat de erfgenamen binnenlands belastingplichtig zijn, en dat het verzoek tijdig wordt ingediend.

Wat dan gebeurt: de erfgenamen nemen de verkrijgingsprijs van de erflater over (art. 4.39a). Bij latere verkoop is hun vervreemdingsvoordeel het verschil tussen verkoopprijs en die overgenomen lage verkrijgingsprijs. De claim is uitgesteld, niet kwijtgescholden.

Voor wie dat in cijfers wil zien: een DGA met een Holding ter waarde van €5 miljoen en een verkrijgingsprijs van €100.000 (origineel stortingskapitaal) zou bij overlijden zonder doorschuiving in box 2 afrekenen over €4,9 miljoen vervreemdingsvoordeel. Bij het tarief van 31 procent in de hoge schijf is dat circa €1,5 miljoen IB-heffing op het overlijdensmoment. Met doorschuiving is die heffing uitgesteld tot de erfgenamen daadwerkelijk verkopen.

Voor de pure beleggings-Holding zonder onderneming geldt deze regeling niet vanzelfsprekend. Daar moet de erflater bij leven al rekening mee houden door zijn structuur ofwel in een actieve werkmaatschappij te koppelen, of door bij leven via STAK-certificaten te schenken aan kinderen.

Wat de BOR exact doet

De **bedrijfsopvolgingsregeling** (art. 35b en 35c Successiewet 1956) verleent erfbelasting-vrijstelling op ondernemingsvermogen. Voor 2026 zijn de bedragen als volgt.

Onderdeel	Waarde
100 procent vrijstelling tot ondernemingsvermogen	€1.534.500 (geïndexeerd basisbedrag €1.500.000)
Vrijstelling boven dat bedrag	75 procent
Bezitseis bij erfopvolging	1 jaar onafgebroken
Bezitseis bij schenking	5 jaar onafgebroken
Voortzettingseis	3 jaar

De percentages zijn per 1 januari 2025 aangepast: het vrijstellingspercentage boven de drempel ging van 83 procent naar 75 procent, de drempel van €1.325.253 naar €1.500.000, de voortzettingseis van 5 naar 3 jaar. Per 1 januari 2026 is bovendien een antimisbruik-bepaling tegen het patroon van schenken-terugkopen-opnieuw schenken in werking getreden. Een voorgesteld 5%-minimumbelang voor gewone aandelen is uiteindelijk niet doorgegaan wegens ontbrekende EU-staatssteungoedkeuring.

"De bedrijfsopvolgingsregeling is bedoeld om continuïteit van ondernemingen te borgen, niet om vermogensoverdracht aan een volgende generatie fiscaal te bevoordelen."

Centraal Planbureau, Evaluatie fiscale regelingen gericht op bedrijfsoverdracht, 25 mei 2022.

Voor de Holding-belegger met onderliggende werkmaatschappij is de BOR een aanzienlijke planningsbouwsteen. Voor de pure beleggings-Holding niet: een Holding die uitsluitend ETF's en effecten houdt, kwalificeert niet. Dat is in HR 18 augustus 2023, ECLI:NL:HR:2023:1054, onderstreept: alleen vermogensbestanddelen die op het moment van verkrijging voor ondernemingsdoeleinden worden aangehouden, kwalificeren. Een verhuurd vastgoed-pand dat ooit operationeel was, wordt op het moment van verkrijging als beleggingsvermogen aangemerkt en valt buiten de BOR.

De vier-laagse structuur

De Nederlandse buy-borrow-die in zijn meest uitgewerkte vorm bestaat uit vier lagen die op elkaar inspelen.

Laag 1: Holding BV. Beleggingen worden via accumulerende fondsen aangehouden, koerswinst blijft latent onder goed koopmansgebruik.

Laag 2: STAK-certificering. De DGA brengt zijn Holding-aandelen in een Stichting Administratiekantoor en ontvangt certificaten. Het stemrecht blijft bij het STAK-bestuur (doorgaans de DGA zelf), het economisch belang gaat in certificaten over die hij geleidelijk schenkt aan kinderen binnen de jaarlijkse vrijstelling van €6.908 per kind (2026).

Laag 3: Lombardkrediet. Voor liquiditeitsbehoeften binnen de BV neemt de Holding zelf lombard bij een externe bank (route B uit hoofdstuk 6); de rente is in de vpb aftrekbaar en de hoofdsom blijft als schuld op de balans staan. Voor liquiditeitsbehoeften in privé loopt het via dividenduitkering (afrekening in box 2) of via een privé-lombard op een privé-aangehouden buffer (route A).

Laag 4: Doorschuifregeling en BOR bij overlijden. De resterende certificaten gaan over via doorschuifregeling (geen onmiddellijke box 2-heffing) en, mits er een werkmaatschappij is, met BOR-vrijstelling op de erfbelasting.

Voor een DGA met een operationeel actieve werkmaatschappij plus beleggingen in zijn Holding is dit structureel een fiscaal aantrekkelijke route. Voor een pure beleggings-Holding-eigenaar zonder werkmaatschappij ontbreken de BOR-laag en deels de doorschuifregeling, maar de combinatie van Holding plus STAK plus lombard blijft waardevol.

Aandachtspunt 1 — De wet werkelijk rendement vanaf 2028

Onder de **Wet werkelijk rendement box 3** (wetsvoorstel 36.748, beoogde inwerkingtreding 1 januari 2028, behandeling Eerste Kamer lopend per mei 2026) verandert het verhaal voor het privé-deel van het vermogen. Onder de Wwr wordt de jaarlijkse vermogensaanwas op effecten belast tegen 36 procent, ongeacht realisatie. Het

overgangsrecht voorziet in een beginwaarde-bepaling per 1 januari 2028: de marktwaarde op die datum wordt de nieuwe basis. Voor langlopende portefeuilles betekent dat een eenmalige de-facto step-up voor alle koerswinst die vóór 1 januari 2028 is opgebouwd.

Bij overlijden onder de Wwr geldt dat de erflater afrekent over de aanwas van 1 januari tot overlijdensdatum, en dat de erfgenamen starten met de marktwaarde op overlijdensdatum als hun beginwaarde. Dat is een partiële step-up voor toekomstige aanwas, niet voor het verleden. Het Wwr-mechanisme staat echter onder voorbehoud van aanneming Eerste Kamer en de aanpassingen die staatssecretaris Eerenberg op 6 maart 2026 in zijn Kamerbrief aankondigde.

Aandachtspunt 2 — Geen jubelton, geen step-up, geen fiscale tovermagie

Het is verleidelijk om de Nederlandse buy-borrow-die te framen als een Amerikaanse strategie. Dat is misleidend op drie punten. Er is **geen step-up**: de doorschuifregeling levert uitstel, geen kwijtschelding van de IB-claim. Er is **geen BOR voor pure beleggings-Holdings**: de regeling werkt alleen voor ondernemingsvermogen. En er is sinds 1 januari 2024 geen **jubelton** meer: de eenmalige verhoogde schenkingsvrijstelling voor eigen woning is afgeschaft.

Voor wie ondanks deze drie afwijkingen toch een Nederlands BBD-pad wil opzetten, ligt het zwaartepunt op de combinatie van Holding-route, STAK-schenking, lombard-financiering en doordachte testamentaire structuur (waaronder eventueel een opvullegaat voor de partner; zie hoofdstuk 9). De som is geen Amerikaanse magie, maar wel een aanzienlijk uitstel- en reductie-effect dat over een generatie tellen kan oplopen tot zeven cijfers.

Maatschappelijke kritiek

De buy-borrow-die-strategie en de bredere BOR-faciliteit zijn niet onomstreden. Het Centraal Planbureau publiceerde op 25 mei 2022 een evaluatie waarin het concludeerde dat 75 procent van de bedrijfsoverdrachten wel uit eigen middelen kan worden betaald en dat de BOR niet nodig is voor continuïteit. Het IBO Vermogensverdeling 2022

constateerde dat huishoudens aan de top van de vermogensverdeling een lagere gemiddelde belastingdruk ervaren dan loonafhankelijken. Oxfam Novib publiceerde in januari 2025 het rapport *Takers not Makers* waarin het de BOR bekritiseerde als faciliteit die vermogen vrijwel belastingvrij doorgeeft aan de volgende generatie. Politiek leeft bij elk Belastingplan de vraag of de drempels en percentages opnieuw moeten worden aangescherpt.

Dit boek neemt geen normatief standpunt over die kritiek. Het beschrijft de structuur zoals zij bestaat in 2026 en helpt de lezer haar binnen de kaders van geldend recht toe te passen. Wie haar gebruikt, doet er goed aan zich bewust te zijn dat de spelregels in de loop van de jaren kunnen verschuiven en dat het advies van een fiscalist en notaris niet kan worden vervangen door een boek alleen.

Brug naar BOR/DSR-detail

Het volgende hoofdstuk werkt de fiscale werking van BOR en DSR bij overlijden in detail uit. Welke onderneming kwalificeert, hoe de bezitseis en voortzettingseis exact zijn vormgegeven, en wat de actuele wijzigingen per 2025 en 2026 voor de Holding-belegger betekenen. Wie dit hoofdstuk en het volgende gelezen heeft, beschikt over alle bouwstenen om met zijn fiscalist en notaris te praten over een gestructureerde overdracht.

Buy-borrow-die — Nederlandse variant

Vier lagen die de Nederlandse equivalent van het Amerikaanse model uitmaken

LAAG 1 — BUY

Holding BV

Accumulerende UCITS-fondsen onder goed koopmansgebruik (art. 3.25 IB). Koerswinst latent tot verkoop.

LAAG 2 — STAK

Certificering

DGA behoudt stemrecht; certificaten gradueel geschonken aan kinderen binnen €6.908 vrijstelling.

LAAG 3 — BORROW

Lombardkrediet

Externe bank (geen eigen BV → Wet excessief lenen). Rente aftrekbaar in vpb.

LAAG 4 — DIE

Doorschuiving + BOR

Art. 4.17a IB schuift IB-claim door. BOR vrijstelling indien werkmaatschappij.

Verschil met VS	VS (IRC §1014)	Nederland 2026
Step-up bij overlijden	volledig	geen, wel doorschuiving
Rente aftrekbaar	beperkt	in Holding ja; in box 3 vanaf 2028
BOR-vrijstelling	n.v.t.	100% tot €1.534.500, daarna 75%

Geen step-up zoals VS, wel uitstel via realisatiebeginsel + doorschuifregeling + BOR-vrijstelling.

De Nederlandse buy-borrow-die in vier lagen, Holding plus STAK plus lombard plus doorschuifregeling/BOR, met fiscale werking per laag

BOR en DSR bij overlijden

Wanneer een DGA met een operationele werkmaatschappij en een Holding-structuur in 2026 overlijdt, treden er twee fiscale regimes naast elkaar in werking. De Successiewet 1956 verlangt erfbelasting over de verkrijging door erfgenamen. De Wet inkomstenbelasting 2001 ziet de overgang van zijn aanmerkelijk belang als fictieve vervreemding en wil afrekenen in box 2. Voor beide regimes bestaan faciliteiten die de heffing kunnen uitstellen of substantieel verminderen: de **bedrijfsopvolgingsregeling** (BOR) en de **doorschuifregeling box 2** (DSR). Dit hoofdstuk laat zien hoe ze werken, voor welke structuren ze gelden, hoe ze cumulatief worden toegepast en welke wijzigingen per 2025 en 2026 spelen.

De boodschap is in essentie tweezijdig. Voor de DGA met een actieve werkmaatschappij is de combinatie BOR plus DSR een aanzienlijk fiscaal vangnet dat bij een Holding van enkele miljoenen al snel honderdduizenden euro's belasting kan besparen. Voor de eigenaar van een pure beleggings-Holding is de regeling vrijwel volledig buiten beeld; daar zal de planning op andere instrumenten moeten leunen.

De BOR in 2026

De **bedrijfsopvolgingsregeling** is geregeld in art. 35b en 35c Successiewet 1956. De vrijstellingsstructuur is per 1 januari 2025 aangepast en in 2026 verder ingedikt. Onderstaande tabel toont de actuele bedragen.

Onderdeel	Waarde 2026
100 procent vrijstelling tot ondernemingsvermogen	€1.534.500 (geïndexeerd basisbedrag €1.500.000)
Vrijstelling boven dat bedrag	75 procent
Bezitseis bij erfopvolging	1 jaar onafgebroken
Bezitseis bij schenking	5 jaar onafgebroken
Voortzettingseis	3 jaar

Het vrijstellingspercentage boven de drempel ging per 1 januari 2025 van 83 procent naar 75 procent. De drempel van €1.325.253 (2024) werd verhoogd naar €1.500.000 (2025) en geïndexeerd naar €1.534.500 (2026). De voortzettingstermijn werd verkort van vijf naar drie jaar. De **5%-doelmatigheidsmarge** voor beleggingsvermogen in een werkmaatschappij is per 1 januari 2025 afgeschaft: elk beleggingsdeel valt nu volledig buiten de BOR.

Per 1 januari 2026 zijn er drie aanvullende wijzigingen. Een **antimisbruikbepaling** verbiedt het patroon van schenken-terugkopen-opnieuw schenken; deze geldt voor verkrijgingen vanaf 1 januari 2026 ook als de terugkoop al vóór die datum plaatsvond. **Herstructurering** van de vennootschap (fusie, splitsing, omzetting) doorbreekt de bezitseis niet meer, mits de gerechtigdheid van de erflater of schenker ongewijzigd blijft. De definitie van **preferente aandelen** is aangescherpt: aandelen met voorrang bij winstuitkering of liquidatieopbrengst kwalificeren niet meer voor BOR/DSR, behalve preferenten uitgegeven bij gefaseerde bedrijfsopvolging.

Een eerder voorgesteld **5%-minimumbelang** voor gewone aandelen is uiteindelijk niet doorgegaan wegens ontbrekende EU-staatssteungoedkeuring.

Welke onderneming kwalificeert

De BOR werkt alleen voor **ondernemingsvermogen**. Een vennootschap moet een materiële onderneming drijven in de zin van art. 3.2 Wet IB 2001. Beleggen is geen onderneming. Onderstaande tabel laat per structuur zien hoe de BOR uitwerkt.

Structuur	BOR 2026
Werkmaatschappij met materiële onderneming	volledig
Holding met 100% deelneming in werkmaatschappij	volledig, indirect via art. 35c lid 5 SW
Holding met meerdere werkmaatschappijen	volledig, geconsolideerd
Pure beleggings-Holding (ETF's, obligaties)	niet van toepassing
Vastgoed-BV uitsluitend verhuurd aan derden	niet van toepassing
Holding met passieve werkmaatschappij	niet van toepassing
Holding + werkmaatschappij + aparte beleg-	gedeeltelijk, alleen werkmaatschappij-deel

gings-BV

Werkmaatschappij met overtollige beleggingen gedeeltelijk, beleggingen vallen buiten BOR

De Hoge Raad heeft in arrest van 18 augustus 2023 (**ECLI:NL:HR:2023:1054**) onderstreept dat alleen vermogensbestanddelen die op het moment van verkrijging voor ondernemingsdoeleinden worden aangehouden, kwalificeren. Het oude Pottenbakkers-arrest (ECLI:NL:HR:1997:AA2251), dat een ruimere keuzevermogen-doctrine toestond, geldt niet voor de BOR. Verhuurd vastgoed dat ooit operationeel was, valt op het moment van verkrijging onder beleggingsvermogen en daarmee buiten de BOR.

Voor vastgoed in een BV is per 1 januari 2024 wettelijk vastgelegd dat verhuur aan derden beleggingsvermogen is.

De DSR in 2026

De **doorschuifregeling box 2** is geregeld in art. 4.17a Wet IB 2001. Bij overlijden van een aanmerkelijkbelanghouder geldt de overgang van aandelen normaliter als fictieve vervreemding (art. 4.16 lid 1 sub e Wet IB 2001). Zonder DSR betekent dat afrekening in box 2 over het verschil tussen marktwaarde op overlijdensdatum en verkrijgingsprijs erflater.

Met DSR-verzoek door de gezamenlijke rechtverkrijgenden wordt de fictieve vervreemding niet als zodanig aangemerkt. Voorwaarden zijn: de vennootschap drijft een materiële onderneming, de erfgenamen zijn binnenlands belastingplichtig, en het verzoek wordt tijdig gezamenlijk ingediend. De erfgenamen nemen de verkrijgingsprijs van de erflater over (art. 4.39a). Er is **geen step-up**; de IB-claim schuift door, niet weg.

Per 1 januari 2025 zijn enkele DSR-wijzigingen ingevoerd: de dienstbetrekkingseis bij schenking (art. 4.17c) is afgeschaft, en een leeftijdseis van 21 jaar voor de ontvanger geldt voortaan bij schenking (niet bij erfopvolging).

Het verschil tussen BOR en DSR

Verwar de twee regelingen niet. Onderstaande tabel zet ze naast elkaar.

	BOR	DSR
Wet	Successiewet 1956, art. 35b en 35c	Wet IB 2001, art. 4.17a
Heffing waarop	erfbelasting / schenkbelasting	inkomstenbelasting box 2
Aard van de faciliteit	gedeeltelijke definitieve vrijstelling	uitstel zonder kwijtschelding
Cumulatieve toepassing	wordt naast DSR ingezet	wordt naast BOR ingezet
Voortzettingseis	3 jaar	n.v.t. (anders geen claim te beoordelen)
Onderneming vereist	ja	ja

In de praktijk wordt bij overlijden van een DGA die voldoet aan de eisen, **beide** regelingen tegelijk toegepast. De BOR vermindert de erfbelasting, de DSR stelt de IB-claim uit. Een testament met expliciete BOR/DSR-clausules is daarbij gebruikelijk.

"De BOR is bedoeld om continuïteit van ondernemingen te borgen, niet om vermogensoverdracht aan een volgende generatie fiscaal te bevoordelen."

Centraal Planbureau, Evaluatie fiscale regelingen gericht op bedrijfsoverdracht, 25 mei 2022.

Een rekenvoorbeeld op €5 miljoen

Stel: een DGA van 65 jaar overlijdt in 2026. Hij heeft een Holding met goingconcernwaarde €5 miljoen ondernemingsvermogen, geen beleggingsvermogen. De Holding houdt 100 procent in een actieve werkmaatschappij. Twee kinderen erven elk de helft van de aandelen. Verkrijgingsprijs erflater: €100.000 (oorspronkelijk stortingskapitaal), oftewel €50.000 per kind.

Zonder BOR en DSR.

Erfbelasting per kind. Erfdeel €2.500.000 minus vrijstelling €26.230 = belastbaar €2.473.770. Tarief 10 procent over de eerste €158.669 = €15.867. Tarief 20 procent over het

restant van €2.315.101 = €463.020. Erfbelasting per kind circa €478.887. Samen circa €957.774.

Box 2 bij fictieve vervreemding. Vervreemdingsvoordeel per kind €2.450.000 (€2.500.000 marktwaarde min €50.000 verkrijgingsprijs). Tarief in de hoge schijf 31 procent: circa €759.500 per kind. Samen circa €1.519.000.

Totaal zonder BOR/DSR: circa €2.476.000.

Met BOR (geen DSR).

BOR-vrijstelling: 100 procent over €1.534.500 = €1.534.500. 75 procent over €3.465.500 (het meerdere) = €2.599.125. Totaal vrijgesteld €4.133.625. Niet vrijgesteld €866.375 (€433.188 per kind).

Erfbelasting per kind: €433.188 minus vrijstelling €26.230 = belastbaar €406.958. Tarief 10 procent over €158.669 = €15.867. Tarief 20 procent over €248.289 = €49.658. Erfbelasting per kind circa €65.525. Samen circa €131.050.

Erfbelastingbesparing door BOR: circa €827.000.

Met DSR.

Box 2-heffing op overlijdensmoment: nul. Verkrijgingsprijs €50.000 schuift door naar elk kind. Latente claim circa €1,5 miljoen blijft staan tot toekomstige verkoop.

Gecombineerd (BOR + DSR) totaal direct verschuldigd: circa €131.050 erfbelasting plus nul box 2 = €131.050. **Totale directe besparing ten opzichte van geen faciliteiten:** circa €2.345.000.

De DSR-claim moet worden onderkend: bij toekomstige verkoop door de erfgenamen ontstaat alsnog box 2-heffing over het verschil tussen verkoopprijs en de overgenomen verkrijgingsprijs van €50.000. Het is uitstel, geen afstel. Maar tijd heeft een waarde, en het uitstel van enkele decennia werkt in het voordeel van de erfgenamen.

STAK in samenhang met BOR

Voor de DGA die zijn structuur via een **Stichting Administratiekantoor** heeft gecertificeerd, geldt dat certificaten van aandelen die een aanmerkelijk belang

vertegenwoordigen, voor BOR en DSR gelijkgesteld worden aan de onderliggende aandelen (art. 4.6 jo. 4.10 Wet IB 2001 en art. 35c lid 5 SW). De toerekenregel werkt door via de STAK.

Belastingdienst Kennisgroep KG:063:2023:24 bevestigt de toerekenregel bij algehele gemeenschap van goederen met indirect belang van vijf procent. Het beleidsbesluit van de Staatssecretaris van Financiën van 6 november 2024 stelt de gelijkstellingseis vast: de STAK is fiscaal transparant zolang certificaten naar inhoud en uitkeringsregeling materieel gelijk zijn aan de onderliggende aandelen.

Een aandachtspunt voor 2026 is de aangescherpte preferent-aandelen-definitie. Sommige STAK-structuren waarbij certificaten met afwijkende winstrechten of liquidatievoorrechten zijn uitgegeven, kunnen daardoor uit BOR/DSR-bereik vallen. Laat dit door je fiscalist beoordelen voordat je in 2026 een nieuwe STAK opzet.

Beleidsdebat: BOR onder druk

De BOR staat al jaren politiek onder druk. In de evaluatie van 25 mei 2022 stelde het CPB dat circa 75 procent van de bedrijfsoverdrachten uit eigen middelen kan worden betaald en dat een betalingsregeling structureel goedkoper zou zijn voor de overheid dan de huidige vrijstelling. Het IBO Vermogensverdeling 2022 wees erop dat huishoudens aan de top van de vermogensverdeling lagere effectieve belastingdruk ervaren dan loontrekkers, mede door BOR-faciliteiten. In januari 2025 publiceerde Oxfam Novib *Takers not Makers*, dat de BOR aan de kaak stelde als faciliteit die vermogen bijna belastingvrij doorgeeft aan de volgende generatie.

De wetgever heeft op deze kritiek gereageerd door de drempel te verhogen maar het percentage boven de drempel te verlagen, de doelmatigheidsmarge af te schaffen en antimisbruikbepalingen in te voeren. Verdere aanpassingen worden bij elk Belastingplan opnieuw ingebracht. Voor de DGA met een werkmaatschappij betekent dat: de regeling werkt nu, maar de spelregels kunnen veranderen. Het gestructureerd opzetten van een opvolging via BOR/DSR vereist actuele kennis en wordt bij voorkeur niet uitgesteld tot een hypothetisch latere datum.

Worst case — erfgenamen willen liquideren

Een scenario dat in adviespraktijk regelmatig terugkeert maar zelden expliciet wordt belicht: de erflater zet zijn structuur op met BOR en DSR vanuit een continuïteitsgedachte, maar de erfgenamen willen na overlijden helemaal niet voortzetten. Ze willen verkopen, het geld verdelen en met hun eigen leven verder. Dat heeft fiscale gevolgen die bij de structuuropzet onderschat worden.

Voortzettingseis-schending (art. 35e SW). Wanneer de erfgenamen binnen drie jaar na overlijden de onderneming staken, de aandelen vervreemden, of de vennootschap liquideren, wordt de **BOR-vrijstelling geheel of gedeeltelijk teruggenomen** naar rato van de niet-volgehouden termijn. Dat betekent een **navordering** van de aanvankelijk vrijgestelde erfbelasting plus belastingrente. Voor het rekenvoorbeeld in dit hoofdstuk (€5 miljoen ondernemingsvermogen, BOR-besparing circa €827.000) zou een schending in jaar één een volledige navordering van die €827.000 betekenen, plus belastingrente vanaf de oorspronkelijke aanslagdatum.

DSR-impact bij directe verkoop. Als de erfgenamen direct na overlijden de aandelen verkopen, valt het volle vervreemdingsvoordeel in box 2. Met de overgenomen lage verkrijgingsprijs van bijvoorbeeld €50.000 betekent verkoop voor €2,5 miljoen een vervreemdingsvoordeel van €2.450.000 per kind, met circa €759.000 box 2-heffing per kind. De DSR heeft dan effectief alleen de timing van de heffing verschoven van overlijden naar verkoopmoment, niet de heffing zelf afgewend.

Combinatie: gestapelde belastingdruk. Wanneer beide regelingen tegelijk worden geschonden binnen drie jaar (bijvoorbeeld: erfgenamen erven via BOR, willen direct verkopen, en doen dat ook), komt de belastingdruk in één jaar uit op:

- Navordering BOR-vrijstelling: circa €827.000 plus belastingrente
- Box 2-heffing op verkoop: circa €1.519.000 voor twee kinderen samen
- Totaal: circa €2,35 miljoen in één jaar voor erfgenamen die geen continuïteitsbedoe-ling hadden.

Wat dit betekent voor de planning. Een testamentaire BOR/DSR-structuur is alleen waardevol wanneer er aan de erfgenaamzijde reële bereidheid is om de onderneming drie jaar voort te zetten. Voor erfgenamen die expliciet niet willen voortzetten, is de

structuur eerder een fiscale val dan een vrijstelling. Het gesprek tussen erflater en erfgenamen over hun werkelijke bedoelingen, uitgesproken voordat het testament wordt opgesteld en niet erna, is daarmee onderdeel van de structuuropzet, niet een sociaal sluitstuk.

Voor wie zekerheid wil, biedt een **legaat in vrije keuze** een tussenoplossing: het testament kan bepalen dat de BOR alleen wordt aangevraagd indien de erfgenamen daar binnen een bepaalde termijn na overlijden voor opteren, met een alternatieve afhandeling (verkoop plus erfbelasting volgens normale tarieven) als zij dat niet willen. Een notaris met estate-planning-ervaring kan dit construeren.

Brug naar erfbelasting in detail

Het volgende hoofdstuk werkt de bredere erfbelasting uit voor wie geen werkmaatschappij heeft of voor het deel van het vermogen dat buiten BOR/DSR valt. Welke vrijstellingen gelden voor partner, kinderen, kleinkinderen en derden, hoe een opvullegaat werkt, wat de schenkbelasting kost in 2026, en welke 180-dagenregel sinds 1 januari 2026 van toepassing is op schenkingen vlak voor overlijden.

BOR + DSR — besparing bij overlijden

Rekenvoorbeeld: Holding €5 miljoen ondernemingsvermogen, twee kinderen erven elk 50%

ZONDER BOR / ZONDER DSR

€2,48 mln

erfbelasting + box 2 fictieve vervreemding direct opeisbaar

MET BOR (GEEN DSR)

€131.000

erfbelasting na 100% / 75% vrijstelling

MET BOR + DSR

€131.000

erfbelasting; box 2-claim doorgeschoven, niet kwijgescholden

Onderdeel	BOR-vrijstelling 2026
100% vrijstelling tot drempel	€1.534.500
Boven drempel	75 procent
Bezitseis bij erfopvolging	1 jaar
Voortzettingseis (per 2025)	3 jaar
Latente box 2-claim na DSR (richtgetal)	circa €1,0 - 1,3 mln
Latente vpb-claim op meerwaarde Holding-activa	19% / 25,8%

Gecombineerde directe besparing op **€5 mln ondernemingsvermogen: ruim €2,3 miljoen minder onmiddellijke belasting** dan zonder faciliteiten. Let op: DSR is uitstel, geen afstel; de latente box 2- en vpb-claims blijven op de balans en worden afgerekend bij latere vervreemding door de erfgenamen.

BOR en DSR bij overlijden, vrijstellingsstructuur 2026, voorbeeldberekening op €5 miljoen ondernemingsvermogen met en zonder faciliteiten

Erfbelasting in 2026

Voor het deel van het vermogen dat niet onder BOR of DSR valt (en voor wie geen werkmatschappij heeft), is de erfbelasting de eindafrekening waar elke estate planning op uitkomt. Dit hoofdstuk laat zien hoe de erfbelasting in 2026 is opgebouwd, welke vrijstellingen en tarieven gelden, hoe schenkbelasting werkt als preventief instrument, en welke wetswijzigingen per 1 januari 2026 in werking zijn getreden. Het sluit af met een rekenvoorbeeld op een vermogen van €5 miljoen waarin de combinatie van schenken bij leven en opvullegaat-testament de erfbelasting met honderdduizenden euro's verlaagt.

De peildatum voor alle bedragen is mei 2026. Voor jouw eigen aangifte raadpleeg de actuele bedragen op belastingdienst.nl.

Tarieven 2026

De Successiewet 1956 kent drie tariefgroepen, elk met een schijf tot €158.669 (geïndexeerd uit 2025) en een hoger tarief boven die grens.

Tariefgroep	Wie	Tot €158.669	Boven €158.669
I	partner, kinderen, ouders	10 procent	20 procent
IB	kleinkinderen en verdere nakomelingen	18 procent	36 procent
II	overige verkrijgers (broers, zussen, vrienden, vreemden)	30 procent	40 procent

De schijfgrens is voor 2026 €158.669, geïndexeerd vanaf de €154.197 in 2025. De grens geldt boven de vrijstelling: het belastbaar bedrag is verkregen bedrag minus vrijstelling, en op dat saldo wordt de schijfindeling toegepast.

Vrijstellingen 2026

De Successiewet kent verschillende vrijstellingen per categorie verkrijger.

Categorie	Vrijstelling 2026
Echtgenoot / geregistreerd partner / fiscaal samenwonend	€828.035
Kinderen en stiefkinderen	€26.230
Kleinkinderen en verdere nakomelingen	€26.230
Zieke of gehandicapte kinderen (art. 32 lid 1 sub 4b SW)	€78.671
Ouders die erven van een kind	€62.110
Overige verkrijgers	€2.769

Voor de partnervrijstelling van €828.035 geldt een **pensioenkortingsregel** (art. 32 lid 3 SW): de vrijstelling wordt verminderd met de waarde van nabestaandenpensioen en lijfrenten die de partner ontvangt als gevolg van het overlijden. De minimumvrijstelling na korting bedraagt circa €215.000.

"De partnervrijstelling van €828.035 is geen ondergrens, maar een bovenrand: bij ontvangen pensioen of lijfrente schuift de vrijstelling omlaag, met als minimum circa €215.000."

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, Tarievenkaart erf- en schenkbelasting 2026.

Schenkbelasting 2026

De **schenkbelasting** is in dezelfde Successiewet geregeld (art. 33 SW). Voor 2026 gelden de volgende vrijstellingen.

Type	Bedrag 2026	Voorwaarden
Jaarlijks ouder aan kind	€6.908	geen extra voorwaarden
Jaarlijks aan derden (klein-kind, vriend)	€2.769	geen extra voorwaarden
Eenmalig verhoogd aan kind, vrij besteedbaar	€33.129	kind 18 tot 40 jaar; eenmalig per kind
Eenmalig verhoogd aan kind, dure studie	€69.009	studie minimaal €20.000 per jaar; schriftelijke overeenkomst vooraf
Schenking aan ANBI (goed)	volledig vrijgesteld	ANBI-status vereist

doel)

De **jubelton** (verhoogde vrijstelling voor eigen woning, voorheen tot €106.671) is per 1 januari 2024 definitief afgeschaft. De eenmalige verhoogde schenking vervangt de jaarlijkse vrijstelling; beide tegelijk benutten in hetzelfde kalenderjaar is niet mogelijk.

Wijzigingen per 1 januari 2026

Het Belastingplan 2026 brengt vier inhoudelijke wijzigingen aan in de Successiewet.

Aangiftetermijn erfbelasting is verlengd van 8 naar 20 maanden. Dat geeft erfgenamen aanzienlijk meer tijd om de nalatenschap te inventariseren, het testament uit te voeren en eventuele BOR-DSR-aanvragen voor te bereiden zonder boetes te riskeren.

180-dagenregel art. 12 SW is vereenvoudigd. Schenkingen gedaan binnen 180 dagen voor overlijden worden voor de erfbelasting nog steeds als fictieve nalatenschap behandeld, maar nu via een gecombineerde aangifte. Een aparte aangifte schenkbelasting met latere verrekening is vervallen. De wijziging geldt voor schenkingen vanaf 5 juli 2025 (180 dagen voor 1 januari 2026).

Ongelijke breukdelen huwelijksgoederengemeenschap worden belast: bij verdeling van een gemeenschap waarbij één partner meer dan 50 procent krijgt, geldt het meerdere als schenking of erfenis. Overgangsrecht: regelingen vastgelegd vóór 16 september 2025 om 15:59 uur vallen buiten de nieuwe regels.

BOR-aanpassingen zijn opgenomen in dit zelfde Belastingplan, zoals besproken in hoofdstuk 8.

Schenkstrategieën

Er zijn vier praktisch toegepaste manieren om de erfbelasting via schenken bij leven te verminderen.

Periodiek schenken jaarlijkse vrijstelling. Een veelvoorkomende denkfout is dat beide ouders elk afzonderlijk de jaarlijkse vrijstelling kunnen benutten, alsof het twee aparte schenkers zijn. Dat is onjuist. Voor de schenkbelasting worden ouders samen als één

schenker aangemerkt op grond van art. 26 lid 2 Successiewet 1956, ook wanneer zij gescheiden zijn. Per kind geldt dus €6.908 per jaar in totaal, niet per ouder afzonderlijk. Voor een gezin met twee kinderen is dat €13.816 per jaar belastingvrij. Over twintig jaar is dat €276.320 belastingvrij overgedragen, zonder enige schenkbelasting. Dat is de helft van het bedrag dat in publieksvoorlichting nogal eens onterecht wordt genoemd.

Eenmalig verhoogd schenken. Voor kinderen tussen 18 en 40 jaar is een eenmalige verhoging mogelijk: €33.129 vrij besteedbaar of €69.009 voor een dure studie (mits schriftelijk vooraf vastgelegd, jaarlijkse studiekosten minimaal €20.000). Beide vervangen het jaarlijkse vrijstellingsbedrag in het jaar van de schenking.

Schenking op papier. Bij schenking-op-papier erkent de schenker een schuld aan het kind zonder direct uit te keren. Voorwaarden: notariële akte verplicht (art. 7:177 BW), schenker betaalt jaarlijks ten minste 6 procent rente over de schuld, bewijs via bankafschriften. De erkende schuld is aftrekbaar van de nalatenschap (art. 20 SW). Onder de Voorjaarsnota 2026 onderzoekt het kabinet of het verplichte rentepercentage van 6 procent omlaag moet en of het tariefvoordeel moet worden aangepast; nog in consultatie, mogelijk in Belastingplan 2027.

ANBI-schenking. Giften aan een Algemeen Nut Beogende Instelling zijn volledig vrijgesteld van schenkbelasting (art. 33 sub 4 SW) en deels aftrekbaar in de inkomstenbelasting (art. 6.32 tot 6.40 Wet IB 2001). Voor de vermogende belegger biedt dit een dubbel fiscaal voordeel.

De wettelijke verdeling

Wanneer er geen testament is (of een testament dat niet afwijkt), geldt de **wettelijke verdeling** van art. 4:13 BW. De langstlevende partner verkrijgt alle goederen van rechtswege, en de kinderen ontvangen een onderbedelingsvordering ter waarde van hun erfdeel die opeisbaar is bij overlijden van de langstlevende. Voor de erfbelasting wordt de vordering bij eerste overlijden al belast, met contantewaardekorting afhankelijk van de leeftijd van de langstlevende.

Rekenvoorbeeld €5 miljoen

Stel: een DGA-vader overlijdt in 2026 met een nalatenschap van €5 miljoen. Hij heeft een fiscaal partner en twee meerderjarige kinderen. Hij heeft de twintig jaar voor zijn overlijden de jaarlijkse schenkingsvrijstelling per kind ten volle benut. Onderstaande tabel zet drie scenario's naast elkaar.

Scenario A — Geen schenkstrategie, geen testament. Wettelijke verdeling.

Partner ontvangt alle goederen van rechtswege; kinderen krijgen onderbedelingsvoordeling. Belaste erfdelen versimpeld zonder contantewaardekorting:

- Partner: belastbaar €2.000.000 minus €828.035 = €1.171.965. Erfbelasting circa €218.526.
- Kind 1: belastbaar €1.500.000 minus €26.230 = €1.473.770. Erfbelasting circa €278.887.
- Kind 2: idem €278.887.
- **Totaal scenario A: circa €776.300.**

Scenario B — Testament met opvullegaat. Geen schenkstrategie.

Partner krijgt precies tot de partnervrijstelling van €828.035; resterend €4.171.965 gaat direct naar de twee kinderen. Per kind belastbaar €2.085.983 minus €26.230 = €2.059.753.

- Partner: erfbelasting €0.
- Kind 1: erfbelasting circa €395.084 (10 procent over €158.669 + 20 procent over €1.901.084).
- Kind 2: idem €395.084.
- **Totaal scenario B: circa €790.168.**

In dit geval levert het opvullegaat geen besparing op omdat de nalatenschap groot genoeg is dat de kinderen sowieso boven de hoge schijf uitkomen, en de partnervrijstelling vol benut wordt. Bij kleinere nalatenschappen kan het opvullegaat wel substantieel besparen door beide kinderen ook hun vrijstelling te laten gebruiken in plaats van wegens wettelijke verdeling alleen via de partner.

Scenario C — Twintig jaar schenken bij leven plus opvullegaat-testament.

Reeds belastingvrij overgedragen tijdens leven, met de samentelregeling correct toegepast: $20 \text{ jaar} \times 2 \text{ kinderen} \times €6.908 \text{ (één schenker per ouderpaar)} = €276.320$.

Resterende nalatenschap: €5.000.000 min €276.320 = €4.723.680.

Partner krijgt tot vrijstelling: €828.035, geen erfbelasting.

Resterend €3.895.645 naar twee kinderen, per kind €1.947.823:

- Belastbaar per kind: €1.947.823 min €26.230 = €1.921.593.
- Erfbelasting per kind: 10 procent × €158.669 + 20 procent × €1.762.924 = €15.867 + €352.585 = €368.452.
- Beide kinderen samen: €736.904.

Totaal scenario C: €736.904 erfbelasting plus €0 schenkbelasting op de €276.320 overgedragen tijdens leven = €736.904.

Besparing scenario C versus A: circa €39.396. Plus dat de kinderen €276.320 al tijdens het leven hadden ontvangen (en mogelijk benut voor eigen huisaankoop, bedrijfsstart of andere zaken). Het effectieve voordeel van scenario C is dus reëel maar beperkter dan vaak in publieksvoorlichting wordt gesuggereerd; de samentelregeling van art. 26 lid 2 SW halveert het schenkpotentieel ten opzichte van een naïeve "elk-ouder-apart"-berekening.

Werkblad T09 helpt je deze vergelijking voor jouw eigen vermogen door te rekenen.

Internationale aspecten

Wie als Nederlander emigreert, wordt op grond van art. 3 SW nog tien jaar lang als Nederlands ingezetene aangemerkt voor de erf- en schenkbelasting. Schenkingen of overlijden binnen tien jaar na vertrek vallen onder Nederlands recht, ongeacht waar het vermogen zich bevindt. Voor wie naar landen zonder erfbelasting (Portugal, Verenigde Arabische Emiraten, Zwitserland) emigreert, geldt dus dat de Nederlandse claim pas na een decennium definitief verdwijnt.

Voor de **DGA met aanmerkelijk belang** komt daar een tweede instrument bij. Op grond van art. 4.16 lid 1 sub h Wet IB 2001 wordt emigratie aangemerkt als fictieve vervreemding van zijn AB-aandelen. Dat zou bij vertrek direct tot een box 2-heffing leiden, behalve dat de fiscus tegelijk een **conserverende aanslag** oplegt op grond van art. 25 lid 8 Invoeringswet 1990. Die aanslag wordt niet onmiddellijk geïncasseerd, maar blijft **levenslang** als latente claim openstaan, met onbeperkt uitstel mits er geen besmette

handelingen plaatsvinden (verkoop boven 90 procent, kapitaalrugbetaling, dividenduitkering buiten de winstreserves). Voor een Holding-belegger met €4 miljoen aan AB-vermogen en een verkrijgingsprijs van €100.000 zou dat een conserverende aanslag van circa €1,2 miljoen betekenen, een blok aan het been bij elke buitenlandse bankrekening die rapporteert. Wie emigratie overweegt, doet er goed aan dit minimaal een jaar van tevoren met fiscalist en notaris uit te werken.

Conserverende aanslag aanmerkelijk belang

Een conserverende aanslag aanmerkelijk belang, ook wel box 2-claim genoemd, die opgelegd is na 15 september 2015 om 15:15 uur (hoe verzin je het), wordt niet meer na tien jaar kwijtgescholden en is eventueel levenslang van toepassing. Als je binnen de EU blijft, wordt deze aanslag eventueel uitgesteld (onder voorwaarden).

Vertrek je naar een land buiten de EU, dan kan deze aanslag onmiddellijk worden opgelegd, en alleen eventueel worden uitgesteld als je voldoende garanties ter hoogte van de aanslag biedt (kan kostbaar worden).

Erfbelasting en overlijdensrisicoverzekering (ORV)

Een ORV op naam van de vennootschap (BV of NV), ten gunste van de nabestaanden (vaak de partner of kinderen), is een fiscaal interessante manier om financiële zekerheid te bieden. Hierbij betaalt de vennootschap de premie, maar komt de uitkering direct toe aan de nabestaanden bij overlijden van de DGA.

De vennootschap is de verzekeringnemer en betaalt de premie. De verzekerde is de DGA, oftewel de persoon op wiens leven de verzekering loopt. Begunstigden zijn de nabestaanden (partner, kinderen). Doel van de ORV is het opvangen van inkomensverlies voor de achterblijvers, bijvoorbeeld voor het aflossen van een hypotheek, levensonderhoud of studiekosten.

De premie die de vennootschap betaalt voor de ORV is in de regel aftrekbaar van de winst van de vennootschap (bedrijfslast). Geen erfbelasting (onder voorwaarden): als de begunstiging direct aan de nabestaanden is gekoppeld en de vennootschap slechts als

"doorgeefluik" fungeert, kan worden voorkomen dat de uitkering onderdeel wordt van de erfenis. Dit bespaart erfbelasting.

De uitkering aan de nabestaanden is vaak onbelast, mits de constructie correct is opgezet (box 1 of box 3 afhankelijk van de precieze inrichting). Het biedt de nabestaanden een kapitaal om in hun levensonderhoud te voorzien, vergelijkbaar met een nabestaandenpensioen.

Erfbelasting en emigratie

Je betaalt in elk geval geen erfbelasting in Nederland als de waarde van de erfenis lager of gelijk is aan de vrijstelling. Ook niet als de overledene geen Nederlander (meer) was en tenminste één jaar niet (meer) in Nederland woonde. Was de overledene wel Nederlander, maar overleed hij nadat hij Nederland langer dan tien jaar had verlaten, dan betaal je als erfgenaam geen erfbelasting in Nederland, ook niet als je als erfgenaam wel in Nederland woont, ongeacht of je Nederlander bent of niet.

Er zijn landen zonder of met heel weinig erfbelasting. De erfbelastingwetgeving in het land waar de overledene het laatst woonde is bepalend. In sommige gevallen kan het van voordeel zijn als je niet meer de Nederlandse nationaliteit hebt en in een land woont zonder erfbelasting.

Misvattingen om te ontwijken

"Mijn partner erft alles belastingvrij." Onjuist boven de partnervrijstelling van €828.035, en bij ontvangen nabestaandenpensioen schuift de vrijstelling omlaag.

"Kleinkinderen vallen onder hetzelfde tarief als kinderen." Onjuist; tariefgroep IB heeft 18 procent en 36 procent, kinderen vallen in tariefgroep I met 10 procent en 20 procent.

"De jubelton bestaat nog." Onjuist; afgeschaft per 1 januari 2024.

"Schenking op papier mag onderhands." Onjuist; notariële akte verplicht (art. 7:177 BW) en daadwerkelijke renteverplichting van minimaal 6 procent jaarlijks.

"Ik kan binnen 180 dagen voor mijn overlijden nog snel schenken om erfbelasting te vermijden." Onjuist; art. 12 SW behandelt zulke schenkingen als fictieve nalatenschap.

"Emigratie maakt me direct vrij van NL erfbelasting." Onjuist; tien-jaartermijn van art. 3 SW.

Brug naar de cases

De volgende drie hoofdstukken werken alle uit dit boek aangereikte instrumenten uit op concrete (fictief samengestelde) cases voor verschillende vermogensniveaus. Anna en Pieter met €500.000, Robert met €2 miljoen, en familie Veldhuis met €5,5 miljoen. Wie zijn eigen situatie ergens tussen die drie herkent, vindt in de cases voorbeelden van combinaties die in de praktijk voor zijn vermogensniveau zinvol zijn.

HOOFDSTUK 9 · BOX 3 VOL MET KANSEN · MEI 2026

Erfbelasting 2026 — vrijstellingen en tarieven

Tarieven en vrijstellingen Successiewet 1956, geïndexeerd naar 2026

Verkrijger	Vrijstelling 2026	Tot €158.669	Boven €158.669
Echtgenoot / partner	€828.035	10%	20%
Kinderen / stiefkinderen	€26.230	10%	20%
Zieke of gehandicapte kinderen	€78.671	10%	20%
Kleinkinderen	€26.230	18%	36%
Ouders	€62.110	30%	40%
Overige verkrijgers	€2.769	30%	40%

SCHENKING JAARLIJKS PER KIND

€6.908

art. 33 SW · ouderpaar = één schenker

20 JAAR SCHENKEN (1 OUDERPAAR, 2 KINDEREN)

€276.320

belastingvrij overgedragen

Voor de schenkbelasting gelden ouders samen als één schenker (art. 26 lid 2 SW). Een opvullegaat-testament plus 20 jaar schenken bij €5 mln nalatenschap bespaart circa €39.000 erfbelasting bovenop €276.320 belastingvrij overgedragen vermogen.

Erfbelasting 2026, vrijstellingen en tarieven per tariefgroep, met rekenvoorbeeld €5 miljoen voor drie scenario's

Case 1 — Anna en Pieter, vermogen €500.000

Anna en Pieter zijn een fictief samengesteld voorbeeld op basis van gangbare profielen onder Nederlandse beleggers in 2026. De cijfers zijn berekend op stand mei 2026 met de geverifieerde tarieven en vrijstellingen uit Bijlage A.

Anna is 58 en sinds drie jaar zelfstandig adviseur in de bouwsector na een lange loopbaan in dienstverband. Pieter is 56 en werkt als parttime docent op een hbo-instelling. Hun woning aan de rand van Amersfoort is afgelost. Hun twee kinderen zijn 28 en 26, beiden zelfstandig wonend en zonder schenkbehoefte op korte termijn. Het gezinsvermogen bedraagt €500.000, opgebouwd uit drie posities die in dit hoofdstuk de basis vormen voor een vergelijking tussen privé-aanhouden, Holding BV en hybride.

Positie	Waarde	Type
Spaarrekening (Rabo SaveOn-line)	€100.000	banktegoed
ETF-portefeuille (IWDA en VWCE)	€380.000	overige bezittingen
Obligatie-ETF (iShares Core Euro Government Bond UCITS)	€20.000	overige bezittingen
Totaal vermogen	€500.000	

Hun doelstelling is dubbel. Op tien jaar zicht willen zij voldoende rendement maken om Pieters parttime dienstverband op zijn 65e te kunnen afbouwen zonder concessies in levensstandaard. Op twintig jaar zicht willen zij zorgen dat het overdracht naar de kinderen plaatsvindt met zo min mogelijk fiscale druk. Hun horizon is dus lang en hun behoefte aan tussentijdse uitkering uit het vermogen is laag.

De drie routes vergeleken

Voor het belastingjaar 2026 zijn drie routes mogelijk: privé in box 3 met forfait, privé in box 3 met tegenbewijsregeling (mits het werkelijk rendement onder het forfait ligt), of een Holding BV. Onderstaande tabel zet de jaarlijkse belastingdruk naast elkaar bij een verwacht werkelijk rendement van zes procent (waarvan één procent dividend).

Anna en Pieter zijn fiscale partners (art. 1.2 Wet IB 2001) en kunnen hun box 3-vermogen vrij toerekenen, waardoor het heffingvrij vermogen verdubbelt naar €118.714 voor het paar samen. De primaire vergelijkingstabel werkt vanaf dit partner-rekenpad.

Route	Heffing 2026 (partners, na heffingvrij vermogen €118.714)	Effectieve druk over €500.000
Box 3 forfait	$6,00\% \times 36\% \times (\text{€}500.000 - \text{€}118.714) = \text{€}8.235$	1,65 procent
Box 3 tegenbewijsregeling (werkelijk 6%)	$6,00\% \times 36\% \times (\text{€}500.000 - \text{€}118.714) = \text{€}8.235$	1,65 procent (gelijk; geen voordeel)
Holding zonder uitkering, lage vpb-schijf	$19\% \times \text{dividend €}5.000 = \text{€}950$ + €0 op koerswinst	0,19 procent (latent)
Holding bij volledige uitkering jaarlijks	$38,84\% \times \text{werkelijk rendement €}30.000 = \text{€}11.652$	2,33 procent

Een alleenstaande met dezelfde €500.000 zou met een heffingvrij vermogen van €59.357 een box 3-heffing van €9.518 (1,90 procent effectief) betalen; voor Anna en Pieter samen is dat dus circa €1.300 per jaar lager dankzij de partner-verdubbeling.

"Voor de buy-and-hold belegger met partner verdubbelt het heffingvrij vermogen, waardoor circa €118.700 van de portefeuille onbelast blijft. Dat is geen marketingvoordeel, dat is rekenkundige hygiëne."

Eigen samenvatting van de auteur, uitgewerkt in Masterclass BV Buy Borrow Die (Beleggen.-com, module Casuïstiek 2026).

Aandachtspunt 1 — Spaarrekening blijft privé

De spaarrekening van €100.000 hoort niet in de Holding. Banktegoeden vallen onder rendementsklasse I van box 3 met een voorlopig forfait dat in 2026 op 1,28 procent staat

(definitief vast te stellen begin 2027). Effectieve druk: $1,28 \text{ procent} \times 36 \text{ procent} = 0,46 \text{ procent}$. Dat is zo laag dat de complianceoverhead van een Holding-bankrekening het voordeel ruimschoots opvreet. Bovendien is de tegenbewijsregeling voor banktegoeden moeilijk toepasbaar omdat het werkelijke rendement op spaargeld in 2026 vaak rond of net onder het forfait zit.

Houd de spaarrekening dus privé en gebruik hem voor liquiditeit en buffer. Werkblad T01 (box 3-tijdlijn) helpt om de jaarlijkse herwaardering af te vinken.

Aandachtspunt 2 — De ETF-portefeuille kantelt naar de Holding

De €380.000 in IWDA en VWCE is precies waarvoor de Holding-route is bedoeld. Onder de huidige Overbruggingswet kost dit deel van het vermogen ongeveer $6,00 \text{ procent} \times 36 \text{ procent} \times €380.000 = €8.208$ aan forfaitaire heffing per jaar (zonder verrekening van het heffingvrij vermogen, want dat is grotendeels door de spaarrekening en obligaties al benut).

Onder een Holding zonder uitkering, met de portefeuille in accumulerende UCITS-fondsen, is de jaarlijkse vpb-druk vrijwel nul zolang er niet wordt gerealiseerd. Voor een paar dat tien jaar wil aanhouden is dat een direct besparingseffect van circa €82.000 over de hele periode, alleen al op de bestaande positie en zonder rendementsgroei mee te tellen.

De compliance-overhead is dan de prijs. Bij €1.500 jaarlijks is dat 0,40 procent over €380.000, wat ruim binnen de besparing valt. De break-even ligt voor dit profiel op een rendement van ongeveer drie procent: zelfs in een minder gunstig jaar blijft de Holding goedkoper dan de forfaitaire box 3-heffing voor dit deel van het vermogen.

Gevoeligheidsanalyse onder vijf procent rendement. De Holding-besparing rust op het verschil tussen de jaarlijkse box 3-heffing (€8.208 voor dit deel) en de jaarlijkse vpb-druk (vrijwel nul bij accumulerend) plus de compliance-overhead (€1.500). Onderstaande tabel toont wat er gebeurt bij verschillende rendementsscenario's voor de €380.000-positie.

Werkelijk ment	rende-	Box 3-heffing privé	Vpb in Holding (la- tent)	Compliance	Netto-effect Holding versus privé
1 procent		€8.208	€0 (latent)	€1.500	besparing €6.708

				per jaar
3 procent	€8.208	€0 (latent)	€1.500	besparing €6.708 per jaar
5 procent	€8.208	€0 (latent)	€1.500	besparing €6.708 per jaar
8 procent	€8.208	€0 (latent)	€1.500	besparing €6.708 per jaar

Het patroon valt op: **de besparing per jaar is constant** zolang de Holding-positie buy-and-hold blijft. De box 3-heffing schaaft niet mee met het werkelijke rendement (forfait), en de Holding-vpb is nul zolang er niet wordt verkocht. Dat maakt het verschil structureel.

De keerzijde: bij verkoop in jaar X komt het cumulatieve rendement in één klap in de vpb-grondslag. Voor Anna en Pieter, die buy-and-hold beleggen tot pensioen of generatie-overdracht, is dat een ver moment dat ze grotendeels kunnen sturen. Voor wie binnen vijf jaar wil verkopen, zou de break-even eerder verschuiven richting "Holding niet zinvol".

Aandachtspunt 3 — Obligaties: privé houden of Holding mee-instromen

De €20.000 in een obligatie-ETF is te klein om er een aparte analyse aan te wijden. Praktisch volgt de positie het regime waar zij wordt aangehouden. Anna en Pieter kunnen hem in privé houden (telt mee voor de overige bezittingen in box 3) of in dezelfde Holding-effectenrekening onderbrengen als de IWDA-positie. De fiscaal-financiële impact is op dit bedrag te klein om er beleid op te bouwen.

Het toekomstpad onder de Wet werkelijk rendement (voorstel)

Wanneer de Wet werkelijk rendement box 3 (wetsvoorstel 36.748, beoogde inwerkingtreding 1 januari 2028, onder voorbehoud van aanneming Eerste Kamer) ingevoerd wordt,

verandert het verhaal voor de €380.000 ETF-positie van Anna en Pieter ingrijpend. Onder de Wwr wordt de jaarlijkse vermogensaanwas van effecten belast tegen 36 procent, ongeacht realisatie. Bij een gemiddeld rendement van zeven procent over de positie zou dat een jaarlijkse heffing van $7 \text{ procent} \times 36 \text{ procent} \times €380.000 = €9.576$ betekenen, plus de forfaitaire heffing op de andere posities.

In een Holding zou diezelfde positie alleen vpb betalen op de gerealiseerde fractie. Voor Anna en Pieter, die buy-and-hold beleggen, betekent dat dat het verschil tussen de twee routes onder Wwr structureel groter wordt. De achttien maanden tussen mei 2026 en januari 2028 zijn dus de planningsfase waarin de keuze voor of tegen een Holding moet worden gemaakt.

De estate-planning-laag

Met twee kinderen en een 20-jaarshorizon is generatieoverdracht relevant. Voor de schenkingsvrijstelling worden Anna en Pieter samen als één schenker gezien (art. 26 lid 2 Successiewet 1956); ze kunnen niet allebei apart de jaarlijkse vrijstelling benutten. Per kind geldt dus €6.908 per jaar van het paar samen, oftewel €13.816 per jaar voor twee kinderen. Over twintig jaar is dat €276.320 belastingvrij overgedragen.

In de praktijk werkt zelfs dat schenkbedrag niet één-op-één. Het rendement laat het vermogen groeien terwijl er wordt geschonken, en de schenking dient zelf liquide te zijn. Een eenvoudige berekening: bij zes procent rendement en €13.816 jaarlijkse onttrekking groeit het vermogen toch nog door, omdat de schenking minder is dan het netto-rendement van de portefeuille.

Wanneer de Holding wordt opgezet en gecombineerd met een STAK, kan de schenking gespreid plaatsvinden in certificaten in plaats van cashbedragen. Anna en Pieter behouden via het STAK-bestuur de stemrechten zolang de statuten zo zijn opgesteld dat de gelijkstellingseis (beleidsbesluit Staatssecretaris van Financiën, 6 november 2024) wordt nageleefd. Een te zware bestuursvoorrang van de schenkers kan de fiscale transparantie doorbreken; raadpleeg een notaris voor de inrichting. Voor twee kinderen die elk jaar enkele duizenden euro's certificaten kunnen ontvangen, is dat een effectieve route die ook werkt zonder dat een werkmaatschappij of BOR in beeld is.

Conclusie voor Anna en Pieter

Hun specifieke vermogen rechtvaardigt een Holding alleen voor de €380.000 ETF-positie, niet voor het hele vermogen. De spaarrekening blijft privé. De obligaties kunnen mee in de Holding maar het maakt fiscaal nauwelijks uit op dat bedrag.

De keuze ligt eigenlijk niet tussen privé of Holding, maar tussen geheel-privé of hybride. Het hybride pad is goedkoper op tien jaar zicht, structureel veiliger onder de aankomende Wwr, en geschikt om een STAK-bouwsteen voor estate planning aan toe te voegen. De totale eenmalige kosten (Holding-oprichting, STAK-statuten) liggen rond €2.500. De bruto jaarlijkse besparing bedraagt €6.708 (zie gevoeligheidsanalyse onder Aandachtspunt 2); netto na verrekening van de eenmalige oprichtingskosten van circa €2.500 komt het voordeel in jaar één neer op circa €4.200 ten opzichte van de pure box 3-route. Vanaf jaar twee neemt de cumulatieve besparing toe naarmate de portefeuille groeit, omdat de oprichtingskosten dan eenmalig zijn geweest.

Werkblad T04 (BV break-even) en werkblad T05 (Beleggingsmix-checklist Holding) helpen Anna en Pieter de definitieve afweging te maken. Voor de stap naar concrete uitvoering plant het paar een gesprek met hun fiscaal adviseur of met een specialist via [Beleggen.com](https://www.beleggen.com).

Anna en Pieter — vermogen €500.000

Drie posities, drie aanbevelingen — een hybride pad voor pensioenvoorbereiding

Positie	Waarde	Aanbevolen route 2026
Spaarrekening Rabo	€100.000	privé in box 3 (forfait spaargeld 1,28%)
ETF-portefeuille IWDA / VWCE	€380.000	Holding BV (accumulerend, vpb-uitstel)
Obligatie-ETF	€20.000	privé óf Holding (kleine bedragen)

BOX 3-DRUK PRIVÉ (PARTNERS)

€8.235

jaarlijks • na heffingvrij €118.714

HYBRIDE (HOLDING + PRIVÉ)

≈ €4.000

jaarlijks • besparing circa €4.000

Cumulatieve besparing op 10 jaar zicht: ruwweg €40.000 tegen circa €2.500 oprichtingskosten Holding.

Anna en Pieter, vermogensverdeling €500.000 over spaarrekening, ETF-portefeuille en obligaties, met route per assetklasse

Case 2 — Robert, vermogen €2 miljoen

Robert is een fictief samengesteld voorbeeld op basis van gangbare profielen onder Nederlandse beleggers in 2026. De cijfers zijn berekend op stand mei 2026 met de geverifieerde tarieven en vrijstellingen uit Bijlage A.

Robert is 62 en sinds twee jaar weduwnaar. Hij werkt nog drie jaar tot zijn pensioen als senior consultant in de IT-sector. Zijn twee kinderen (35 en 32) wonen elders in het land en zijn financieel zelfstandig. Het vermogen dat hij beheert is opgebouwd door een combinatie van bedrijfsverkoop, jarenlange aandelenparticipatie en de erfenis na zijn echtgenote. De spreiding ziet er als volgt uit.

Positie	Waarde	Type
Spaarrekening (ABN AMRO Vermogen Spaarrekening)	€200.000	banktegoed
ETF-portefeuille (IWDA, VWCE en sectoraandelen)	€1.400.000	overige bezittingen
Verhuurpand Rotterdam (drie appartementen)	€400.000	overige bezittingen onroerend
Totaal vermogen	€2.000.000	

Zijn doelstelling is drieledig. Op drie jaar zicht wil hij zijn jaarlijkse box 3-druk minimaliseren omdat hij in zijn laatste werkjaren ook box 1-inkomsten heeft. Op tien jaar zicht wil hij zijn levensstijl handhaven zonder zijn portefeuille te hoeven liquideren. Op twintig jaar zicht wil hij zijn vermogen naar zijn kinderen overgedragen hebben met zo min mogelijk fiscale druk.

Box 3-druk in de huidige opzet

Voor 2026 is Robert alleenstaand, dus hij valt op het heffingvrij vermogen van €59.357 per persoon. Bij een totale grondslag overige bezittingen van €1.800.000 (ETF-portefeuille

plus verhuurpand) plus banktegoeden van €200.000, ziet de berekening er als volgt uit, op brutowaarden voordat de heffingvrijstelling wordt afgetrokken.

Bezitsklasse	Waarde	Forfait 2026	Forfaitair voordeel	Belasting (36%)
Banktegoeden	€200.000	1,28% (voorlopig 2026)	€2.560	€922
Overige bezittingen	€1.800.000	6,00%	€108.000	€38.880
Heffingvrij vermogen aftrek	-€59.357	gewogen	-€2.728	-€982
Totaal				€38.640

Ruim €38.000 per jaar aan box 3-heffing. Voor Robert is dit een directe motivatie om de drie posities afzonderlijk te bekijken.

Het verhuurpand kantelt naar een aparte BV (Vastgoed-BV)

Een verhuurpand met drie appartementen is operationeel gezien een ander dier dan een ETF. Robert werft huurders, regelt onderhoud, betaalt onroerendezaakbelasting en heeft te maken met huurrecht. Onder box 3 wordt het pand belast naar de WOZ-waarde (peildatum 1 januari 2025 voor belastingjaar 2026), wat in dit geval €400.000 is. Het forfait van zes procent levert een fictief jaarrendement op van €24.000, ongeacht de werkelijke huurophbrengst.

De werkelijke nettorendement op een verhuurpand bedraagt in 2026 in het middensegment Rotterdam ongeveer drie tot vier procent na onderhoud, vacancy en lokale heffingen. Robert kan via de tegenbewijsregeling (mits zijn werkelijk rendement onder het forfait ligt en hij de bewijslast volledig draagt) zijn aangifte aanpassen.

Een meer structurele oplossing is overdracht naar een **Vastgoed-BV**. In een Vastgoed-BV wordt het pand op marktwaarde gewaardeerd, wordt de huur als omzet geboekt, worden onderhoudskosten en afschrijving direct aftrekbaar in de vpb, en wordt het netto-resultaat belast tegen 19 procent (lage schijf vpb). Onder Wwr 2028 wordt onroerend goed in

box 3 nog steeds op vermogenswinst-basis belast, niet op vermogensaanwas, dus de Wwr-overgang is voor dit deel van het vermogen minder dramatisch dan voor de ETF-portefeuille. Toch blijft de Vastgoed-BV doorgaans gunstiger zodra het pand operationeel iets oplevert dat boven het forfait uitkomt of zodra er onderhoud wordt geactiveerd.

De drempel om een Vastgoed-BV te rechtvaardigen ligt indicatief op een vermogen van €350.000 onroerend goed. Robert zit met €400.000 in dat segment. De eenmalige kosten lopen via meerdere posten en zijn voor zijn situatie indicatief als volgt te begroten.

Post	Indicatief bedrag
Overdrachtsbelasting (8 procent voor verhuurd vastgoed in 2026, verlaagd van 10,4 procent per 1 januari 2026)	€32.000
Notariskosten oprichting BV plus akte van inbreng	€1.500 tot €2.500
Taxatie drie appartementen (verplicht voor marktwaarde-inbreng)	€900 tot €1.500
Eventuele oversluitkosten bestaande hypotheek	afhankelijk van clause
KVK-inschrijving en UBO	€110 tot €135
Totaal indicatief eenmalig	€34.500 tot €36.000+

Het is een fors bedrag, en de oversluitkosten kunnen het verder optillen wanneer er nog een geldigheidsclausule op een bestaande hypotheek loopt. Het wordt over een lange horizon doorgaans terugverdiend door de jaarlijkse vpb-besparing en de aftrekbaarheid van onderhoud, mits Robert het pand minimaal acht tot tien jaar aanhoudt. Voor een korte horizon (drie tot vijf jaar) is privé-houden met tegenbewijsregeling vaak voordeliger.

De ETF-portefeuille kantelt naar een Holding BV

De €1.400.000 in IWDA, VWCE en sectoraandelen zijn de hoofdpost en de hoofdwinst-mogelijkheid voor Robert. Onder de huidige Overbruggingswet kost dit deel van zijn vermogen $6,00 \text{ procent} \times 36 \text{ procent} \times €1.400.000 = \text{€30.240 per jaar}$ aan forfaitaire box 3-

heffing. Onder een Holding zonder uitkering, met de portefeuille in accumulerende UCITS-fondsen, is de jaarlijkse vpb-druk vrijwel nul zolang er niet wordt gerealiseerd.

Voor een man van 62 met een twintigjaarshorizon is dat over de hele periode een potentiële besparing van honderden duizenden euro's, zelfs met de overhead-kosten meegerekend. Het rekenpatroon werkt zo: jaar één tot vijf circa €30.000 besparing per jaar (afgerond, na compliance), oplopend met de groei van het vermogen, met de cumulatieve besparing op twintig jaar zicht in de range van €700.000 tot €1.000.000 afhankelijk van rendement.

"Voor wie meer dan een miljoen in effecten heeft en een lange horizon, is de Holding niet meer een optie maar een ontbrekende stap."

Eigen samenvatting van de auteur, eerder uitgewerkt in Masterclass BV Buy Borrow Die (Beleggen.com, editie 2026).

De compliance-overhead voor een Holding met circa €1.000.000 effecten (waarbij €400.000 in privé blijft als onderpand voor route-A lombard) plus een Vastgoed-BV met €400.000 onroerend goed komt op circa €3.500 per jaar. Tegen een gecombineerde besparing van €30.000 in jaar één is dat ruim binnen het voordeel.

De spaarrekening blijft privé

De €200.000 van Robert op de Vermogen Spaarrekening hoort niet in een BV. Banktegoeden vallen onder rendementsklasse I van box 3 met een lager forfait, en de tegenbewijsregeling is voor banktegoeden lastig omdat het werkelijk rendement op spaargeld in 2026 vaak rond of net onder het forfait zit. Belasting in 2026: $1,28 \text{ procent} \times 36 \text{ procent} \times €200.000 = €922$, oftewel 0,46 procent over de positie.

Houd de spaarrekening dus privé voor liquiditeit, voor onverwachte uitgaven en voor het huidige overbruggingsjaar tot pensioen.

Lombardkrediet als liquiditeitsbron

Wanneer Robert na pensionering geld nodig heeft, beschikt hij over twee zuivere routes (zie hoofdstuk 6 voor de uitwerking).

Route A — privé-lombard tegen een privé-portefeuille. Robert houdt bewust een deel van zijn ETF-positie privé aan in plaats van alles in de Holding onder te brengen (bijvoorbeeld €400.000 privé, het restant in de Holding) en neemt daartegen lombard bij een Nederlandse private bank. Tegen circa 60 procent LTV voor brede ETF's kan hij dan tot circa €240.000 privé-liquiditeit ontsluiten zonder verkoop, met rente rond EURIBOR 1-maand plus 1,5 tot 2,5 procentpunt (in mei 2026 circa drie tot vier procent).

Route B — dividenduitkering uit de Holding. Robert keert periodiek dividend uit aan zichzelf in privé. Belast in box 2 tegen 24,5 procent in de lage schijf (tot €68.843 per persoon in 2026) en 31 procent daarboven. Voor een gewenste netto-cashflow van €100.000 per jaar betekent dat bruto-dividend van circa €132.000 tot €145.000 afhankelijk van schijfindeling.

Wat hij **niet** kan doen, is zijn Holding-portefeuille als onderpand laten dienen voor een privé-lening (de gemengde route C). Die valt onder de indirecte werking van de Wet excessief lenen (KG:003:2024:3, 3 april 2024): het bedrag boven €500.000 wordt aangemerkt als fictief regulier voordeel in box 2 en belast tegen 24,5 of 31 procent. Daarnaast riskeert de Holding op grond van HR 17 oktober 2014 (ECLI:NL:HR:2014:2984) herkwalficatie als onzakelijke borgstelling, met als gevolg verkapt dividend. Het volledige juridische kader staat in hoofdstuk 6.

Estate planning op twintig jaar

Met twee kinderen en een twintigjaarshorizon kan Robert jaarlijks per kind €6.908 schenken (jaarlijkse vrijstelling 2026 art. 33 SW), oftewel €13.816 totaal per jaar. Op twintig jaar zicht is dat €276.320, maar door de groei van zijn vermogen blijft de daadwerkelijke vermogensafname in proportie kleiner.

De krachtigste structuur voor Robert is **Holding + STAK**, waarbij hij certificaten geleidelijk aan zijn kinderen schenkt. Bij de inrichting moet de gelijkstellingseis (beleidsbesluit Staatssecretaris van Financiën, 6 november 2024) worden bewaakt: certificaten moeten naar inhoud en uitkeringsregeling materieel gelijk zijn aan de onderliggende aandelen. Een te zware bestuursvoorrang van Robert als STAK-bestuurder kan de fiscale

transparantie doorbreken, met als gevolg dat de STAK een eigen vpb-positie krijgt. Een notaris met fiscale expertise hoort hier in de lead te zitten.

Bij overlijden valt het resterende belang in Roberts nalatenschap. Voor de doorschuifregeling box 2 (art. 4.17a Wet IB 2001) geldt echter een belangrijke beperking: een pure beleggings-Holding zonder onderliggende werkmaatschappij voldoet niet aan de eis dat de vennootschap een materiële onderneming drijft. De DSR is voor Robert in beginsel niet van toepassing, behoudens fiscaal pre-overleg. Erfbelasting wordt geheven over de waarde van het belang, met de kindervrijstelling van €26.230 per kind in 2026. Box 2 moet bij overlijden afgerekend worden over het verschil tussen marktwaarde en oorspronkelijke verkrijgingsprijs.

Daarbovenop ligt voor Robert nog een ander aandachtspunt op de loer: de **conserverende aanslag bij emigratie** (art. 4.16 lid 1 sub h en art. 25 Invorderingswet 1990). Wanneer een aanmerkelijk-belanghouder emigreert, wordt de fiscale claim van box 2 vastgelegd in een conserverende aanslag die levenslang op zijn balans blijft staan. Voor wie pensioenroutes naar Portugal of Spanje overweegt, geldt dat de vroegere voordelen grotendeels zijn weggefallen. Het Portugese NHR-regime is per 1 januari 2024 gesloten voor nieuwe instromers (Lei 82/2023); de opvolger IFICI is uitsluitend bedoeld voor onderzoekers, IT- en tech-professionals en kwalificerende ondernemers en kent pensioen uitdrukkelijk uit van de vrijstelling. Een gepensioneerd Nederlander wordt in Portugal sinds 2024 belast naar het progressieve tarief tot 48 procent. Het Spaanse Beckham-regime (art. 93 Ley IRPF, gewijzigd door Ley 28/2022) vereist een actieve arbeidsrelatie of innovatieve ondernemerstatus en is voor passieve dividendinkomsten niet beschikbaar. Daarbovenop bevestigt het kennisgroepstandpunt KG:207:2025:1 (14 maart 2025) dat elke dividenduitkering vanuit de Nederlandse holding na emigratie de conserverende aanslag invorderbaar maakt, ongeacht het verdragsland. Wie deze route serieus overweegt, doet er goed aan minimaal een jaar van tevoren met een fiscalist met internationale dossierkennis te overleggen.

Wanneer Roberts Holding bovenop de ETF-portefeuille ook een operationele werkmaatschappij heeft (wat in zijn geval niet het geval is), zou bovendien BOR (Bedrijfsopvolgingsregeling, art. 35b SW) van toepassing kunnen zijn voor 100 procent vrijstelling tot

een drempel en 75 procent daarboven. Voor een **pure beleggings-Holding** geldt BOR echter niet. Dit is een veelvoorkomend misverstand onder beleggers in zijn segment.

Conclusie voor Robert

Drie afzonderlijke fiscale routes voor drie afzonderlijke posities. De spaarrekening blijft privé. Het grootste deel van de ETF-portefeuille gaat naar een Holding BV met accumulerende fondsen, gekoppeld aan een STAK voor de geleidelijke overdracht; een kleiner deel houdt Robert bewust privé aan zodat hij na pensionering tegen die privé-portefeuille een lombardkrediet kan opnemen (route A uit hoofdstuk 6). Het verhuurpand gaat naar een aparte Vastgoed-BV. Voor liquiditeitsbehoefte uit de Holding kiest hij voor periodieke dividenduitkering (afrekening in box 2), niet voor de gemengde Holding-lombard-met-privé-opname-route.

De totale eenmalige kosten van die structuuropzet bedragen circa €4.000 voor de Holding plus circa €35.000 voor de Vastgoed-BV (waarvan €32.000 overdrachtsbelasting tegen het verlaagde tarief van 8 procent per 1 januari 2026). De jaarlijkse compliance loopt op tot circa €3.500. De jaarlijkse besparing ligt bij voorzichtige aannames boven €25.000 en groeit mee met de portefeuille. Op twintig jaar zicht ligt de cumulatieve besparing in de range van €700.000 tot €1.000.000, afhankelijk van het werkelijke rendement.

Werkblad T04 (BV break-even), T05 (Beleggingsmix-checklist Holding), T06 (Lombardberekening) en T08 (BOR/DSR-checklist) helpen Robert de exacte cijfers door te rekenen voor zijn specifieke rendementsverwachting en horizon. Voor de definitieve uitvoering plant hij een meervoudige sessie met fiscaal adviseur, notaris en accountant, eventueel via Beleggen.com.

Robert — vermogen €2 miljoen

Drie afzonderlijke fiscale routes voor drie soorten vermogen

Positie	Waarde	Route
Spaarrekening ABN AMRO Vermogen	€200.000	privé · liquiditeitsbuffer
ETF-portefeuille Holding-deel	€1.000.000	Holding BV met STAK · accumulerend
ETF-portefeuille privé-deel	€400.000	privé · onderpand voor route-A lombard
Verhuurpand Rotterdam (3 appartementen)	€400.000	aparte Vastgoed-BV (OB 8%)

BOX 3-DRUK HUIDIGE OPZET

€38.640

jaarlijks · alle posities privé

COMPLIANCE HOLDING + VASTGOED-BV

€3.500

jaarlijks · accountant en aangifte

JAARBESPARING

€25k+

groeit met portefeuille

Op 20 jaar zicht ligt de cumulatieve besparing tussen €700.000 en €1.000.000, plus structurele bescherming tegen Wvr-vermogensaanwasbelasting per 2028. Voor pensioenliquiditeit: privé-lombard tegen privé-portefeuille (route A) of dividenduitkering uit Holding (box 2). De gemengde Holding-onderpand-met-privé-opname-route valt onder de Wet excessief lenen (KG:003:2024:3).

Robert, vermogensverdeling €2 miljoen over spaarrekening, ETF-portefeuille en verhuurpand, met route per assetklasse en jaarlijkse besparing

Case 3 — Familie Veldhuis, vermogen €5,5 miljoen

Familie Veldhuis is een fictief samengesteld voorbeeld op basis van gangbare profielen onder Nederlandse beleggers in 2026. De cijfers zijn berekend op stand mei 2026 met de geverifieerde tarieven, vrijstellingen en wetsartikelen uit Bijlage A.

Frank en Marleen Veldhuis zijn 67 en 65, beiden ondernemerspaar uit de productie-industrie. In 2023 verkochten zij hun werkmaatschappij voor €4,2 miljoen aan een investeringsmaatschappij. Sindsdien beheren zij hun vermogen via een Holding-structuur die zij twintig jaar geleden opzetten en die in 2025 met een STAK is gecertificeerd. Hun vier kinderen (38, 36, 34 en 31) zijn financieel zelfstandig; de twee oudsten hebben jonge gezinnen met in totaal vijf kleinkinderen. Frank en Marleen wonen in een vrijstaand huis in Wassenaar dat zij voor de oudedag aanhouden.

Hun vermogen ziet er als volgt uit.

Positie	Waarde	Type
Spaarrekening (ABN AMRO MeesPierson Direct Sparen)	€800.000	banktegoed
Effectenportefeuille in Holding (IWDA, VWCE, BRK.B, sectorstocks)	€3.200.000	vpb-route
Verhuurpanden Den Haag en Voorschoten (vier appartementen)	€1.000.000	vastgoed
Holding-cashpositie (na werkmaatschappij-verkoop, gestald)	€500.000	vpb-route
Totaal vermogen	€5.500.000	

Hun doelstelling is gestructureerd. Op vijf jaar zicht willen zij hun jaarlijkse box 3-druk minimaliseren omdat zij geen actief inkomen meer hebben en dus extra gevoelig zijn voor vermogensbelasting. Op vijftien jaar zicht willen zij een geleidelijke

generatieoverdracht naar de vier kinderen via STAK-certificaten. Op overlijdensmoment willen zij dat de erfbelastingdruk minimaal blijft, ook al kwalificeert hun structuur niet meer voor BOR omdat de werkmaatschappij is verkocht.

Box 3-druk in de huidige opzet

Onder de huidige Overbruggingswet betalen Frank en Marleen samen op het privé-deel van hun vermogen forfaitaire box 3-heffing. Het Holding-deel valt buiten box 3 (in vpb), maar de spaarrekening en de verhuurpanden tellen wel mee in privé.

Bezitsklasse	Waarde privé	Forfait 2026	Belasting (36%)
Banktegoeden	€800.000	1,28% (voorlopig 2026)	€3.687
Verhuurpanden	€1.000.000	6,00%	€21.600
Heffingvrij vermogen partners	-€118.714	gewogen	-€2.564
Totaal box 3-druk			circa €22.000

In het Holding-deel betalen zij vpb op het werkelijke rendement zoals dat onder goed koopmansgebruik wordt gerealiseerd. Voor de €3,2 miljoen accumulerende ETF's en single stocks is dat structureel laag (vrijwel nul zolang er niet wordt verkocht). Voor de €500.000 Holding-cashpositie tegen 2 procent rente betekent het €10.000 rente per jaar × 19 procent vpb = €1.900 belasting.

Aandachtspunt 1 — Verhuurpanden naar Vastgoed-BV

De €1 miljoen aan verhuurpanden is operationeel zwaar genoeg om een aparte Vastgoed-BV te rechtvaardigen. Onder box 3 betalen Frank en Marleen circa €22.000 op die positie, terwijl het werkelijke nettorendement (na onderhoud, vacancy, OZB) in dit deel van de Randstad rond drie tot vier procent ligt. Onder de tegenbewijsregeling kunnen zij voor de jaren 2017 tot en met 2027 hun werkelijke rendement opgeven, mits zij volledig aan de bewijsplicht voldoen.

Een structurele oplossing is overdracht naar een Vastgoed-BV. Onder de Vastgoed-BV wordt het pand op marktwaarde gewaardeerd, wordt huur als omzet geboekt, worden onderhoud en afschrijving direct aftrekbaar in de vpb, en wordt het netto-resultaat tegen 19 of 25,8 procent belast. De eenmalige inrichtingskosten zijn substantieel.

Post	Indicatief bedrag
Overdrachtsbelasting (8 procent voor verhuurd vastgoed in 2026, verlaagd van 10,4 procent per 1 januari 2026)	circa €80.000
Notariskosten oprichting Vastgoed-BV plus akte van inbreng	€2.500 tot €4.000
Taxatie vier appartementen (verplicht voor marktwaarde-inbreng)	€1.500 tot €2.500
KVK-inschrijving en UBO	€110 tot €135
Eventuele oversluitkosten of hypothecaire herinrichting	afhankelijk
Totaal indicatief eenmalig	circa €84.000 tot €91.000

Dat is fors, maar wordt over een lange horizon doorgaans terugverdiend door jaarlijkse vpb-besparing en activering van onderhoud, mits de panden langer dan acht tot tien jaar in de structuur blijven. Bij eerdere verkoop loopt het rendement omgekeerd: de overdrachtsbelasting is dan een verloren post.

Bovendien geldt onder Wwr 2028 voor onroerend goed het vermogenswinst-regime in plaats van vermogensaanwas. Dat betekent dat verhuurd onroerend goed in privé-box 3 niet jaarlijks op koerswinst wordt belast (zoals effecten dat wel worden), maar pas bij verkoop. Voor Frank en Marleen, die de panden tot overlijden willen aanhouden, levert dat onder Wwr structureel minder jaarlijkse belasting op dan voor effecten. De afweging tussen Vastgoed-BV en privé-onder-Wwr wordt daarmee niet eenduidig.

Aandachtspunt 2 — De Holding-route is structureel correct opgezet

De €3,2 miljoen ETF's plus €500.000 cash in de Holding zit volgens de logica van hoofdstukken 4 en 5 op de juiste plek. Accumulerende UCITS-fondsen plus single stocks die geen of weinig dividend uitkeren (Berkshire Hathaway), houden de jaarlijkse vpb-druk laag. De cashpositie van €500.000 levert tegen 2 procent rente €10.000 belastbare rente op, met €1.900 vpb. De totale Holding-vpb komt op slechts circa €2.000 per jaar zolang er geen koerswinst wordt gerealiseerd.

Wat wel aandacht verdient is de **opvolgingsfiscaliteit**. Frank en Marleen hebben hun werkmaatschappij in 2023 verkocht, dus er is geen actieve onderneming meer onder de Holding. Daardoor vervallen twee instrumenten die voor een DGA met operationele BV gewoonlijk wel gelden: de **bedrijfsopvolgingsregeling** (BOR, art. 35b SW) en de **doorschuifregeling box 2** (DSR, art. 4.17a Wet IB 2001). Beide regelingen vereisen dat de vennootschap een materiële onderneming drijft (art. 3.2 Wet IB 2001). Een pure beleggings-Holding voldoet daar in beginsel niet aan.

De praktische consequentie: bij overlijden zal box 2 over de aanmerkelijk-belang aandelen direct worden afgerekend (fictieve vervreemding, art. 4.16 lid 1 sub e Wet IB 2001). Bij een marktwaarde van bijvoorbeeld €4 miljoen en een verkrijgingsprijs van €100.000 betekent dat een vervreemdingsvoordeel van €3,9 miljoen, met een box 2-claim van circa €1,2 miljoen. Voor een vermogen van deze omvang is fiscaal pre-overleg met de Belastingdienst aangewezen, en eventueel het overwegen van een gedeeltelijke herstart als participatie-Holding (bijvoorbeeld investeringen in startups of een actieve deelneming) om de status van materiële onderneming gedeeltelijk te herstellen. Dat is geen taak voor een boek; dat is een taak voor een fiscalist met dossierkennis.

Een aanvullend aandachtspunt is de **conserverende aanslag bij emigratie** (art. 4.16 lid 1 sub h Wet IB 2001 jo. art. 25 Invorderingswet 1990). Wanneer Frank of Marleen op een later moment naar het buitenland verhuist, wordt de box 2-claim vastgelegd in een conserverende aanslag van circa €1,2 miljoen die voor onbepaalde tijd op hun balans blijft staan. Voor wie Portugal of Spanje als pensioenbestemming overweegt, is de actuele fiscale werkelijkheid wezenlijk anders dan de marketing van enkele jaren geleden

suggereerde. Het Portugese NHR-regime is per 1 januari 2024 gesloten voor nieuwe instromers (Lei 82/2023); de opvolger IFICI staat alleen open voor onderzoekers, technologen en kwalificerende ondernemers en sluit pensioenen expliciet uit van de vrijstelling. Een gepensioneerd Nederlander betaalt in Portugal sinds 2024 het progressieve tarief tot 48 procent over pensioen en lijfrente. Voor wie vóór 2024 nog onder NHR was ingeschreven, bevestigde Rechtbank Zeeland-West-Brabant in haar uitspraak van 28 april 2025 (ECLI:NL:RBZWB:2025:2537) dat Nederland alsnog bronstaatheffing kon toepassen omdat de Portugese vrijstelling als autonome maatregel niet aan de "algemeen geldend tarief"-toets van art. 18 lid 2 sub b verdrag Nederland-Portugal voldeed. Het Spaanse Beckham-regime is na de Ley 28/2022 alleen bereikbaar voor actief werkenden en biedt voor passieve dividendinkomsten en pensioen geen voordeel. Doorslaggevend is het kennisgroepstandpunt KG:207:2025:1 (14 maart 2025), dat bevestigt dat elke dividenduitkering vanuit de Nederlandse Holding na emigratie de conserverende aanslag invorderbaar maakt, ongeacht het woonland of verdrag. Voor wie deze route serieus overweegt is begeleiding door een fiscalist met internationale dossierkennis noodzakelijk.

Aandachtspunt 3 — STAK plus geleidelijk schenken

De STAK is in 2025 opgezet en is daarmee al klaar voor structurele schenking. Een juridisch kader vooraf: voor de schenkbelasting gelden Frank en Marleen samen als één schenker (art. 26 lid 2 Successiewet 1956). Per kind geldt dus €6.908 per jaar in totaal, niet per ouder afzonderlijk. Voor vier kinderen samen is dat €27.632 per jaar belastingvrij geschonken.

Op vijftien jaar zicht is dat €414.480 belastingvrij. Daarbij komen de eenmalige verhoogde schenkingen aan elk kind tussen 18 en 40 jaar: vier kinderen $\times$ €33.129 = €132.516 (mits dit nog binnen de leeftijdsgrens valt; voor de 38- en 36-jarige is het mogelijk, voor de 34- en 31-jarige in 2026 ook nog). Cumulatief: ongeveer €547.000 overgedragen tijdens leven zonder schenkbelasting.

Voor de vijf kleinkinderen geldt een lagere jaarlijkse vrijstelling van €2.769 per kleinkind (samen €13.845, met Frank en Marleen weer als één schenker per kleinkind). Over vijftien jaar telt dat op tot circa €207.000.

Bij de inrichting van de STAK is bewaking van de gelijkstellingseis noodzakelijk. Het beleidsbesluit van de Staatssecretaris van Financiën van 6 november 2024 vereist dat certificaten naar inhoud en uitkeringsregeling materieel gelijk zijn aan de onderliggende aandelen. Een te zware bestuursvoorrang van Frank of Marleen als STAK-bestuur kan de fiscale transparantie doorbreken, met als gevolg dat de STAK een zelfstandige vpb-positie krijgt. De notaris en fiscalist die de STAK in 2025 opzetten, hebben dit ongetwijfeld bewaakt; bij latere statutenwijzigingen blijft toetsing aan deze eis nodig.

"De STAK met certificering is voor de vermogende familie een instrument waarmee de DGA zijn stemrechten behoudt terwijl het economisch belang gestaag overgaat zonder schenkbelasting, mits de gelijkstellingseis intact blijft."

Eigen formulering van de auteur, uitgewerkt in Masterclass BV Buy Borrow Die (Beleggen.-com, module Casuïstiek 2026).

Aandachtspunt 4 — Liquiditeit voor consumptie tijdens leven

Frank en Marleen hebben geen actief inkomen meer en willen hun levensstandaard handhaven zonder portefeuilleverkoop. Voor de hand liggend zou zijn lombardkrediet tegen de Holding-portefeuille met opname in privé. Die route werkt fiscaal echter niet: het kennisgroepstandpunt KG:003:2024:3 (3 april 2024) merkt een externe banklening waarvoor de BV zekerheid verstrekt aan als indirecte schuld bij de eigen vennootschap op grond van art. 4.13 lid 1 sub f jo. art. 4.14a lid 2 Wet IB 2001; het bedrag boven de drempel van €500.000 wordt als fictief regulier voordeel in box 2 belast. Daar bovenop legt de zakelijkheidstoets uit HR 17 oktober 2014 (ECLI:NL:HR:2014:2984) de Holding een onzakelijke-borgstelling-risico op. Het volledige juridische kader staat in hoofdstuk 6.

Twee zuivere routes blijven over.

Route A — privé-buffer met privé-lombard. Het paar besluit een deel van hun privé-spaargeld om te zetten naar een privé-effectenrekening, bijvoorbeeld €600.000. Daarmee blijft de Holding-portefeuille intact en ontstaat tegelijk een eigenstandig privé-onderpand. Tegen circa 60 procent LTV ontstaat een privé-lombardcapaciteit van circa €360.000 bij een Nederlandse private bank. Tegen 3,5 procent rente: jaarlijkse rentelast

circa €12.600. Voldoende voor een rollend liquiditeitsbuffer waaruit zij hun consumptie kunnen aanvullen.

Route B — periodieke dividenduitkering uit de Holding. Voor structurele cashflow keert de Holding jaarlijks dividend uit. Frank en Marleen kunnen ieder de lage box 2-schijf benutten (24,5 procent tot €68.843 per persoon in 2026), waarna 31 procent geldt. Voor een gewenste netto-consumptie van €100.000 gezamenlijk is bruto-dividend van circa €138.000 nodig, met €38.000 box 2-druk. Cumulatief over vijftien jaar circa €570.000 box 2-druk, wat gedeeltelijk wegvalt tegen de latente box 2-claim die anders bij overlijden ineens opeisbaar wordt.

De praktische keuze wordt vaak een combinatie: een privé-buffer voor flexibiliteit (route A) plus jaarlijkse dividenduitkering voor de basis-levensstandaard (route B).

Aandachtspunt 5 — De erfbelasting-laag

Op overlijdensmoment van eerste partner: het paar heeft het opvullegaat in zijn testament opgenomen. De partner krijgt precies tot de partnervrijstelling van €828.035; resterend gaat direct naar de vier kinderen.

Stel: Frank overlijdt over vijftien jaar met een nalatenschap van €4 miljoen. Dit is een netto-nalatenschap, dat wil zeggen na aftrek van de latente box 2-claim van circa €1,2 miljoen (art. 20 SW maakt deze als schuld van de nalatenschap aftrekbaar) en na verwerking van schenkingen tijdens leven en eventuele lombardschuld; zonder die aftrek zou de bruto-Holding-waarde rond €5,2 miljoen liggen. Marleen krijgt €828.035, geen erfbelasting. Resterend €3.171.965 gaat naar vier kinderen, per kind €792.991.

Per kind belastbaar: €792.991 minus €26.230 = €766.761. Tarief: 10 procent over €158.669 = €15.867. 20 procent over €608.092 = €121.618. Erfbelasting per kind: circa €137.485. Vier kinderen samen: circa €549.940.

Zonder de schenkstrategie en zonder opvullegaat (bij wettelijke verdeling met €5,5 miljoen nalatenschap zonder schenking) zou de erfbelasting hoger uitkomen, ruwweg in de range van €700.000 tot €800.000 voor de drie generaties samen.

De BOR-uitdaging zonder werkmaatschappij

Het kernpunt voor familie Veldhuis is dat de **BOR niet meer van toepassing** is omdat zij hun werkmaatschappij in 2023 verkochten. De Holding is sindsdien een beleggings-Holding, en die kwalificeert niet voor de BOR-vrijstelling. Voor wie zijn werkmaatschappij verkoopt, is de BOR-vrijstelling structureel verdwenen na de verkoop, tenzij zij binnen vijf jaar vóór een schenking of één jaar vóór overlijden opnieuw een ondernemingsactiviteit op kwalificerende schaal hebben opgestart.

Dat is voor Frank en Marleen op hun leeftijd niet realistisch. Ze accepteren dus dat de BOR niet langer hun voordeel oplevert en kiezen voor de combinatie van geleidelijke schenking via STAK, opvullegaat-testament, en de combinatie van privé-lombard plus periodieke dividenduitkering voor consumptie tijdens leven.

Conclusie voor familie Veldhuis

Vier afzonderlijke fiscale lagen voor vier soorten vermogen. De spaarrekening blijft privé voor liquiditeit. De ETF-portefeuille en cashpositie blijven in de Holding. De verhuurpanden gaan naar een aparte Vastgoed-BV (eenmalige kosten circa €87.000, waarvan €80.000 overdrachtsbelasting op het verlaagde tarief van 8 procent per 1 januari 2026; jaarlijkse besparing circa €15.000 vpb-druk lager dan box 3-forfait, plus aftrekbaarheid onderhoud). Voor consumptie tijdens leven combineert het paar een privé-buffer met privé-lombard (route A) en periodieke dividenduitkering uit de Holding (afrekening in box 2).

Voor estate planning combineren zij geleidelijke schenking via STAK-certificaten (op vijftien jaar zicht circa €547.000 belastingvrij overgedragen, plus de eenmalige verhoogde schenkingen voor de kinderen die nog binnen de 18-40-leeftijdsgrens vallen), opvullegaat-testament (in plaats van wettelijke verdeling), en bewuste acceptatie dat BOR en DSR niet van toepassing zijn omdat de werkmaatschappij in 2023 is verkocht.

De cumulatieve effectieve belastingdruk over hun resterende leven en de generatie-overdracht ligt naar schatting tussen €1,6 en €1,9 miljoen. Dit bedrag valt uiteen in drie hoofdcomponenten. Ten eerste een box 2-claim van circa €1,2 miljoen bij overlijden (vervreemdingsvoordeel circa €3,9 miljoen, marktwaarde Holding minus

verkrijgingsprijs, tegen het gemengde box 2-tarief van 24,5 en 31 procent; bij gebrek aan werkmaatschappij is DSR-doorschuiving niet mogelijk). Ten tweede circa €200.000 tot €400.000 erfbelasting op het deel van het vermogen dat na partnervrijstelling, vier kindervrijstellingen, schenkstrategie en aftrek van de latente box 2-claim als belastbare verkrijging overblijft. Ten derde circa €200.000 tot €300.000 cumulatieve jaarlijkse heffingen op spaarrekening, cash in de Holding en het verhuurpand over een vijftienjarige horizon. Zonder gestructureerde aanpak (privé-aanhouden, wettelijke verdeling, geen schenking) zou de druk circa €300.000 tot €500.000 hoger uitvallen door bovenliggende erfbelasting bij gefragmenteerd nalatenschapsbeheer en gemiste schenkroutes. De besparing is dus reëel maar bescheidener dan vaak in vergelijkbare plannen wordt gesuggereerd; het beeld dat een Holding-structuur "miljoenen bespaart" gaat alleen op wanneer een werkmaatschappij (en dus BOR-vrijstelling) onderdeel van de structuur is.

Werkbladen T04 (BV break-even), T05 (Beleggingsmix-checklist), T06 (Lombard), T07 (BBD-checklist), T08 (BOR/DSR) en T09 (Erfbelasting) helpen Frank en Marleen elk onderdeel door te rekenen voor hun specifieke aannames. Voor de definitieve uitvoering coördineren zij hun fiscalist, notaris, accountant en private banker, idealiter via één centrale begeleider die het geheel overziet.

Familie Veldhuis — vermogen €5,5 miljoen

Vier assetklassen, vier afzonderlijke fiscale lagen — werkmaatschappij in 2023 verkocht

Positie	Waarde	Route
Spaarrekening MeesPierson	€800.000	privé
Holding-effecten (IWDA, VWCE, BRK.B)	€3.200.000	Holding BV + STAK 2025
Verhuurpanden Den Haag / Voorschoten	€1.000.000	aparte Vastgoed-BV (OB 8%, eenmalig ~€90k)
Holding-cashpositie	€500.000	Holding BV

BOX 2-CLAIM BIJ OVERLIJDEN

~€1,2 mln

€3,9 mln vervreemdingsvoordeel · geen DSR

ERFBELASTING NA STRATEGIE

€0,2 — 0,4
mln

na partner+kinder-vrijstelling + schenken

JAARLIJKSE HEFFINGEN 15J

€0,2 — 0,3
mln

spaar + cash + verhuurpand

CUMULATIEVE BELASTINGDRUK

€1,6 — 1,9 mln

met gestapelde route op 15j horizon

ZONDER STRUCTUUR

€1,9 — 2,4 mln

wettelijke verdeling · geen schenking

Geen BOR / DSR mogelijk: werkmaatschappij in 2023 verkocht, box 2-claim bij overlijden direct opeisbaar. Voor consumptie tijdens leven werkt **geen Holding-lombard met privé-opname** (Wet excessief lenen, KG:003:2024:3). Wel: **privé-buffer met privé-lombard** (route A) plus periodieke dividenduitkering (box 2).

Familie Veldhuis, vermogensverdeling €5,5 miljoen over vier assetklassen, met route per asset en cumulatieve belastingbesparing op vijftien jaar zicht

Het beleggingsplan: van inzicht naar uitvoering

Dit hoofdstuk is geen theorie meer. Wie alle voorgaande hoofdstukken heeft gelezen, weet wat de Overbruggingswet kost in 2026 en 2027, hoe de tegenbewijsregeling werkt, wat de Wet werkelijk rendement vanaf 2028 zou veranderen, hoe een Holding BV de fiscale grondslag verschuift, hoe lombardkrediet liquiditeit ontsluit zonder verkoop, hoe buy-borrow-die in Nederlandse vorm werkt, en hoe BOR, DSR en erfbelasting elkaar opvolgen. Het laatste hoofdstuk maakt het concreet: hoe je dat alles in één gestructureerd beleggingsplan giet, dat tegelijk fiscaal scherp is, persoonlijk past, en in 2026-2027 uitvoerbaar is.

Een beleggingsplan is niet hetzelfde als een aangiftehandleiding. Het is de blauwdruk van wat je vermogen voor jou moet doen, de instrumenten die je daarvoor kiest, en het tijdspad waarop je die instrumenten in werking stelt. Voor de doelgroep van dit boek (Nederlandse particuliere beleggers met serieus vermogen in box 3) is het verschil tussen een ad hoc keuze en een gestructureerd plan over twintig jaar zicht een verschil van honderdduizenden euro's tot meerdere miljoenen.

De vier vragen

Elk beleggingsplan begint met vier vragen die je voor jezelf eerlijk beantwoordt voordat je naar fondsen of structuren kijkt.

Wat wil je dat je vermogen voor je doet? Geld is geen doel maar een middel. Voor de een is het pensioenoverbrugging tot AOW. Voor de ander is het een levensstandaard waar geen belastingverhoging bij hoort. Voor de derde is het overdracht naar volgende generatie. Voor de vierde is het bedrijfsoverdracht. Wie dit niet helder maakt, kiest fondsen die gemiddeld goed lijken maar voor zijn eigen doel kunnen tegenvallen.

Welke horizon hanteer je? Vijf jaar, tien jaar, twintig jaar, een generatie. Hoe langer de horizon, hoe meer de fiscale uitstel-mechaniek (Holding plus realisatiebeginsel) in jouw

voordeel werkt en hoe meer je in aandelen kunt aanhouden. Hoe korter de horizon, hoe meer je naar liquiditeit en obligaties kantelt.

Hoeveel risico kun je dragen? Dat is geen psychologische vraag alleen, maar ook een feitelijke. Wat heb je in je vermogen? Welk inkomen heb je nog actief? Welke verplichtingen heb je (hypotheek afgelost, kinderen klaar, partner met eigen pensioen)? Een belegger met €2 miljoen, een afgelost huis, een klein actief inkomen en geen lasten heeft een ander draagvermogen dan iemand met €2 miljoen, een hypotheek, drie schoolgaande kinderen en een tijdelijk dienstverband.

Wat is je liquiditeitsbehoefte? Per maand, per jaar, op piekmomenten. Hoeveel cash moet uit je vermogen vloeien zonder dat je structureel hoeft te verkopen?

Werkblad T13 helpt je deze vier vragen te beantwoorden voor jouw eigen situatie. Wie ze niet beantwoordt, schrijft een fiscaal plan dat misschien optimaal is op cijfers maar persoonlijk niet werkt.

De vier bouwstenen

Op basis van de vier vragen kies je uit vier bouwstenen die in dit boek aan bod zijn gekomen.

Bouwsteen 1: privé in box 3. Voor wie eenvoudig wil houden, geen Holding wil opzetten, of een vermogen onder ongeveer €250.000 heeft. Onder de Overbruggingswet 2026 met forfait of tegenbewijsregeling. Onder Wwr 2028 voorbereiden op vermogensaanwasbelasting van 36 procent op effecten. Voor de gemiddelde belegger die simpel wil leven, blijft dit een legitieme keuze met beperkte overhead.

Bouwsteen 2: Holding BV. Voor wie €250.000 of meer in effecten heeft, een lange horizon hanteert, en uitstel van vpb op koerswinst wil benutten. Onder goed koopmansgebruik blijven koerswinsten fiscaal latent zolang er niet wordt gerealiseerd. De jaarlijkse compliance-overhead loopt rond €1.500 op een eenvoudige beleggings-Holding. De break-even tegen privé-box 3 ligt voor de meeste beleggers op een vermogen tussen €200.000 en €350.000.

Bouwsteen 3: STAK plus geleidelijke schenking. Voor wie kinderen heeft en generatie-overdracht plant. Stichting Administratiekantoor met certificering, jaarlijkse schenking van certificaten binnen de vrijstelling van €6.908 per kind (2026). Voor de schenkbelasting gelden ouders samen als één schenker (art. 26 lid 2 SW); de vrijstelling kan dus niet worden verdubbeld door beide ouders apart te laten schenken. Op twintig jaar zicht voor een ouderpaar met twee kinderen levert dat €276.320 belastingvrij overgedragen vermogen.

Bouwsteen 4: Lombardkrediet. Voor wie liquiditeit nodig heeft zonder de portefeuille te willen verstoren. Bij private banks (ABN AMRO MeesPierson, Van Lanschot Kempen, ING Private Banking) tegen 3,0 tot 4,0 procent rente in mei 2026. In de Holding aftrekbaar; in privé-box 3 onder Wwr aftrekbaar als negatief rendement.

Niet elke belegger gebruikt alle vier bouwstenen. Een 35-jarige met €500.000 zonder kinderen heeft geen STAK nodig. Een 75-jarige weduwnaar zonder kinderen heeft geen Holding-overgang naar volgende generatie nodig. De combinatie hangt af van de antwoorden op de vier vragen.

Het tijdpad 2026-2030

Voor wie nu begint, geldt het volgende indicatieve tijdpad voor de komende vijf jaar.

Mei 2026 — Inventarisatie. Werkbladen T01 tot T13 doorrekenen voor je eigen situatie. Vier vragen beantwoorden. Voorlopige keuze tussen bouwstenen maken.

Juni tot december 2026 — Structuuropzet. Bij keuze voor Holding: oprichten via notaris (€399 tot €1.200 online of €600 tot €1.500 klassiek), KVK-inschrijving (€85,15), UBO-registratie. Bij toevoeging STAK: statuten op laten stellen door notaris (gelijkstellingseis bewaken). Bij keuze voor lombard: gesprek met private banker initiëren.

Januari 2027 — Eerste boekjaar Holding. Inbreng van privé-vermogen via aandelen-overdracht of nieuwe aankopen via de BV. Boekhouder voor jaarrekening en vpb-aangifte aanstellen. Eventuele schenkingen aan kinderen via certificaten initiëren.

2027 — Voorbereiden op Wwr 2028. Voor het privé-deel van het vermogen: portefeuille zo inrichten dat de overgang per 1 januari 2028 met optimale beginwaarde wordt benut.

Voor het Holding-deel: continueren onder goed koopmansgebruik. Bij voorkeur in 2027 nog laatste posities die niet in de Holding zitten en die op overgangsdatum onder Wwr extra belasting zouden gaan zien, alvast in de structuur opnemen.

2028 — Wwr in werking (onder voorbehoud). Indien aangenomen door Eerste Kamer en zonder substantiële wijzigingen ten opzichte van de aanpassingen die staatssecretaris Eerenberg op 6 maart 2026 aankondigde: Wwr-aangifte voor het privé-deel van het vermogen. Holding-deel volgt eigen vpb-regime. Schuld-aftrek onder Wwr werkt mee voor lombardrente.

2028-2030 — Ritme handhaven. Jaarlijkse schenkingen via STAK (op tijd vóór 1 januari uitvoeren met eventuele eenmalige verhoogde schenking aan jongste kinderen). Holding-jaarrekening en vpb-aangifte. Eventuele aanpassingen in het beleggingsplan op grond van de werkelijke rendementen.

Hoe je het plan opstelt

Een beleggingsplan op papier is geen verzameling tabellen, maar een **dossier** dat naar je fiscalist, notaris, accountant en private banker meegenomen kan worden. Onderstaande structuur dekt de praktijk.

Sectie 1 — Doelstellingen en horizon. Antwoord op de vier vragen. Maximaal twee pagina's.

Sectie 2 — Vermogensoverzicht en huidige fiscale positie. Inventarisatie van privé- en Holding-vermogen, jaarlijkse box 3-druk in 2026 onder forfait en onder tegenbewijsregeling, eventuele jaarlijkse vpb-druk in Holding. Werkblad T01.

Sectie 3 — Beoogde structuur. Welke bouwstenen je inzet en in welke volgorde. Toelichting bij elke keuze, met verwijzing naar werkblad.

Sectie 4 — Tijdpad. Wat in 2026, 2027, 2028 wordt uitgevoerd. Wie waarvoor verantwoordelijk is (jij, fiscalist, notaris, accountant, bank).

Sectie 5 — Compliance en boekhouding. Welke documenten wanneer worden gemaakt. Jaarrekening micro-BV onder art. 2:396 BW (drempel balanstotaal €450.000 sinds 2024).

Vpb-aangifte voor 1 juni jaar X over jaar X-1. Box 3-aangifte voor 1 mei. Eventuele schenkingsaktes voor 31 december.

Sectie 6 — Risico's en stress-tests. Wat gebeurt er bij koersdaling van 30 procent op de portefeuille? Wat bij ophoging van box 3-tarief? Wat bij Wwr-wijzigingen? Wat bij overlijden binnen 180 dagen na een schenking? Stress-tests bekijken zodat je geen verrassingen krijgt.

Sectie 7 — Estate-planning-laag. Testament, eventueel met opvullegaat. STAK-statuten als gelijkgesteld. BOR/DSR-clausules indien van toepassing. Doorschuifregeling-paragraaf voor box 2.

Sectie 8 — Periodieke evaluatie. Wanneer je het plan reviewt (jaarlijks of bij grote wetswijzigingen). Met wie je het reviewt. Welke trigger-events een aanpassing rechtvaardigen.

"Een beleggingsplan zonder periodieke evaluatie is een momentopname, geen plan."

Eigen formulering van de auteur, uitgewerkt in Masterclass BV Buy Borrow Die (Beleggen.com, module Implementatie 2026).

Drie veelvoorkomende valkuilen

Valkuil 1: Te lang doorrekenen. Veel beleggers blijven hangen in spreadsheets en vergelijkingen, waardoor zij in 2026 nog niet hebben gehandeld. De fiscale werking begint pas zodra je de structuur daadwerkelijk hebt opgezet. Een goed plan in mei 2026 plus uitvoering in juni 2026 levert al voordelen op. Een perfect plan in maart 2027 plus uitvoering in oktober 2027 levert minder op.

Valkuil 2: Holding zonder strategie. Een Holding oprichten zonder dat je weet welke fondsen erin komen, levert vooral overhead op. Eerst de fondsstrategie bepalen (accumulerend versus uitkerend, brede ETF's versus single stocks, valutaspreiding), dan de Holding ophangen.

Valkuil 3: Geen fiscalist betrekken. Voor de doelgroep van dit boek is een eigen fiscalist of accountant geen luxe. Voor wie zijn vermogen via Holding plus STAK plus lombard structureert, is het de norm. Verwacht jaarlijks tussen €1.500 en €4.000 aan fiscaal-

financieel advieskosten over je vermogen, en zie dat als verzekering tegen aangiftfouten en gemiste kansen.

Wat dit boek niet behandelt

Een eerlijke afbakening hoort bij elk plan. Drie thema's die voor de Nederlandse vermogensplanner relevant zijn maar in dit boek bewust buiten scope blijven.

Pensioenstructurering via lijfrente, banksparen en pensioenfondsen. Voor wie naast zijn box 3-vermogen ook actief pensioen opbouwt, zijn er aparte fiscale routes (lijfrentepremies aftrekbaar in box 1, pensioenfondsdeelname via werkgever, FOR-vrijval voor zelfstandigen). Die routes hebben een eigen logica die niet één-op-één met box 3-planning samenloopt; behandeling daarvan vereist een ander boek.

Werkmaatschappij-overdracht en bedrijfsverkoop. Wie in 2026 een eigen werkmaatschappij aanhoudt en die wil overdragen, zit met BOR/DSR in een ander dossier dan beschreven in dit boek. De materiële onderneming, voortzettingseis en familie-overdracht via STAK plus BOR vragen dossierwerk dat per situatie verschilt.

Pensionado-emigratie naar specifieke landen. Portugal, Spanje, Cyprus en de Verenigde Arabische Emiraten worden in adviespraktijken nog regelmatig als pensioenbestemming genoemd, maar de fiscale werkelijkheid is sinds 2024 wezenlijk veranderd. Het Portugese NHR-regime is per 1 januari 2024 gesloten voor nieuwe instromers (Lei 82/2023); de opvolger IFICI sluit pensioeninkomsten van de vrijstelling uit. Het Spaanse Beckham-regime is na de Ley 28/2022 alleen toegankelijk voor actief werkenden en biedt geen voordeel voor passieve dividend- of pensioeninkomsten. De Nederlandse conserverende aanslag op aanmerkelijk belang blijft bij emigratie levenslang op de balans staan, en het kennisgroepstandpunt KG:207:2025:1 (14 maart 2025) bevestigt dat elke dividenduitkering vanuit de Nederlandse Holding na emigratie de aanslag invorderbaar maakt, ongeacht het verdragsland. De landenkeuze zelf valt buiten scope; voor wie deze route serieus overweegt is gespecialiseerde fiscale begeleiding noodzakelijk.

Voor elk van deze thema's geldt: zoek begeleiding bij iemand die het specifieke domein beheerst. Een fiscalist die dagelijks met box 3-aangiften werkt, is niet automatisch ook deskundig in pensioenroutes of internationale fiscaliteit.

Sluitwoord

Box 3 als kans is geen marketingleus. Het is de erkenning dat het Nederlandse fiscale stelsel in 2026 op een kantelpunt staat: de Overbruggingswet loopt door tot eind 2027, de Wet werkelijk rendement staat voor 1 januari 2028 op de planning (onder voorbehoud van Eerste Kamer), en in de tussenliggende achttien maanden heeft elke vermogende belegger de gelegenheid om zijn structuur opnieuw in te richten op een manier die voor decennia structureel fiscaal scherper werkt.

Wie dit boek heeft gelezen, beschikt over de kennis en de werkbladen. De volgende stap is nu aan jou. In de epiloog hierna staan de twee Beleggen.com-instrumenten waarmee je dat plan kunt opbouwen of laten valideren.

HOOFDSTUK 13 · BOX 3 VOL MET KANSEN · MEI 2026

Het beleggingsplan — vier vragen, vier bouwstenen

De canvas die elke serieuze belegger doorloopt voordat hij structuur kiest

VRAAG 1

Wat moet je vermogen doen?

Pensioenoverbrugging, levensstandaard, generatie-overdracht, bedrijfssoverdracht.

VRAAG 2

Welke horizon?

5, 10, 20 jaar, of generatie. Hoe langer, hoe meer Holding-uitstel werkt.

VRAAG 3

Welk risico draagbaar?

Vermogen, inkomen, verplichtingen, koersdaling-tolerantie.

VRAAG 4

Welke liquiditeit?

Maandelijks, jaarlijks, piekmomenten — bepaalt rol van lombard.

Bouwsteen	Geschikt voor
Privé in box 3	vermogen tot €250k, eenvoudig, kort horizon
Holding BV	vermogen vanaf €250k, lange horizon, accumulerend
STAK + schenken	generatie-overdracht zonder controle te verliezen
Lombardkrediet	liquiditeit zonder portefeuille te verstoren

Volg de **gratis training** op beleggen.com/training of plan een **discovery call** (regulier €997, mei 2026 actie €197).

Het beleggingsplan in vier bouwstenen, tijdpad 2026 tot 2028, en de stappen van inzicht naar uitvoering

Werken met Beleggen.com

Het boek dat je net hebt gelezen is geschreven om een lezer in staat te stellen zelf gestructureerd te denken over zijn box 3-vermogen. Wie de hoofdstukken en de werkbladen heeft doorlopen, heeft de bouwstenen om met een fiscalist, accountant of notaris het gesprek op niveau te voeren. Voor wie dat niet zelf wil of niet alleen wil doen, biedt Beleggen.com twee instrumenten die op elkaar aansluiten.

Gratis training over het beleggingsplan

In deze online training ontdek je:

- Waarom 90 procent van de particuliere beleggers structureel achterblijft
- De drie fouten die jouw rendement jaar na jaar slopen
- Hoe je een maandelijks inkomen opbouwt zonder dag en nacht met de beurs bezig te zijn
- Hoe je (als je dat wilt) na afloop een Persoonlijk Beleggingsplan laat maken
- Hoe je met 5 tot 10 minuten per week een professioneel systeem draait

De training is kosteloos en is een goed eerste filter voordat je betaalde adviessessies overweegt.

Inschrijven kan via [\[beleggen.com/training\]](https://www.beleggen.com/training)(<https://www.beleggen.com/training>).

Discovery call

Voor wie na de gratis training merkt dat zijn situatie professionele begeleiding vergt, is er de mogelijkheid om een discovery call te plannen met een expert van Beleggen.com. In zo'n gesprek kijken jij en de expert samen naar je vermogensoverzicht, je doelen en horizon. De call eindigt met een eerste schets van een beleggingsplan dat je vervolgens met je eigen fiscalist, notaris en accountant kunt verder uitwerken.

Wat dit boek niet vervangt

Een boek, een training en een discovery call zijn drie hulpmiddelen, geen vervanging voor langdurige begeleiding door een eigen fiscalist of notaris die jouw dossier kent. Voor de daadwerkelijke uitvoering (oprichting Holding, opstellen STAK-statuten, testament met opvullegaat, BOR/DSR-clausules, lombard-overeenkomst, conserverende-aanslag-aanvraag bij emigratie) blijft een eigen vakman noodzakelijk. Het doel van Beleggen.com is je voor te bereiden op dat proces, niet het te vervangen.

Tot slot

Box 3 als kans is geen marketingleus. Het is de erkenning dat het Nederlandse fiscale stelsel in 2026 op een kantelpunt staat: de Overbruggingswet loopt door tot eind 2027, de Wet werkelijk rendement staat voor 1 januari 2028 op de planning (onder voorbehoud), en in de tussenliggende achttien maanden heeft elke vermogende belegger de gelegenheid om zijn structuur opnieuw in te richten op een manier die voor decennia structureel fiscaal scherper werkt.

Wie dit boek heeft gelezen, beschikt over de kennis en de werkbladen. Wat overblijft, is dat je het plan ook daadwerkelijk in werking stelt. Daar kan ik je niet meer mee helpen vanuit een boek; daar moet je zelf naartoe stappen, met de juiste mensen aan tafel.

Veel succes.

Harmen van Wijk

Mei 2026

Bijlage A — Kerntabellen 2026

Deze bijlage bundelt de fiscale kerntabellen die in dit boek terugkeren. Alle bedragen en percentages zijn gevalideerd op stand mei 2026, op basis van Belastingplan 2026, primaire wetgeving en publicaties van de Belastingdienst en het Ministerie van Financiën. Wie het boek leest na een wetwijziging in 2026 of 2027: vergelijk altijd met de actuele Belastingdienst-tarievenpagina voordat je een berekening vertrouwt.

A.1 — Box 3, Overbruggingswet 2026

Onderdeel	Waarde 2026
Heffingvrij vermogen, alleenstaande	€59.357
Heffingvrij vermogen, fiscale partners	€118.714
Forfait banktegoeden (rendementsklasse I)	voorlopig 1,28 procent (definitief begin 2027)
Forfait overige bezittingen (rendementsklasse II)	6,00 procent (definitief vastgesteld)
Forfait schulden (rendementsklasse III)	voorlopig 2,70 procent (definitief begin 2027)
Belastingtarief box 3	36 procent
Effectieve heffing op portefeuille van overige bezittingen	$6,00\% \times 36\% = 2,16$ procent

Bron: Belastingdienst, "Hoe is het box 3-inkomen op mijn voorlopige aanslag 2026 berekend?". Het oorspronkelijk op Prinsjesdag 2025 voorgestelde forfaitspercentage van 7,78 procent is in het Belastingplan 2026 verlaagd naar 6,00 procent.

Aanvullend: forfaits belastingjaar 2025 (relevant voor tegenbewijs-aangiftes die in 2026 worden ingediend): banktegoeden voorlopig 1,03 procent, overige bezittingen 5,88 procent (definitief vastgesteld, Stcrt. 2026, 3708), schulden voorlopig 2,46 procent. Heffingvrij vermogen 2025: €57.684 alleenstaande en €115.368 partners.

A.2 — Tegenbewijsregeling box 3

Onderdeel	Waarde
-----------	--------

Wettelijke grondslag	Wet tegenbewijsregeling box 3, Stb. 2025, 195
Inwerkingtreding	19 juli 2025
Bereik belastingjaren	2017 tot en met 2027
Indieningsformulier	Opgaaf werkelijk rendement (OWR)
Drempel werkelijk rendement	gelijk aan forfaitair rendement
Bewijslast	volledig bij belastingplichtige

Voor de jaren 2017 tot en met 2020 geldt aangepaste OWR-toepassing op grond van de specifieke Hoge Raad-arresten van 6 juni 2024.

A.3 — Box 2 (aanmerkelijk belang) 2026

Schijf	Inkomen per persoon	Tarief
Laag	tot en met €68.843	24,5 procent
Hoog	meer dan €68.843	31 procent

Voor fiscale partners verdubbelt de lage schijf via vrije toerekening van art. 2.17 Wet IB 2001 effectief naar €137.686, mits beide partners daadwerkelijk aandeelhouder zijn of de aandelen tot de huwelijksgemeenschap behoren.

Bron: art. 2.12 Wet IB 2001, Belastingplan 2026.

A.4 — Vennootschapsbelasting 2026

Schijf	Belastbare winst	Tarief
Laag	tot en met €200.000	19 procent
Hoog	meer dan €200.000	25,8 procent

Bron: art. 22 Wet Vpb 1969, ongewijzigd ten opzichte van 2024 en 2025.

A.5 — Gecombineerde druk Holding-route

Combinatie	Berekening	Effectieve druk
------------	------------	-----------------

Lage schijf vpb + lage schijf box 2	$1 - (1 - 0,19) \times (1 - 0,245)$	38,84 procent
Hoge schijf vpb + lage schijf box 2	$1 - (1 - 0,258) \times (1 - 0,245)$	43,98 procent
Lage schijf vpb + hoge schijf box 2	$1 - (1 - 0,19) \times (1 - 0,31)$	44,11 procent
Hoge schijf vpb + hoge schijf box 2	$1 - (1 - 0,258) \times (1 - 0,31)$	48,80 procent

Indicatief; geldt voor het moment dat winst uit de BV als dividend naar privé wordt uitgekeerd.

A.6 — Schenkbelasting 2026

Verkrijger	Vrijstelling jaarlijks	Tarief eerste schijf	Tarief boven schijf
Kinderen	€6.908	10 procent	20 procent
Kleinkinderen	€2.769	18 procent	36 procent
Derden	€2.769	30 procent	40 procent
Eenmalige verhoogde schenking aan kind 18-40 jaar voor vrij te besteden doel	€33.129	n.v.t. (vrijgesteld)	n.v.t.
Eenmalige verhoogde schenking voor studie kind 18-40 jaar	€69.009	n.v.t. (vrijgesteld)	n.v.t.

Schijfgrens 2026 voor tariefgroepen I, IB en II: €158.669. De jubelton voor eigen woning is per 1 januari 2024 afgeschaft.

Bron: art. 33 Successiewet 1956, jaarlijkse indexering.

A.7 — Erfbelasting 2026

Verkrijger	Vrijstelling	Tarief eerste schijf	Tarief boven schijf
Echtgenoot/geregi-	€828.035	10 procent	20 procent

streerd partner			
Kinderen en stiefkinderen	€26.230	10 procent	20 procent
Kleinkinderen	€26.230	18 procent	36 procent
Zieke of gehandicapte kinderen	€78.671	10 procent	20 procent
Ouders (erven van kind)	€62.110	30 procent	40 procent
Overige verkrijgers	€2.769	30 procent	40 procent

Schijfgrens 2026 voor alle tariefgroepen: €158.669. Voor de partnervrijstelling geldt een pensioenkortingsregel (art. 32 lid 3 SW); de minimumvrijstelling na korting bedraagt circa €215.000.

Bron: art. 24 en 32 Successiewet 1956; KNB Tarievenkaart 2026; Notaris.nl.

A.8 — Bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) 2026

Onderdeel	Waarde
100 procent vrijstelling tot ondernemingsvermogen	€1.534.500 (geïndexeerd 2026, basis €1.500.000 vanaf 2025)
Vrijstelling boven dat bedrag	75 procent (verlaagd van 83 procent per 1-1-2025)
Bezitseis bij erven	1 jaar
Bezitseis bij schenken	5 jaar
Voortzettingseis	3 jaar (verkort van 5 jaar per 1-1-2025)
5 procent-doelmatigheidsmarge beleggingen	afgeschaft per 1-1-2025
Antimisbruikbepaling dubbelgebruik	per 1-1-2026

BOR is alleen toepasbaar op echte ondernemingsactiva of een Holding met onderliggende werkmaatschappij. Een pure beleggings-Holding zonder werkmaatschappij komt niet voor BOR in aanmerking.

Bron: art. 35b en 35c Successiewet 1956, Wet aanpassing BOR/DSR.

A.9 — Doorschuifregeling box 2 (DSR) 2026

Onderdeel	Waarde
Wettelijke grondslag	art. 4.17 Wet IB 2001
Toepassing	bij overlijden of bij schenking ondernemings-aandelen
Effect	aandelen behouden de verkrijgingsprijs van erflater of schenker (geen step-up)
Beleggingsvermogen	per 1 januari 2025 is de 5%-doelmatigheids-marge afgeschaft; beleggingsvermogen valt volledig buiten DSR (gelijkgesteld aan BOR-sys-tematiek)

A.10 — Wet werkelijk rendement box 3 (Wwr, voor-stel)

Onderdeel	Waarde
Wettelijke grondslag	wetsvoorstel 36.748
Tweede Kamer aangenomen	12 februari 2026
Eerste Kamer	behandeling lopend per mei 2026
Beoogde inwerkingtreding	1 januari 2028 (onder voorbehoud)
Hoofdregel grondslag	hybride (vermogensaanwas voor effecten/ banktegoeden/crypto, vermogenswinst voor vastgoed/startups)
Tarief	36 procent (geïndexeerd)

Staatssecretaris van Financiën Eerenberg heeft op 6 maart 2026 in een Kamerbrief aangekondigd het voorstel op onderdelen te willen wijzigen. Tot het moment van aanname door de Eerste Kamer blijft de Wwr een voorgenomen regime; het geldend recht voor 2026 en 2027 is de Overbruggingswet box 3 met tegenbewijsregeling.

A.11 — Wet excessief lenen 2026

Onderdeel	Waarde
Wettelijke grondslag	Wet excessief lenen, Stb. 2022, 531
Drempelbedrag voor leningen aan eigen BV	€500.000 (sinds 2024, eerder €700.000)
Boven drempel	belast als fictief regulier inkomen in box 2
Eigen woning-uitzondering	af trek van schuld die voor eigen woning is aangegaan

Relevant voor wie via zijn Holding een lening aan zichzelf overweegt. Niet van toepassing op lombardkrediet bij een bank.

A.12 — Heffingvrij vermogen en partnertoerekening

Onderdeel	Bedrag 2026
Heffingvrij vermogen alleenstaande	€59.357
Heffingvrij vermogen fiscale partners (samen)	€118.714

Voor fiscale partners is de vrije toerekening van box 3-vermogen geregeld in art. 2.17 Wet IB 2001. De meest gunstige verdeling kan per peildatum (1 januari) variëren. Werkblad T01 (box 3-tijdlijn) helpt je de jaarlijkse afweging te maken.

A.13 — KVK-tarieven en notariële kosten Holding 2026

Post	Bedrag (excl. btw)
Notariskosten goedkoopste online aanbieder (alleen notariscomponent)	€399 tot €499
All-in online oprichting (Ligo, Firm24)	€900 tot €1.200
Notariskosten klassieke notaris	€600 tot €1.500
KVK-inschrijfvergoeding 2026	€85,15

UBO-registratie via dienstverlener (marktindicatie)	€25 tot €50
Indicatieve jaarlijkse compliance beleggings-Holding	€1.200 tot €2.000

Bron: KVK Tarievenoverzicht 1 januari 2026; offertes Firm24, Ligo en marktindicaties van regionale accountants.

A.14 — Drempels jaarrekeningenrecht (per boekjaar 2024 verhoogd)

Categorie	Balanstotaal	Netto-omzet	Werknemers
Micro	tot €450.000	tot €900.000	tot 10
Klein	tot €7.500.000	tot €15.000.000	tot 50
Middelgroot	tot €25.000.000	tot €50.000.000	tot 250

Een rechtspersoon valt onder de categorie als hij gedurende twee opeenvolgende boekja-
ren aan minstens twee van de drie criteria voldoet.

Bron: art. 2:395a tot 2:397 BW, drempels verhoogd per Stb. 2024, 52.

A.15 — Buitenlandse bronheffing en verdragstarie- ven

Asset	Standaard bronheffing	Verdragstarief NL	Formulier
Amerikaanse aandelen	30 procent	15 procent	W-8BEN-E
Duitse aandelen	26,375 procent	15 procent	aanvraagformulier Bundeszentralamt
Franse aandelen	25 procent	15 procent	formulier 5000
Britse aandelen	0 procent (geen bronheffing op aandelen-dividend)	0 procent	n.v.t.

Iers (UCITS-domicilie)	0 procent op niet-Iers verdiende inkomsten	0 procent	n.v.t.
------------------------	---	-----------	--------

Buitenlandse bronbelasting is verrekenbaar met de Nederlandse vpb op grond van art. 36 Bvdb 2001, tot het laagste van twee bedragen: feitelijk in het buitenland betaalde belasting of de naar evenredigheid toerekenbare Nederlandse vpb.

Verifieer voor jouw aangifte de actuele bedragen op belastingdienst.nl. Deze tabel is een naslagwerk per mei 2026 en geen vervanging voor persoonlijk fiscaal advies.

Bijlage B — Jurisprudentieregister

Een chronologisch register van de Hoge Raad-arresten, hofuitspraken en kennisgroep-standpunten waarnaar in dit boek wordt verwezen, met ECLI-nummer, datum en de hoofdvraag die de uitspraak beantwoordt. Voor de volledige tekst van elke uitspraak: raadpleeg uitspraken.rechtspraak.nl of kennisgroepen.belastingdienst.nl.

B.1 — Hoge Raad-arresten

ECLI	Datum	Hoofdvraag	In dit boek
ECLI:NL:HR:1984:AC8 603	21 november 1984	Grondlegend fraud legis-arrest (BNB 1985/32): tweeledige toets voor misbruik van recht in het belas- tingrecht (motiefver- eiste plus normvereiste)	H6
ECLI:NL:HR:1997:AA2 251	7 mei 1997	Pottenbakkers-arrest: keuzevermogen-doc- trine voor onderne- mingsvermogen (overruled voor BOR door HR 2023:1054)	H8
ECLI:NL:HR:2011:BN3 442	25 november 2011	Onzakelijke lening: bij gelieerde geldver- strekking met een de- biteurenrisico dat een derde niet zou aan- vaarden, is sprake van een onzakelijke lening; borgstelling door een vennoot- schap voor een geli- eerde partij wordt	H6, H7, H11

		fiscaal hetzelfde behandeld als de directe lening (r.o. 3.3.2)	
ECLI:NL:HR:2014:635	21 maart 2014	Marketmaker-arrest: samenhangende waardering van groep effecten met sterk gecorreleerde waardeontwikkeling onder goed koopmansgebruik	H4
ECLI:NL:HR:2014:298 4	17 oktober 2014	Zakelijkheidstoets borgstelling: beslist is of een niet van de winst afhankelijke vergoeding kan worden bepaald waartegen een onafhankelijke derde dezelfde aansprakelijkheid zou aanvaarden; lukt dat niet, dan is de borgstelling onzakelijk en behoort verlies tot de kapitaalsfeer	H6, H7, H11, H12
ECLI:NL:HR:2017:638	21 april 2017	Credit Suisse-arrest: actualisering fraudes legis-doctrine met "doorslaggevend motief"-formulering; verlies onder de oude grondslag ook in samenhang met latere wetswijziging niet aanvaardbaar wanneer dit bewust met belastingverijdeling als hoofdmotief is	H6

opgezet

ECLI:NL:HR:2017:640	21 april 2017	Credit Suisse-vervolg-arrest: bevestiging dat de fraus legis-toets ook geldt voor structuren die binnen de letter van een specifieke bepaling vallen maar de strekking ervan ondermijnen	H6
ECLI:NL:HR:2019:355	15 maart 2019	Borgstelling kan ook gedeeltelijk onzakelijk zijn: als zonder de vennootschappelijke betrekkingen wel een garantstelling tot een lager bedrag tot stand zou zijn gekomen, vormt het verschil informeel kapitaal	H6
ECLI:NL:HR:2020:173 2	6 november 2020	AOW en verdrag Nederland-Portugal art. 18 lid 2: voor sociale-zekerheidsuitkeringen gelden alle drie voorwaarden van art. 18 lid 2; voor de AOW is voorwaarde (a) niet vervuld (omslagstelsel zonder individuele premieaftrek), dus Portugal heft exclusief	H11, H12, H13
ECLI:NL:HR:2021:196 3	24 december 2021	Kerstarrest: forfaitaire box 3-heffing in strijd met EVRM en discriminatieverbod voor	H1

belastingplichtigen
met lager werkelijk
rendement (vermo-
gen circa €1 mln, box
3-heffing €12.705 /
2017 tegen werkelijk
rendement €6.612)

ECLI:NL:HR:2022:718	20 mei 2022	Cassatieverwerping van de Hof Den Haag- belastingplichtige (zaak 21/03587): rechtsvraag verwezen naar de massaalbe- zwaarprocedure die de Hoge Raad voor de jaren 2017 en 2018 openstelde	H1
ECLI:NL:HR:2022:720	20 mei 2022	Niet-bezwaarmakers- arrest (zaak 21/04407): wie niet tijdig bezwaar heeft gemaakt tegen zijn aanslag 2017-2020 heeft geen recht op ambtshalve teruggaaf op grond van het Kerstarrest	H1
ECLI:NL:HR:2023:105 4	18 augustus 2023	BOR keuzevermogen: alleen activa die op moment van verkrij- ging voor onderne- mingsdoeleinden worden aangehou- den, kwalificeren; Pot- tenbakkers-doctrine geldt niet voor BOR	H7, H8
ECLI:NL:HR:2024:704	6 juni 2024	Box 3 onder herstel- wet en	H1, H2

Overbruggingswet
nog steeds discrimine-
rend voor belasting-
plichtigen met lager
werkelijk rendement

ECLI:NL:HR:2024:705	6 juni 2024	Vervolg op H2 ECLI:NL:HR:2024:704; ongerealiseerde waar- destijgingen tellen mee bij bepaling wer- kelijk rendement
ECLI:NL:HR:2024:756	6 juni 2024	Bewijslast voor lager H2 werkelijk rendement bij belastingplichtige
ECLI:NL:HR:2024:771	6 juni 2024	Verdere uitwerking H2 compensatieregeling ten gevolge van Kerstarrest
ECLI:NL:HR:2024:813	6 juni 2024	Sluitsteen van de H2 juni-2024-arresten over rechtsherstel box 3
ECLI:NL:HR:2024:178 8	20 december 2024	Eigen gebruik tweede H2 woning: forfaitair voordeel niet automa- tisch toe te rekenen aan eigen genot
ECLI:NL:HR:2026:495	26 maart 2026	Wijziging onderlinge H2 partnerverdeling box 3-vermogen tot zes weken na de individu- ele verminderingsbe- schikking, ook na massaal-bezwaarpro- cedure (art. 25e lid 4 AWR)

B.2 — Hofuitspraken

ECLI	Datum	Instantie	Hoofdvraag
ECLI:NL:GHDHA:2021:1367	14 juli 2021	Gerechtshof Den Haag	Box 3-heffing van €3.727 (2017) op vermogen €323.336 niet aangemerkt als individuele en buitensporige last, gegeven inkomen ruim €100.000 (cassatie verloren in HR 2022:718)
ECLI:NL:GHARL:2025:5898	23 september 2025	Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden	Liquide middelen in Holding bestemd voor toekomstige acquisities zijn duurzaam overtoellig en kwalificeren niet als ondernemingsvermogen voor BOR
ECLI:NL:GHSHE:2026:805	6 mei 2026	Gerechtshof 's-Hertogenbosch	Inspecteur is gebonden aan compromis (vaststellingsovereenkomst) over werkelijk rendement box 3, ook na latere afwijkende uitspraak Hoge Raad
ECLI:NL:RBZWB:2025:2537	28 april 2025	Rechtbank Zeeland-West-Brabant	Verdrag Nederland-Portugal art. 18 lid 2 en NHR-regime: Portugese NHR-vrijstelling is autonome maatregel, geen verdragsvoorkoming; Nederland behoudt bronstaatheffing op pensioen van NHR-belastingplichtige

(pre-2024 instromers)

ECLI:NL:RBNNE:2026:364	5 februari 2026	Rechtbank Nederland	Noord-	Werkelijk rendement onder tegenbewijsregeling vereist opgave van alle waardeveranderingen, gerealiseerd én ongerealiseerd; onvolledige OWR levert geen tegenbewijs op en inspecteur valt terug op forfait
------------------------	-----------------	---------------------	--------	---

B.3 — Kennisgroepstandpunten Belastingdienst

Kenmerk	Onderwerp	In dit boek
KG:003:2024:3	'Rechtens dan wel in feite direct of indirect' en de Wet excessief lenen bij eigen vennootschap: BV-zekerheid voor externe lening kwalificeert als indirecte schuld onder art. 4.13 lid 1 sub f jo. art. 4.14a lid 2 Wet IB 2001 (3 april 2024)	H6, H7, H11, H12
KG:003:2024:12	Gevolgen HR 18 augustus 2023 voor doorschuifregeling en bedrijfsopvolgingsregeling	H7, H8
KG:207:2025:1	Intrekken uitstel conserverende aanslag in verband met dividenduitkering: niet in strijd met goede verdragsrouw; conserverende aanslag is geen dividendbelasting in zin van art. 10 lid 2 verdragen NL-Portugal en NL-Spanje (14	H9, H11, H12, H13

	maart 2025)	
KG:063:2023:24	BOR, toerekenregel bij algehele gemeenschap van goederen met indirect belang van 5 procent	H8
KG:202:2025:11	Werkelijk rendement en overlijden onder Wet werkelijk rendement box 3	H7
KG:202:2026:3	Genietingstijdstip reguliere voordelen bij overlijden in box 3	H7

B.4 — Wettelijke vindplaatsen

Voor wie de geconsolideerde wetstekst per 1 januari 2026 wil raadplegen:

Wet	BWBR-nummer	URL
Wet inkomstenbelasting 2001	BWBR0011353	wetten.overheid.nl/BWBR0011353
Wet op de vennootschapsbelasting 1969	BWBR0002672	wetten.overheid.nl/BWBR0002672
Successiewet 1956	BWBR0002226	wetten.overheid.nl/BWBR0002226
Besluit voorkoming dubbele belasting 2001	BWBR0012095	wetten.overheid.nl/BWBR0012095
Burgerlijk Wetboek Boek 2 (Rechtspersonen)	BWBR0003045	wetten.overheid.nl/BWBR0003045
Burgerlijk Wetboek Boek 4 (Erfrecht)	BWBR0002761	wetten.overheid.nl/BWBR0002761
Wet excessief lenen bij eigen vennootschap	BWBR0047711	wetten.overheid.nl/BWBR0047711
Wet op het financieel toezicht (Wft)	BWBR0020368	wetten.overheid.nl/BWBR0020368

B.5 — Beleidsbesluiten en Staatsbladen

Bron	Datum	Onderwerp
Stb. 2012, 299	2012	Wet vereenvoudiging en flexibilisering BV-recht (Flex-BV)
Stb. 2022, 531	27 december 2022	Wet excessief lenen bij eigen vennootschap
Stb. 2024, 52	5 maart 2024	Verhoging drempels micro- en kleine rechtspersonen jaarrekeningenrecht
Stb. 2024, 439	18 december 2024	Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 2025
Stb. 2025, 195	19 juli 2025	Wet tegenbewijsregeling box 3
Stcrt. 2024	6 november 2024	Beleidsbesluit Staatssecretaris van Financiën inzake STAK-gelijkstellingseis

B.6 — Wetsvoorstellen in behandeling per mei 2026

Voorstel	Status	Onderwerp
Kamerstuk 36.748	Tweede Kamer aangenomen 12-2-2026, Eerste Kamer lopend	Wet werkelijk rendement box 3 (beoogd 1-1-2028)
Kamerstuk 36.813	in behandeling	Fiscale verzamelwet 2026
Voorjaarsnota 2026	gepubliceerd maart 2026	Onderzoek naar verlaging rente schenking-op-papier en aanpassing tariefsystematiek

B.7 — Beleidsrapporten en evaluaties

Rapport	Auteur	Datum	Onderwerp
---------	--------	-------	-----------

Evaluatie fiscale regelingen gericht op bedrijfsoverdracht	CPB	25 mei 2022	BOR-doelmatigheid: 75 procent overdrachten kan uit eigen middelen, betalingsregeling goedkoper
Licht uit, spot aan: de vermogensverdeling	IBO Vermogensverdeling, Ministerie van Financiën	2022	Vermogensongelijkheid en effectieve belastingdruk per cohort
De lange weg naar de top: vermogensmobiliteit in Nederland	CPB	augustus 2024	Top-1% bestaat overwegend uit DGA's met aanmerkelijk belang
Takers not Makers	Oxfam Novib	januari 2025	Internationale vergelijking ongelijkheid en BOR-kritiek

Dit jurisprudentieregister is een naslag per mei 2026. Wanneer wet- of regelgeving wijzigt, dient dit register opnieuw te worden gecontroleerd.

Bijlage C — Glossarium

Een alfabetische naslag van fiscale, juridische en beleggingstechnische termen die in dit boek terugkomen. De definities zijn beknopt en pragmatisch geformuleerd, met verwijzing naar het wetsartikel waar de term zijn juridische grondslag heeft.

A

Aanmerkelijk belang. Bezit van ten minste vijf procent van de aandelen, opties of winstbewijzen in een vennootschap (art. 4.6 Wet IB 2001). Het bijbehorende voordeel valt in box 2.

Accumulerend fonds. Beleggingsfonds dat ontvangen dividenden en rentes intern herbelegt in plaats van uit te keren. De waarde van het fonds groeit door, maar de aandeelhouder ontvangt geen jaarlijks uitgekeerd bedrag. Tegenpool: uitkerend fonds.

Aandelenkapitaal. Het door aandeelhouders ingebrachte vermogen in een BV. Sinds de Wet vereenvoudiging en flexibilisering BV-recht (Stb. 2012, 299) is geen minimumkapitaal meer vereist; €0,01 volstaat.

Asymmetrie van het realisatiebeginsel. Beginsel uit goed koopmansgebruik dat ongerealiseerde verliezen wel worden geboekt (voorzichtigheid), maar ongerealiseerde winsten niet (realisatie). Werkt structureel in het voordeel van de belastingplichtige.

B

Bedrijfsopvolgingsregeling (BOR). Vrijstelling in de Successiewet 1956 (art. 35b en 35c) voor de schenking of vererving van ondernemingsvermogen. Tot een bepaald bedrag 100 procent vrijgesteld, daarboven 75 procent.

Beleggingsdeelneming. Een deelneming die een belegging is en niet voldoet aan de onderworpenheids- of bezittingentoets, waarop de deelnemingsvrijstelling niet van toepassing is (art. 13 lid 9 tot en met 11 Wet Vpb 1969).

BeleggingsHolding. Een Holding BV waarvan het vermogen voornamelijk uit effecten, ETF's en beleggingen bestaat in plaats van een werkmaatschappij. Komt niet voor BOR in aanmerking.

Bezitseis (BOR). Eis dat de erflater of schenker het ondernemingsvermogen onafgebroken minimaal vijf jaar (schenking) of één jaar (overlijden) heeft bezeten voordat BOR-vrijstelling kan worden toegepast.

Box 1. Het belastingbox voor inkomsten uit werk en woning (Wet IB 2001).

Box 2. Het belastingbox voor inkomen uit aanmerkelijk belang (Wet IB 2001). Tarieven 2026: 24,5 procent tot €68.843 per persoon, 31 procent daarboven.

Box 3. Het belastingbox voor sparen en beleggen (Wet IB 2001). In 2026 onder de Overbruggingswet met forfaitair rendement en tegenbewijsregeling. Beoogde opvolger: Wet werkelijk rendement vanaf 2028.

Bronheffing. Door een buitenlandse fiscus ingehouden belasting op dividend of rente. Voor Amerikaanse aandelen 30 procent standaard, met verdragstarief 15 procent na W-8BEN-E.

Buy-and-hold. Beleggingsstrategie waarin de belegger zijn posities langdurig aanhoudt en niet handelt op koersbewegingen. Fiscaal een sterke strategie binnen Holding BV vanwege uitstel van vpb-heffing op koerswinst.

Buy-borrow-die. Strategie waarbij de belegger zijn vermogen opbouwt (buy), tegen de portefeuille leent (borrow) voor consumptie of investering, en bij overlijden de latente koerswinst doorrolt naar de erfgenamen. Origineel uit US-context met step-up; in NL aangepast via doorschuifregeling en BOR.

C

Certificaten. Bewijs van economisch eigenaarschap zonder stemrecht, uitgegeven door een Stichting Administratiekantoor (STAK) tegen onderliggende aandelen.

D

DGA (Directeur-groootaandeelhouder). Aandeelhouder die ten minste vijf procent bezit en bestuurder is van de vennootschap. Onderworpen aan gebruikelijk-loon-regeling.

Deelnemingsvrijstelling. Vrijstelling in de vennootschapsbelasting (art. 13 Wet Vpb 1969) waardoor dividenden en koerswinsten op deelnemingen van vijf procent of meer onbelast doorrollen. Werkt voor werkmaatschappijen, niet voor beleggingsfondsen onder de drempel.

Doorschuifregeling box 2 (DSR). Regeling waarbij bij schenking of vererving van aandelen aanmerkelijk belang de verkrijgingsprijs van erflater of schenker wordt doorgegeven aan de verkrijger (art. 4.17 Wet IB 2001), zodat geen direct vervreemdingsvoordeel ontstaat.

E

ECLI. European Case Law Identifier; uniek nummer voor een uitspraak van een rechter, bijv. ECLI:NL:HR:2021:1963 voor het Kerstarrest van de Hoge Raad.

Effectenkrediet. Synoniem voor lombardkrediet; krediet verstrekt door een bank tegen onderpand van een effectenportefeuille.

Eindafrekening. Heffingsmoment waarop een latent voordeel als belastbaar feit wordt aangemerkt, bijvoorbeeld bij overlijden, emigratie of liquidatie van de Holding.

ETF (Exchange-Traded Fund). Beursverhandeld beleggingsfonds dat doorgaans een index volgt. UCITS-ETF's volgen de Europese productrichtlijn.

F

Fictieve verkrijging. Schenking binnen 180 dagen voor overlijden geldt voor de Successiewet als verkrijging via erfopvolging (art. 12 SW), niet als losse schenking.

Fiscale partner. Wettelijk samenwoner of gehuwde voor de inkomstenbelasting, met recht op gemeenschappelijke heffingvrije bedragen en vrije toerekening (art. 1.2 en 2.17 Wet IB 2001).

Forfait. Wettelijk vastgesteld rendementspercentage voor box 3-vermogen, gebruikt onder de Overbruggingswet 2026. Voor overige bezittingen: zes procent.

G

Gelijkstellingsvereiste (STAK). Eis dat certificaten naar inhoud en uitkeringsregeling materieel gelijk zijn aan de onderliggende aandelen, opdat de STAK fiscaal transparant blijft (beleidsbesluit Staatssecretaris van Financiën, 6 november 2024).

Goed koopmansgebruik. Maatstaf voor de jaarwinstbepaling onder Wet IB 2001 (art. 3.25), van overeenkomstige toepassing in Wet Vpb 1969 (art. 8). Inhoudt onder meer realisatiebeginsel en voorzichtigheidsbeginsel.

H

Heffingvrij vermogen. Bedrag aan box 3-vermogen dat onbelast blijft. Voor 2026: €59.357 per persoon, €118.714 voor fiscale partners samen.

Holding BV. Een BV die als persoonlijke houdstervervennootschap fungeert voor effecten, deelnemingen of ander vermogen.

I

ISIN. International Securities Identification Number; wereldwijd uniek nummer voor een effect (bijv. IE00B4L5Y983 voor IWDA).

IWDA. iShares Core MSCI World UCITS ETF (accumulerend), ticker op verschillende beurzen, ISIN IE00B4L5Y983, TER 0,20 procent.

K

Kerstarrest. Hoge Raad arrest van 24 december 2021 (ECLI:NL:HR:2021:1963) waarin het box 3-stelsel vóór 2017 in strijd werd verklaard met het EVRM op grond van werkelijk rendement.

KVK-inschrijfvergoeding. Eenmalige vergoeding aan de Kamer van Koophandel bij oprichting van een onderneming (€85,15 in 2026).

L

Lombardkrediet. Krediet verstrekt door een bank tegen onderpand van een effectenportefeuille, zonder verkoop van de stukken. Bevoorschottingspercentages variëren per assetklasse; rente loopt typisch op EURIBOR plus marge.

LTV (Loan-to-Value). Verhouding van het kredietbedrag tot de waarde van het onderpand. Bij lombardkrediet variërend van 30 procent (volatiele aandelen) tot 90 procent (cash en staatsobligaties).

M

Margin call. Eis van de bank om aanvullend onderpand te storten of de schuld terug te brengen wanneer het LTV-percentages door koersdaling te hoog wordt. Niet voldoen leidt tot gedwongen verkoop van portefeuille.

Marketmaker-arrest. Hoge Raad arrest van 21 maart 2014 (ECLI:NL:HR:2014:635) over samenhangende waardering van effecten met sterk gecorreleerde waardeontwikkeling, in de context van delta-hedging.

Micro-rechtspersoon. Categorie in het jaarrekeningenrecht (art. 2:395a BW). Per boekjaar 2024 verhoogde drempels: balanstotaal tot €450.000, netto-omzet tot €900.000, tot tien werknemers.

O

Onderworpenheidstoets. Uitzondering op de uitsluiting van de deelnemingsvrijstelling voor beleggingsdeelnemingen (art. 13 lid 11 Wet Vpb 1969): de deelneming is onderworpen aan een winstbelasting naar Nederlandse maatstaven.

Overbruggingswet box 3. De wet die het box 3-stelsel reguleert van 2023 tot en met 2027, in afwachting van invoering van de Wet werkelijk rendement.

OWR (Opgaaf werkelijk rendement). Formulier waarmee een belastingplichtige onder de tegenbewijsregeling het werkelijke rendement opgeeft in plaats van het forfaitaire.

P

Peildatum box 3. 1 januari van het belastingjaar. De waarde van het vermogen op die datum bepaalt de heffingsgrondslag.

Periodieke schenking. Jaarlijks uitgekeerd bedrag aan een ontvanger, eventueel afgesproken via notariële akte, met fiscale gevolgen verschillend van eenmalige schenking.

R

Realisatiebeginsel. Beginsel uit goed koopmansgebruik dat winst pas wordt aangemerkt op het moment dat zij is gerealiseerd (verkoop, dividend), niet op het moment dat zij ongerealiseerd is (koersstijging).

Renteaftrek. Mogelijkheid om betaalde rente in mindering te brengen op de fiscale grondslag. Voor Holding-rente op zakelijke schulden geldt aftrek onder vpb (art. 8 Wet Vpb 1969).

S

Samenhangende waardering. Eis dat effecten waarvan de waardeontwikkeling sterk gecorreleerd is, gezamenlijk worden gewaardeerd in plaats van afzonderlijk afgewaardeerd of opgewaardeerd. Verankerd in marketmaker-arrest.

Schenkbelasting. Belasting op schenkingen ontvangen van een binnenlandse schenker (Successiewet 1956). Tarieven naar verkrijger en bedrag.

STAK (Stichting Administratiekantoor). Stichting zonder winstoogmerk die aandelen ten titel van beheer houdt en certificaten uitdeelt aan de oorspronkelijke aandeelhouder, met scheiding van economisch en juridisch eigendom.

Staatsblad (Stb.). Officiële publicatiebron voor wetten in werking, bijvoorbeeld Stb. 2025, 195 voor de Wet tegenbewijsregeling box 3.

Step-up. Amerikaans fiscaal mechanisme waarbij de verkrijger van vermogen bij overlijden een nieuwe verkrijgingsprijs ter waarde van de marktwaarde op overlijdensdatum krijgt. In Nederland geldt deze regel niet; vervangen door doorschuifregeling.

Successiewet 1956. De Nederlandse erf- en schenkbelastingwet (Stb. 1956, 362), gewijzigd in tal van Belastingplannen sinds.

T

Tegenbewijsregeling box 3. Wet uit 2025 (Stb. 2025, 195) waarmee belastingplichtigen voor 2017 tot en met 2027 hun werkelijke rendement kunnen opgeven via OWR-formulier.

TER (Total Expense Ratio). Jaarlijkse fondskosten als percentage van het beheerd vermogen, automatisch verrekend in de fondskoers.

Tweede Kamer. Tweede kamer van het Nederlandse parlement; nam wetsvoorstel 36.748 (Wwr) aan op 12 februari 2026.

U

UBO-registratie. Registratie van de Ultimate Beneficial Owner van een vennootschap in het UBO-register bij de Kamer van Koophandel; verplicht sinds Wet Implementatie wijziging vierde anti-witwasrichtlijn.

De eigenaren, aandeelhouders en degenen die zeggenschap of een belang van tenminste 25 procent in een vennootschap hebben zijn verplicht te worden opgenomen in een zogenaamd Ultimate Beneficial Owner-register (UBO-register).

UBO is een Europese regelgeving om criminele activiteiten zoals fraude, witwassen en terrorismefinanciering helpen te voorkomen en op te sporen. Nederlandse bedrijven of organisaties moeten de informatie over hun UBO's zelf opgeven bij de Kamer van Koophandel (KvK), daarna zet de KvK deze gegevens in het UBO-register.

UCITS. Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities; Europese richtlijn voor beleggingsfondsen, bijv. iShares en Vanguard ETF's gedomicilieerd in Ierland of Luxemburg.

Uitkerend fonds. Beleggingsfonds dat ontvangen dividenden en rentes periodiek uitkeert aan de aandeelhouder. Tegenpool: accumulerend fonds.

V

Vermogensaanwasbelasting. Heffing over het verschil tussen de waarde van het vermogen aan het einde van het jaar en aan het begin, ongeacht of er gerealiseerd is. Hoofdre-gel onder Wwr voor effecten en banktegoeden.

Vermogenswinstbelasting. Heffing over de gerealiseerde meerwaarde bij verkoop. On-der Wwr de hoofdregel voor onroerend goed en startups.

Voortzettingseis (BOR). Eis dat de verkrijger van een onderneming met BOR-vrijstelling deze onderneming gedurende een periode (per 2025: drie jaar) voortzet. Schending leidt tot terugvordering van de vrijstelling.

Vpb. Vennootschapsbelasting (Wet Vpb 1969). Tarieven 2026: 19 procent tot €200.000 winst, 25,8 procent daarboven.

W

W-8BEN-E. Amerikaans IRS-formulier waarmee een buitenlandse entiteit verdragsstatus claimt voor verlaagd bronheffingstarief op US-dividend.

Werkelijk rendement. Het feitelijk gerealiseerde rendement op vermogen, gebruikt on-der de tegenbewijsregeling en als basis voor de toekomstige Wwr.

Werkmaatschappij. BV met operationele bedrijfsactiviteiten, in tegenstelling tot een Holding BV met alleen beleggingen.

Wet excessief lenen. Wet uit 2023 (Stb. 2022, 531) die schulden van de DGA bij zijn eigen vennootschap boven €500.000 (drempel sinds 2024) als fictief regulier inkomen in box 2 belast.

Wet werkelijk rendement (Wwr). Wetsvoorstel 36.748 voor invoering van een werke-lijk rendement-stelsel in box 3 vanaf 1 januari 2028 (onder voorbehoud), met hybride grondslag (vermogensaanwas voor effecten, vermogenswinst voor vastgoed).

Wettelijke verdeling. Standaardregeling in het erfrecht (art. 4:13 BW) waarbij de echtgenoot alle goederen krijgt en de kinderen een geldvordering op de echtgenoot.

Deze begrippenlijst is een naslagwerk per mei 2026. Voor een toepassing op jouw eigen situatie raadpleeg een fiscaal adviseur, accountant of notaris.

Bijlage D — Wetsartikelenregister

Een register van de wetsartikelen die in dit boek worden geciteerd, gerangschikt per wet en in numerieke volgorde. Voor de geconsolideerde tekst per 1 januari 2026: raadpleeg wetten.overheid.nl.

D.1 — Wet inkomstenbelasting 2001 (BWBR0011353)

Artikel	Onderwerp	In dit boek
Art. 1.2	Fiscale partner	H4
Art. 2.12	Tarieven box 2 (24,5 procent en 31 procent in 2026)	H4, Bijlage A
Art. 2.17	Vrije toerekening tussen fiscale partners	H4, H5
Art. 3.2	Materiële onderneming	H7, H8
Art. 3.25	Goed koopmansgebruik (jaarwinstbepaling)	H4, H5, H7
Art. 4.6	Aanmerkelijk belang en 5 procent-drempel	H5, H7, H8
Art. 4.10	Certificaten gelijkgesteld aan aandelen	H8
Art. 4.13	Reguliere voordelen aanmerkelijk belang	H6
Art. 4.16 lid 1 sub e	Overlijden als fictieve vreemding aanmerkelijk belang	H7, H8
Art. 4.16 lid 1 sub h	Emigratie als fictieve vreemding aanmerkelijk belang; basis voor conserverende aanslag	H9, H11, H12, H13
Art. 4.17a	Doorschuiфregeling box 2 bij erfopvolging	H7, H8
Art. 4.17b	Verdeling nalatenschap bin-	H7

nen twee jaar

Art. 4.17c	Doorschuifregeling box 2 bij schenking (dienstbetrekkings-eis afgeschaft 2025)	H7, H8
Art. 4.39	Verkrijgingsprijs aanmerkelijk belang	H7
Art. 4.39a	Overgenomen verkrijgingsprijs bij DSR	H7
Art. 5.2	Rendementsgrondslag box 3	H6
Art. 5.3	Bezittingen en schulden box 3, schuldendrempel €3.800 / €7.600	H6
Art. 5.25-5.36	Tegenbewijsregeling box 3 (per 19 juli 2025)	H2
Art. 5.33 (nieuw, Wwr)	Behandeling overlijden onder vermogensaanwasbelasting (wetsvoorstel)	H7
Art. 6.32-6.40	Aftrek giften (ANBI)	H9
Art. 10.1 jo. 10.2	Indexering bedragen	Bijlage A

D.2 — Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (BWBR0002672)

Artikel	Onderwerp	In dit boek
Art. 8	Winstbepaling vpb (verwijst naar IB-regels)	H4, H5, H6
Art. 10a	Anti-winstdrainage (gelieerde leningen)	H6
Art. 10d	Onderkapitalisatie (verouderd, vervangen door art. 15b)	H6
Art. 13	Deelnemingsvrijstelling (5 procent-drempel)	H5, H7
Art. 13 lid 9-11	Beleggingsdeelneming, onder-	H5

	worpenheidstoets, bezittin- gentoets	
Art. 15b	Earningsstripping (drempel €1 miljoen rente of 24,5 procent EBITDA)	H6
Art. 22	Tarieven vpb (19 procent en 25,8 procent in 2026)	H4, Bijlage A

D.3 — Successiewet 1956 (BWBR0002226)

Artikel	Onderwerp	In dit boek
Art. 3	Tien-jaartermijn voor geëmi- greerde Nederlanders	H9
Art. 7	Schenking onder voorbehoud (kruisbestuiving)	H9
Art. 10	Fictieve verkrijging bij vrucht- gebruik	H9
Art. 12	180-dagenregel (vereenvou- digd per 1-1-2026)	H9
Art. 20	Aftrekbare schulden van nala- tenschap (lombard)	H6, H9
Art. 24	Tarieven erf- en schenkbelas- ting (10/20, 18/36, 30/40 pro- cent)	H9, Bijlage A
Art. 32	Vrijstellingen erfbelasting (€828.035 partner, €26.230 kinderen)	H9, Bijlage A
Art. 32 lid 3	Pensioenkortingsregel part- nervrijstelling	H9
Art. 33	Schenkingsvrijstellingen (€6.908 kind, €33.129 eenma- lig)	H9, Bijlage A
Art. 33 sub 4	ANBI-vrijstelling	H9
Art. 35b	BOR vrijstellingsstructuur (100 procent tot €1.534.500, 75	H7, H8, Bijlage A

	procent boven)	
Art. 35c	Bezitseis (1 jaar erven, 5 jaar schenken) en toerekenregel via Holding	H7, H8
Art. 35e	Voortzettingseis (3 jaar per 2025)	H7, H8

D.4 — Burgerlijk Wetboek

Artikel	Onderwerp	In dit boek
Art. 2:7 BW	Ultra vires: rechtshandeling vernietigbaar bij overschrijding statutair doel (relevant bij borgstelling Holding voor DGA-privé)	H6
Art. 2:9 BW	Bestuurdersaansprakelijkheid voor onbehoorlijk bestuur (drempel: ernstig verwijt)	H6
Art. 2:239 lid 6 BW	Tegenstrijdig belang bestuurder; betreffende bestuurder neemt niet deel aan beraadslaging en besluitvorming	H6
Art. 2:395a tot 2:397 BW	Drempels jaarrekeningenrecht (micro €450.000, klein €7,5 miljoen)	H4, Bijlage A
Art. 2:396 BW	Micro-rechtspersoon: jaarrekeningverplichtingen	H4
Art. 4:13 BW	Wettelijke verdeling nalatenschap	H9
Art. 4:13-4:18 BW	Werking wettelijke verdeling	H9
Art. 4:136 BW	Tweetrapsmaking (fidei-commis de residuo)	H9
Art. 4:182 BW	Vermogensovergang erfgenamen	H7
Art. 7:177 BW	Notariële akte verplicht voor	H9

D.5 — Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 (BWBR0012095)

Artikel	Onderwerp	In dit boek
Art. 36 Bvdb 2001	Verrekening buitenlandse bronbelasting met Nederlandse vpb	H5

D.6 — Wet op het financieel toezicht (Wft) (BWBR0020368)

Artikel	Onderwerp	In dit boek
Art. 4:24a Wft	Termijnen voor margin call (minimaal vijf handelsdagen)	H6
Art. 86 BGfo	Informatievoorzieningseisen broker	H6

D.7 — Wet excessief lenen bij eigen vennootschap (BWBR0047711)

Drempel 2026: €500.000 (per peildatum 31 december 2024 verlaagd van €700.000). Boven deze drempel worden schulden van de DGA bij zijn eigen vennootschap als fictief regulier voordeel in box 2 belast op grond van art. 4.13 lid 1 sub f Wet IB 2001.

D.7a — Invorderingswet 1990 (BWBR0004770)

Artikel	Onderwerp	In dit boek
Art. 25 lid 8	Uitstel van betaling conserve-	H9, H11, H12, H13

rende aanslag aanmerkelijk belang bij emigratie; sinds 15 september 2015 onbeperkt geldig voor box 2 (in de praktijk levenslang), tienjaarstermijn nog wel voor box 1-claims (pensioen, lijfrente)

D.8 — Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR)

Voor alle belastingaangiftes zijn de algemene procedureregels in de AWR (BWBR0002320) van toepassing, waaronder bezwaar- en beroepstermijnen.

D.9 — Wet werkelijk rendement box 3 (wetsvoorstel 36.748, beoogd 1-1-2028)

Per mei 2026: Tweede Kamer aangenomen 12 februari 2026; Eerste Kamer lopend. Staatssecretaris van Financiën Eerenberg heeft op 6 maart 2026 in een Kamerbrief aangekondigd het voorstel op onderdelen te willen wijzigen. Tot het moment van aanname door de Eerste Kamer en publicatie in het Staatsblad blijft het wetsvoorstel een voorgenomen regime.

Belangrijke artikelen in het voorstel:

- Heffingsvrij inkomen €1.800 per belastingplichtige
- Hoofdregel vermogensaanwasbelasting voor effecten en banktegoeden
- Vermogenswinstbelasting voor onroerend goed en startups
- Beginwaarde-regel per 1 januari 2028 (marktwaarde) als overgangsrecht

D.10 — Internationale verdragen

Voor buitenlandse bronheffing op dividenden zijn de Nederlandse belastingverdragen relevant. De volgende verdragen worden in dit boek genoemd of impliciet toegepast.

Nederland-Verenigde Staten	15 procent (met W-8BEN-E)
Nederland-Duitsland	15 procent
Nederland-Frankrijk	15 procent
Nederland-Verenigd Koninkrijk	0 procent op aandelendividend (geen UK-bronheffing)
Nederland-Portugal	10 procent (art. 10 lid 2 verdrag 20 september 1999, Trb. 1999, 180); pensioenartikel 18 lid 2 met drie cumulatieve voorwaarden voor bronstaatheffing
Nederland-Spanje	15 procent (art. 10 lid 2 verdrag 16 juni 1971)

Voor de Iberische pensionado-context zijn daarnaast relevant: Portugese **Lei n.º 82/2023, de 29 de dezembro** (Orçamento do Estado 2024), die het NHR-regime sluit voor nieuwe instromers per 1 januari 2024 en de opvolger IFICI invoert (art. 58-A Estatuto dos Benefícios Fiscais; Portaria n.º 352/2024/1, 23-12-2024); en de Spaanse **Ley 28/2022** (Ley de Startups, 23 december 2022), die het Beckham-regime (art. 93 Ley 35/2006 del IRPF) heeft beperkt tot actief werkenden en gekwalificeerde ondernemers.

Voor de meest recente geconsolideerde wetstekst raadpleeg wetten.overheid.nl. Bedragen worden jaarlijks geïndexeerd; verifieer voor jouw specifieke situatie.

Bijlage E — Juridische vrijwaring en disclaimer

E.1 — Geen persoonlijk fiscaal advies

Dit boek, *Een Box 3 vol met kansen — Strategie voor de Nederlandse belegger met serieus vermogen*, is geschreven als algemene informatie en als leidraad voor wie zich oriënteert op de mogelijkheden binnen het Nederlandse belastingstelsel voor 2026 en de daarop volgende jaren. Het boek is geen persoonlijk belasting- of beleggingsadvies. Iedere fiscale en juridische situatie is uniek. Wettelijke kaders, beleidsbesluiten en jurisprudentie veranderen. Ook al is alle inhoud naar beste vermogen gevalideerd op stand mei 2026, geen lezer mag zijn aangifte, oprichting van een vennootschap, of estate planning baseren op dit boek alleen.

Voor een keuze tussen privé-aanhouden, Holding BV, lombardkrediet, STAK-certificering, BOR/DSR-toepassing en erfbelastingplanning raadpleegt de lezer altijd een eigen fiscaal adviseur, accountant en notaris die de persoonlijke omstandigheden kent. De auteur en de uitgever aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade die voortvloeit uit beslissingen genomen op grond van dit boek zonder professioneel advies vooraf.

E.2 — Auteur, uitgegeven door en peildatum

Onderdeel	Waarde
Werktitel	Een Box 3 vol met kansen — Strategie voor de Nederlandse belegger met serieus vermogen
Auteur	Harmen van Wijk
Uitgegeven door	Beleggen.com (coachingbedrijf voor Nederlandse particuliere beleggers)
Eerste editie	2026
Peildatum inhoud	mei 2026
Geldend recht	per 1 januari 2026 (Belastingplan 2026), met expliciete vermelding van wijzigingen die op

het schrijfmoment in parlementaire behandeling zijn

E.3 — Status van de Wet werkelijk rendement box 3 (Wwr, wetsvoorstel 36.748)

Op het moment van schrijven (mei 2026) is de Wet werkelijk rendement box 3 een wetsvoorstel dat door de Tweede Kamer is aangenomen op 12 februari 2026 en waarvan de behandeling bij de Eerste Kamer loopt. Staatssecretaris van Financiën Eerenberg heeft op 6 maart 2026 in een Kamerbrief aangekondigd het voorstel op onderdelen te willen wijzigen. Het voorstel beoogt inwerkingtreding per 1 januari 2028. Tot het moment van aanneming door de Eerste Kamer en publicatie in het Staatsblad blijft de Wwr een voorgenomen regime. Lezers die dit boek na publicatie van die wet doorlopen, dienen de actuele wettekst en het bijbehorende overgangsrecht te raadplegen.

Alle passages in dit boek die de Wwr bespreken, zijn geschreven onder voorbehoud van aanneming en eventuele wijzigingen. Berekeningen op basis van de Wwr zijn voorbeelden bij het wetsvoorstel zoals dat door de Tweede Kamer is aangenomen.

E.4 — Cijfers en bronnen

De cijfers in dit boek (vrijstellingen, tarieven, drempels, ECLI-nummers en wetsartikelen) zijn ontleend aan primaire bronnen: wetten.overheid.nl, uitspraken.rechtspraak.nl, belastingdienst.nl, rijksoverheid.nl, kvk.nl en het Staatsblad. Marktprijzen voor notariskosten, oprichtingskosten en compliance-kosten zijn marktindicaties op stand mei 2026 op basis van publiek toegankelijke offertes van Firm24, Ligo, regionale accountants en branchepublicaties. Voor jouw situatie kunnen werkelijke prijzen afwijken; vraag minimaal twee offertes voor een definitief beeld.

Fondsdata (ISIN, ticker, TER, fondsvermogen) zijn ontleend aan de officiële fondsdocumentatie van iShares (BlackRock), Vanguard en Berkshire Hathaway op stand mei 2026. Beurskoersen en marktomvang verschuiven dagelijks; gebruik de tabel als oriëntatie en niet als handelsbasis.

E.5 — Aansprakelijkheid

De auteur en de uitgever hebben dit boek met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Toch kunnen onjuistheden voorkomen, kunnen wettelijke kaders na de peildatum zijn gewijzigd, en kan een persoonlijke situatie afwijken van het in het boek geschetste profiel. De auteur en de uitgever aanvaarden geen aansprakelijkheid voor:

- onjuistheden in de tekst, tabellen, of gepresenteerde berekeningen;
- gevolgen van beslissingen die de lezer op grond van dit boek neemt zonder professioneel advies;
- wijzigingen in wet- en regelgeving die na de peildatum mei 2026 hebben plaatsgevonden;
- schade die voortvloeit uit het toepassen van een van de in dit boek beschreven structuren of strategieën zonder voorafgaande beoordeling door een fiscaal adviseur, accountant of notaris.

E.6 — Verwerkte fictieve cases

De cases in hoofdstukken 10, 11 en 12 (Anna en Pieter, Robert, en familie Veldhuis) zijn fictieve samengestelde profielen op basis van gangbare belegger-situaties in Nederland. Eventuele gelijkenis met levende personen is toevallig. De cijfers in deze cases zijn gebaseerd op realistische, primair gevalideerde fiscale parameters voor 2026, maar de profielen zelf bestaan niet als individuen.

E.7 — Geen aanbieding tot deelname of marketing van financiële producten

Dit boek bevat verwijzingen naar concrete financiële producten zoals UCITS-ETF's (IWDA, VWCE), Berkshire Hathaway aandelen, lombardkrediet bij specifieke banken en Holdingstructuren bij specifieke notariële dienstverleners. Deze verwijzingen dienen uitsluitend ter illustratie van de uitgewerkte voorbeelden. Het boek is geen aanbeveling tot aanschaf, geen aanbieding tot deelname aan een beleggingsfonds, en geen marketing van een

financieel product. Beleggen.com biedt op het moment van publicatie geen beleggingsadviezen of vermogensbeheer aan.

E.8 — Auteursrecht en gebruik

Copyright © Beleggen.com 2026. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in welke vorm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever, behoudens in de gevallen voorzien in de Nederlandse Auteurswet.

De werkbladen (T01 tot T13) mogen door lezers individueel worden ingevuld voor hun eigen fiscaal-financiële planning. Verveelvoudiging voor commercieel gebruik door derden vereist toestemming van de uitgever.

E.9 — Verwijzingen naar externe partijen

Verwijzingen naar Beleggen.com, externe banken, notariële dienstverleners en fiscaal-juridische adviseurs in dit boek zijn ontleend aan publiek toegankelijke informatie op stand mei 2026. Deze partijen zijn niet betrokken bij de inhoud van dit boek tenzij expliciet vermeld als bron of citaat. Tarieven, dienstverlening en wetsinterpretatie van deze partijen kunnen wijzigen.

Vragen, correcties of opmerkingen over de inhoud van dit boek kunnen worden gestuurd aan Beleggen.com via [beleggen.com/contact](https://www.beleggen.com/contact).

Bijlage F — Broker-realiteit voor de Holding BV

Een Holding BV oprichten is één ding. Een effectenrekening openen op naam van die Holding bij een broker die rechtspersonen accepteert is een ander. Het Nederlandse retail-brokeraanbod is in 2026 sterk uitgedund voor zakelijke klanten, en wie zijn beleggingsstrategie voor een Holding plant, doet er goed aan dit afzonderlijk te onderzoeken voordat hij de notaris belt. Deze bijlage geeft een overzicht op stand mei 2026.

F.1 — Overzicht aanbieders

Broker	Zakelijke rekening voor BV	Minimum	Bijzonderheden
MEXEM (via Interactive Brokers)	ja	geen formeel	Nederlandstalige klantenservice, transactiekosten vanaf €1, valutakoers 0,005 procent
Saxo Bank	ja	maatwerk	Hogere standaardtarieven; staffelkortingen vanaf circa €200.000 portefeuille; valutakoers 0,25 procent
EasyBroker	ja	geen formeel	Transparante tarieven, transacties vanaf €3
Interactive Brokers (direct)	ja, via Ireland	\$0 (geen min)	Engelstalige interface, complexer aanvraagproces
DEGIRO	nee	n.v.t.	Heeft sinds 2018 geen Holding-rekeningen meer geaccepteerd
Lynx	nee	n.v.t.	Beëindigde zakelijke

			accounts; nu alleen privé
BUX Zero	nee	n.v.t.	Alleen privé-rekeningen
Trade Republic	nee	n.v.t.	Alleen privé-rekeningen
Bitvavo	nee	n.v.t.	Crypto, geen aandelen-Holding-rekening

Twee constateringën die voor de Holding-belegger praktische gevolgen hebben. Ten eerste is het brede retail-pad voor zakelijke effectenrekeningen in Nederland aanzienlijk smaller geworden tussen 2018 en 2026. DEGIRO en Lynx waren destijds gangbare keuzes; beide accepteren nu geen rechtspersonen meer. Ten tweede leunt vrijwel het gehele resterende aanbod op één onderliggend platform: Interactive Brokers. MEXEM, Saxo en EasyBroker zijn alle drie introducing brokers van Interactive Brokers, met een eigen Nederlandstalige laag.

F.2 — Wat een aanvraag in de praktijk vereist

Voor het openen van een effectenrekening op naam van een Holding BV vraagt elke broker dezelfde basisset documenten. Houd hier ten minste twee tot vier weken voor.

Document	Toelichting
Uittreksel KVK (recent, niet ouder dan drie maanden)	Bewijs dat de BV bestaat en wie de bestuurders zijn
Statuten (gewaarmerkt)	Volledige statuten in pdf, geleverd door de notaris
UBO-bevestiging	Print uit het UBO-register of notariële verklaring
Identificatie alle bestuurders en UBO's	Geldig paspoort of ID-kaart, kleurenfoto
Adresbewijs (recente factuur of bankafschrift)	Niet ouder dan drie maanden
Beleggingsprofiel-vragenlijst	Vereist door MiFID II; bepaalt welke producten je mag verhandelen
Eventueel jaarrekening (indien BV ouder dan	Soms gevraagd voor risicoclassificatie

Voor een verse Holding zonder boekjaar (typisch voor wie zijn structuur in 2026 opzet) volstaan KVK-uittreksel, statuten en identificatie. Voor een Holding met meerdere bestuurders kan elk stuk in tweevoud nodig zijn.

F.3 — Technische beperkingen om op te letten

Niet elk product dat in privé-modus beschikbaar is, kan ook door een Holding BV worden verhandeld. Drie aandachtspunten.

Lombardkrediet en margin lending. Voor een Holding-rekening biedt MEXEM (via Interactive Brokers) margin lending aan, maar onder strikter risicobeleid dan voor privé-kanten. Saxo biedt margin lending op aanvraag, met maatwerk per klant. EasyBroker biedt geen margin lending. Voor klassiek lombardkrediet bij een private bank (ABN AMRO MeesPierson, Van Lanschot Kempen, ING Private Banking) hoef je geen retail-broker te gebruiken; de bank houdt de stukken zelf in eigen depot. Zie hoofdstuk 6 voor de bank-route.

UCITS-fondsen versus Amerikaanse ETF's. Sinds de PRIIPs-regelgeving (2018, met aangescherpte handhaving 2022) mogen Nederlandse retail-kanten geen Amerikaanse ETF's meer kopen die niet voldoen aan de Europese KID-eisen. Voor zakelijke kanten geldt dit gedeeltelijk anders, omdat een professional-classificatie mogelijk is. MEXEM en Saxo bieden professional-classificatie aan voor BV's met voldoende balans en handelsfrequentie; daarmee komen Vanguard VTI, VOO en andere US-tickers weer binnen bereik. Voor een eenvoudige beleggings-Holding met UCITS-fondsen (IWDA, VWCE) is dit niet relevant.

Rapportage en boekhouder-export. Voor de jaarrekening van de Holding is een gestructureerde transactie- en posities-export nodig. MEXEM levert dit als CSV en Excel; Saxo levert het via SaxoTrader-rapportage. Beide platforms voldoen voor een gemiddelde boekhouder, maar de mate van automatisering verschilt sterk per accountantskantoor. Vraag voor het openen van de rekening welk export-formaat je accountant prefereert.

F.4 — Wat dit betekent voor je planning

Wie in 2026 een Holding opzet en een effectenrekening nodig heeft, kan in de praktijk uit drie aanbieders kiezen. Voor de meeste situaties is **MEXEM** de meest geschikte optie wegens lage transactiekosten en Nederlandstalige ondersteuning. Voor wie een grote portefeuille (€200.000 plus) in euro-genoteerde fondsen aanhoudt, is **Saxo Bank** met staffelkortingen een optie. **EasyBroker** is het simpelste platform maar het duurst per transactie.

Voor wie naast de zelfstandige effectenrekening ook een lombardfaciliteit wil, blijft de private banking-route via ABN AMRO MeesPierson, Van Lanschot Kempen of ING Private Banking de gangbare keuze. Die banken houden de stukken in eigen depot en bieden lombard-faciliteiten aan; de retail-route via MEXEM/Saxo geeft margin lending wel maar onder andere voorwaarden.

Drie praktische tips:

1. **Vraag de KVK-inschrijving aan vóór de oprichting**, mits dat bij je notaris kan; sommige brokers willen een definitief KVK-nummer voordat de aanvraag in behandeling wordt genomen.
2. **Reken op vier tot zes weken** tussen aanvraag en eerste handelsmoment. In de tussentijd kun je geen orders inleggen.
3. **Stel je beleggingsprofiel zorgvuldig op**. Voor een Holding met buy-and-hold-strategie volstaat een conservatief profiel; voor wie opties of margin wil verhandelen, is een actiever profiel nodig.

Tarieven en aanbod kunnen veranderen. Verifieer voor je definitieve keuze via de website van elke broker en, waar relevant, een gesprek met je accountant over rapportage-eisen.

Bijlage G — Bibliografie en geraadpleegde bronnen

Deze bibliografie geeft een overzicht van de bronnen die voor dit boek zijn geraadpleegd, gegroepeerd naar categorie. De volledige factcheck-trajecten per hoofdstuk staan in het redactionele dossier; deze bijlage geeft de lezer toegang tot de primaire bronnen waar het inhoudelijke betoog op rust.

G.1 — Wetgeving en parlementaire stukken

Hoofdwetten (geconsolideerde tekst per 1 januari 2026, geraadpleegd via wetten.overheid.nl):

- Wet inkomstenbelasting 2001 (BWBR0011353)
- Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (BWBR0002672)
- Successiewet 1956 (BWBR0002226)
- Burgerlijk Wetboek Boek 2 (BWBR0003045) en Boek 4 (BWBR0002761)
- Wet op het financieel toezicht (BWBR0020368)
- Algemene wet inzake rijksbelastingen (BWBR0002320)
- Invorderingswet 1990 (BWBR0004770)

Specifieke wetten en besluiten:

- Wet vereenvoudiging en flexibilisering BV-recht, Stb. 2012, 299
- Wet excessief lenen bij eigen vennootschap, Stb. 2022, 531 (BWBR0047711)
- Verhoging drempels micro- en kleine rechtspersonen, Stb. 2024, 52
- Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 2025, Stb. 2024, 439
- Wet tegenbewijsregeling box 3, Stb. 2025, 195
- Besluit voorkoming dubbele belasting 2001, BWBR0012095
- Beleidsbesluit Staatssecretaris van Financiën, Stcrt. 6 november 2024 (STAK-gelijkstellingseis)

Wetsvoorstellen in behandeling per mei 2026:

- Kamerstuk 36.748, *Wet werkelijk rendement box 3*, MvT en NnavV (eerstekamer.nl/wetsvoorstel/36748)

- Kamerbrief staatssecretaris Eerenberg, *Wet werkelijk rendement box 3 — voorgenomen aanpassingen*, 6 maart 2026 (rijksoverheid.nl)
- Kamerstuk 36.813, Fiscale verzamelwet 2026
- Belastingplan 2026 en Voorjaarsnota 2026 (rijksfinancien.nl)

G.2 — Hoge Raad-arresten en hofuitspraken

Volledig overzicht in Bijlage B. Primaire bron voor alle uitspraken: uitspraken.rechtspraak.nl.

Sleutelarresten:

- HR 24 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1963 (Kerstarrest box 3)
- HR 20 mei 2022, ECLI:NL:HR:2022:718 (niet-bezwaarmakers)
- HR 6 juni 2024, ECLI:NL:HR:2024:704, 705, 756, 771, 813 (juni-2024-arresten)
- HR 18 augustus 2023, ECLI:NL:HR:2023:1054 (BOR keuzevermogen)
- HR 21 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:635 (marketmaker-arrest)
- HR 26 maart 2026, ECLI:NL:HR:2026:495 (zes-weken-termijn partnerverdeling)
- Hof 's-Hertogenbosch 6 mei 2026, ECLI:NL:GHSHE:2026:805 (compromis werkelijk rendement)

G.3 — Belastingdienst Kennisgroepstandpunten

Geraadpleegd via kennisgroepen.belastingdienst.nl:

- KG:003:2024:12 (gevolgen HR 18 augustus 2023 voor BOR/DSR)
- KG:063:2023:24 (BOR-toerekenregel bij algehele gemeenschap van goederen)
- KG:202:2025:11 (werkelijk rendement en overlijden)
- KG:202:2026:3 (genietingstijdstip reguliere voordelen bij overlijden)

G.4 — Beleidsrapporten en evaluaties

Centraal Planbureau (CPB):

- *Evaluatie fiscale regelingen gericht op bedrijfsoverdracht*, 25 mei 2022 (cpb.nl)
- *De lange weg naar de top: vermogensmobiliteit in Nederland*, augustus 2024 (cpb.nl/vermogensmobiliteit-in-nederland)

Ministerie van Financiën / IBO:

- *Licht uit, spot aan: de vermogensverdeling*, IBO Vermogensverdeling 2022 (rijksfinancien.nl)
- *Syllabus artikel 15b Wet Vpb 1969 (generieke renteaftrekbeperking)*, mei 2024 (rijksoverheid.nl)
- *Memorie van toelichting Wet werkelijk rendement box 3*, Kamerstuk 36748 nr. 3, mei 2025

Internationale onderzoeksinstellingen:

- Oxfam Novib, *Takers not Makers*, januari 2025

G.5 — Notariële en fiscale praktijkpublicaties

Branchewerkers:

- Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), *Tarievenkaart erf- en schenkbelasting 2026*, knb.nl
- Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB), reactie op wetsvoorstel 36.748, 2025
- Stichting Register Belastingadviseurs (SRA), *Dossier Box 3* (sra.nl/dossiers/dossier-hoge-raad-box-3)

Big Four en juridische adviseurs:

- PwC, *Aanpassingen bedrijfsopvolgingsregeling 2026*, Prinsjesdag-special 2025 (pwc.nl)
- Deloitte, *Wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 aangenomen door Tweede Kamer*, februari 2026 (deloitte.com/nl)
- BDO, *Wijziging bedrijfsopvolgingsregeling verspreid over 2024, 2025 en 2026*, bdo.nl
- EY, *Stand van zaken wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3*, ey.com/nl
- Loyens & Loeff, publicaties over Holding-structuren en BOR/DSR
- Hekkelman Advocaten, *Vrijstellingen erf- en schenkbelasting 2026*, hekkelman.nl
- HVK Stevens, *De BOR in de IB en de SW: een drieluik*

Specialistische platforms:

- Via Juridica (viajuridica.nl) — wetsartikel-toelichtingen
- Maxius (maxius.nl) — wetsteksten
- Tax Live (taxlive.nl) — fiscale jurisprudentie
- Fiscaal Vanmorgen (fiscaalvanmorgen.nl)

- Accountancy Vanmorgen (accountancyvanmorgen.nl)
- Vakstudie Nieuws (V-N), als geraadpleegd via abonnementsdiensten

G.6 — Banken, brokers en marktbronnen

Private banking en lombardkrediet:

- ABN AMRO MeesPierson, *Maatwerkkrediet met effectendekking*, abnamro.nl/nl/privatebanking/lenen
- Van Lanschot Kempen, *Risico van effectenkrediet (Lombard Loan)*, november 2023 PDF
- Van Lanschot Kempen, *Voorwaarden krediet op een rekening*, juli 2025
- ING Private Banking, *Effectenkrediet*, ing.nl/private-banking/financieringen/effectenkrediet
- InsingerGilissen (Quintet), *Financiering met als onderpand uw beleggingsportefeuille*

Retail-brokers en zakelijke effectenrekeningen:

- DEGIRO (degiro.nl), Saxo Bank (home.saxo.nl-nl), MEXEM, EasyBroker, Lynx
- VEB-onderzoeken brokerlandschap 2020-2025 (veb.net)
- Kifid uitspraken margin-call-zaken (kifid.nl), waaronder uitspraak 2021-0007

ETF en fondsdocumentatie:

- iShares Core MSCI World UCITS ETF (IE00B4L5Y983), BlackRock factsheets
- Vanguard FTSE All-World UCITS ETF (IE00BK5BQT80), [Vanguard.nl](https://vanguard.nl)
- Berkshire Hathaway Annual Reports (berkshirehathaway.com)
- JustETF productpagina's voor TER-verificatie

G.7 — Marktdata en referenties

- EURIBOR-standen via euribor-rates.eu en ECB Data Portal
- Belastingdienst.nl voor tarieven, vrijstellingen en forfaits 2026
- KVK Tarievenoverzicht per 1 januari 2026 (kvk.nl)
- Kadaster en NVM-prijsindices voor vastgoedwaardering (referentie voor case-bedragen)

G.8 — Wetenschappelijke en academische bronnen

Fiscaalrechtelijke handboeken (peer-reviewed of standaardliteratuur):

- Cursus Belastingrecht, Wolters Kluwer (Inkomstenbelasting, Vennootschapsbelasting, Successiewet)
- Stevens, *Inkomstenbelasting* (Wolters Kluwer, hoofdwerk)
- Geld, J.A.G. van der, *Hoofdzaken vennootschapsbelasting* (Kluwer)
- Burgerhart, W., *Estate planning* (Reed Business)

Wetenschappelijke artikelen en proefschriften:

- Marres, O.C.R., *Winstdrainage door renteaftrek* (proefschrift, Erasmus Universiteit Rotterdam)
- Heithuis, E.J.W., *Behavioral effects of taxation*, in: Weekblad Fiscaal Recht
- Cnossen, S., publicaties over vermogenswinstbelasting in internationaal perspectief (CPB Discussion Papers)

Vakbladen geraadpleegd:

- Weekblad Fiscaal Recht (WFR)
- Maandblad Belastingbeschouwingen (MBB)
- Tijdschrift voor Fiscaal Ondernemingsrecht (TFO)
- Vakstudie Nieuws (V-N)
- NTFR (Nederlands Tijdschrift voor Fiscaal Recht)

G.9 — Eigen publicaties van de auteur

- Harmen van Wijk, *Masterclass BV Buy Borrow Die*, Beleggen.com, editie 2026 (de drie modules: Inrichten, Beleggen binnen de BV, Casuïstiek, Implementatie)
- Beleggen.com kennisbank-artikelen 2024-2026 over Holding-structuren, lombardkrediet en estate planning
- Audio-transcripties wekelijkse verdiepingstrainingen 2024-2026

G.10 — Internationaal kader

Voor de vergelijking met de Amerikaanse buy-borrow-die-strategie:

- Internal Revenue Code (US), §1014 (step-up in basis)

- McCaffery, E.J., *Fair Not Flat: How to Make the Tax System Better and Simpler*, University of Chicago Press, 2002
- Fox, E.G., *Stepped-Up Basis and the Death of the Income Tax*, Yale Law Journal Forum, vol. 130, 2020-2021

Een volledig opgemaakte literatuurlijst inclusief paginaverwijzingen per hoofdstuk staat in het redactionele dossier van Beleggen.com en wordt op verzoek beschikbaar gesteld voor wetenschappelijke en journalistieke doeleinden.

Werkbladen

De volgende werkbladen horen bij de hoofdstukken in dit boek. Elk werkblad is gestructureerd om jou stapsgewijs door een berekening of een beslissing te leiden, op basis van de geverifieerde tarieven en regels van 2026.

Jouw box 3-tijdlijn 2017-2025

Werkblad bij hoofdstuk 1 — Het Kerstarrest: hoe de Hoge Raad box 3 brak

Vul dit werkblad in om te zien welke belastingjaren voor jou nog open staan voor rechtsherstel of voor de tegenbewijsregeling. Pak de aanslagen inkomstenbelasting van 2017 tot en met 2025 erbij. De informatie staat onder *box 3-inkomen* op je definitieve aanslag.

Stap 1 — Inventariseer je aanslagen

Belastingjaar	Box 3-grondslag (€)	Forfaitair voordeel (€)	Belasting box 3 (€)
2017			
2018			
2019			
2020			
2021			
2022			
2023			
2024			
2025			

Stap 2 — Bezwaar en rechtsherstel

Belastingjaar	Bezwaar gemaakt?	Aanslag onherroepelijk vóór 24-12-2021?	Massaal-bezwaarplus van toepassing?
2017	ja / nee	ja / nee	ja / nee
2018	ja / nee	ja / nee	ja / nee
2019	ja / nee	ja / nee	ja / nee
2020	ja / nee	ja / nee	ja / nee
2021	ja / nee	ja / nee	n.v.t.
2022	ja / nee	n.v.t.	n.v.t.

Voor de jaren 2017-2020 geldt de massaal-bezwaarplus-aanwijzing (Stcrt. 2023, 2860) waarmee niet-bezwaarmakers alsnog rechtsherstel kunnen krijgen wanneer de Hoge Raad in hun voordeel beslist. Voor de jaren 2021 en 2022 vallen tijdig bezwaarmakers onder de Wet rechtsherstel box 3 (Stb. 2022, 533).

Stap 3 — Werkelijk rendement onder de tegenbewijsregeling (2023 en later)

Belastingjaar	Werkelijk rendement (€)	Forfaitair voordeel (€)	OWR voordeliger?
2023			ja / nee
2024			ja / nee
2025			ja / nee

Werkelijk rendement bestaat uit direct rendement (rente, dividend, huur) plus ongerealiseerde waardeveranderingen. Beheerkosten en transactiekosten zijn niet aftrekbaar; rente op box 3-schulden wel. Wanneer het werkelijk rendement lager ligt dan het forfait, dien je de *Opgaaf Werkelijk Rendement* (OWR) in via Mijn Belastingdienst.

Hoofdstuk 2 werkt deze stap volledig uit.

Stap 4 — Conclusie

Markeer de belastingjaren waarvoor je nog actie kunt ondernemen.

- **Open voor rechtsherstel via massaal-bezwaarplus:**
- **Open voor tegenbewijsregeling (OWR):**
- **Definitief afgesloten:**

Volgende stap

Voor de OWR-route in detail: lees hoofdstuk 2.

Copyright © Beleggen.com 2026. Dit werkblad is een hulpmiddel; het geeft geen persoonlijk fiscaal advies. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur.

OWR-vergelijking forfait versus werkelijk rendement

Werkblad bij hoofdstuk 2 — Werkelijk rendement bewijzen sinds 19 juli 2025

Vul dit werkblad in om voor belastingjaar 2025 te zien of de tegenbewijsroute voor jou voordeliger is dan het forfait. De parameters voor 2025 staan onderaan het werkblad. Voor andere jaren passen de percentages en bedragen zich aan.

Stap 1 — Inventariseer je vermogen op 1 januari 2025

Categorie	Beschrijving	Waarde 1-1-2025 (€)
Banktegoeden	Spaarrekeningen, deposito's, betaalrekening	
Overige bezittingen	Effecten, beleggingsfondsen, ETF's, vastgoed niet zijnde eigen woning, edelmetalen	
Schulden	Lombardlening, consumptieve lening, andere box 3-schulden (geen eigenwoningschuld)	

Trek de schuldendrempel van **€3.800** (per persoon, €7.600 bij partners) af van je schulden voordat je verder rekent.

Stap 2 — Bereken het forfaitaire voordeel voor 2025

Component	Forfait 2025	Grondslag (€)	Rendement (€)
Banktegoeden	1,37%		
Overige bezittingen	5,88%		

Schulden (na drempel)	2,70%	min
Totaal forfaitair voordeel		

Trek het heffingvrije vermogen (€57.684 per persoon) naar rato af van de grondslag.

Belasting forfaitair = 36% × **forfaitair voordeel** = € _____

Pro-rata-methode bij schulden (uitgewerkt voor Profiel C uit het hoofdstuk)

Wanneer je naast bezittingen ook box 3-schulden hebt, gebruik dan deze stappen.

Stap	Berekening	Resultaat
Schuld na drempel	€200.000 min €3.800	€196.200
Forfaitair voordeel bezittingen	5,88% × €500.000	€29.400
Forfaitair voordeel schulden	2,70% × €196.200	€5.297
Voordeel uit sparen en beleggen	€29.400 min €5.297	€24.103
Rendementsgrondslag	€500.000 min €196.200	€303.800
Rendementspercentage	€24.103 / €303.800	7,93%
Grondslag sparen en beleggen	€303.800 min €57.684	€246.116
Belastbaar inkomen forfait	7,93% × €246.116	€19.527
Belasting forfait	36% × €19.527	€7.030

Dezelfde methode pas je toe op je eigen cijfers. Voor profielen zonder schulden (zoals Profiel A en B) volstaan de eenvoudigere stappen hierboven.

Stap 3 — Bereken je werkelijke rendement

Bezitting	Openingswaarde 1-1-2025 (€)	Slotwaarde 31-12-2025 (€)	Direct rendement (rente, dividend, huur) (€)	Werkelijk rendement (€)
-----------	-----------------------------	---------------------------	--	-------------------------

Spaarrekening 1

Spaarrekening 2

Effectenporte-
feuille

Beleggingsfonds
1

Vastgoed (WOZ-
mutatie t-1-
methode)

**Totaal bruto
werkelijk ren-
dement**

Trek alleen de **rente op box 3-schulden** in mindering (geen fondskosten, beheerkosten, transactiekosten of advieskosten).

Aftrekpost	Bedrag (€)
Rente op box 3-schulden	min
Netto werkelijk rendement	

Belasting werkelijk = $36\% \times \text{netto werkelijk rendement}$ = € _____

Stap 4 — Vergelijking

Bedrag (€)
Belasting volgens forfait
Belasting volgens werkelijk rendement
Vershil (positief = OWR voordelig)

Stap 5 — Conclusie en actie

Conclusie	Actie
Vershil is positief en groter dan circa €500	Dien werkelijk rendement op via de reguliere

	aangifte 2025
Verschil is positief maar klein	Weeg het op tegen de tijd die de onderbouwing kost
Verschil is negatief of nul	Forfait is voordeliger, geen actie nodig

Stap 6 — Bewijsstukken-checklist

Verzamel en bewaar deze documenten voor het geval de Belastingdienst vragen stelt.

- Jaaroverzichten van banken en spaarrekeningen
- Jaaroverzichten en transactieoverzichten van beleggingsrekeningen
- Dividendoverzichten per fonds of aandeel
- Waardeopgaven beleggingsfondsen per 1 januari en 31 december 2025
- WOZ-beschikkingen (t-1-methode voor onroerend goed niet-zijnde eigen woning)
- Huurinkomsten-overzicht (verhuurd vastgoed)
- Schuldoverzicht met betaalde rente

Parameters belastingjaar 2025

- Heffingvrij vermogen: **€57.684** per persoon (€115.368 partners)
- Schuldendrempel: **€3.800** per persoon (€7.600 partners)
- Forfait banktegoeden: **1,37%** (definitief, Stcrt. 2026, 3708)
- Forfait overige bezittingen: **5,88%**
- Forfait schulden: **2,70%** (definitief, Stcrt. 2026, 3708)
- Tarief box 3: **36%**

Volgende stap

Voor de toepassing van de OWR-keuze in de aangifte: lees hoofdstuk 2 van *Een Box 3 vol met kansen*. Voor de planning richting 1 januari 2028 onder de nieuwe Wet werkelijk rendement: lees hoofdstuk 3.

Copyright © Beleggen.com 2026. Dit werkblad is een hulpmiddel; het geeft geen persoonlijk fiscaal advies. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur.

Vermogensaanwas-simulatie 2028+

Werkblad bij hoofdstuk 3 — Vermogensaanwas vanaf 2028: wat er echt verandert

Vul dit werkblad in om te schatten wat je box 3-belasting wordt onder de Wet werkelijk rendement, op basis van het wetsvoorstel zoals dat per mei 2026 bij de Eerste Kamer ligt. De parameters voor 2028 staan onderaan. Dit is een schatting; pas je werkelijke aangifte over 2028 aan op basis van de definitieve wettekst en je werkelijke rendement in dat jaar.

Stap 1 — Inventariseer je vermogen per track

Vermogensaanwas-track (jaarlijks belast)

Bezitting	Verwachte waarde 1-1-2028 (€)	Verwachte waarde 31-12-2028 (€)	Direct rendement 2028 (rente, dividend) (€)
Spaarrekeningen			
Effectenportefeuille			
Beleggingsfondsen / ETF's			
Obligaties			
Crypto			

Vermogenswinst-track (bij realisatie)

Bezitting	Waarde 1-1-2028 (€)	Eventueel direct rendement 2028 (huur) (€)	Voornemen tot vreemding 2028?
Verhuurd vastgoed			ja / nee
Vakantiewoning of recreatiewoning			ja / nee
Aandelen startende ondernemingen			ja / nee

Schulden

Schuld	Bedrag 1-1-2028 (€)	Werkelijke rente 2028 (€)
Lombardlening		
Andere box 3-schulden		

Stap 2 — Bereken het belastbaar inkomen vermogensaanwas-track

Per bezitting in de vermogensaanwas-track is het rendement gelijk aan het direct rendement plus de aanwas (slotwaarde min openingswaarde, gecorrigeerd voor stortingen en onttrekkingen).

Bezitting	Direct rendement (€)	Aanwas (€)	Totaal (€)
Spaarrekeningen			
Effecten			
Beleggingsfondsen			
Obligaties			
Crypto			
Subtotaal vermogensaanwas-track			

Stap 3 — Bereken het belastbaar inkomen vermogenswinst-track

Voor de vermogenswinst-track is het inkomen 2028 alleen het direct rendement (huur) en de eventuele winst bij vervreemding. Latente waardeinstijging op niet-vervreemde bezittingen telt niet.

Bron	Bedrag 2028 (€)
Huurinkomsten verhuurd vastgoed	

Vastgoedbijtelling $3,35\% \times \text{WOZ-waarde}$ voor
niet-verhuurde objecten

Vermogenswinst bij verkoop in 2028 (verkoop-
prijs min openingsbalans-waarde)

Subtotaal vermogenswinst-track

Stap 4 — Aftrekbare kosten

Post	Bedrag 2028 (€)
Rente op box 3-schulden	
Beheerkosten vermogensbeheerder	
Onderhoudskosten verhuurd vastgoed	
Totaal direct aftrekbare kosten	

Let op: **transactiekosten** zijn geen directe aftrekpost. In de vermogensaanwas-track worden ze als stortingen of onttrekkingen verwerkt op de positie zelf; in de vermogenswinst-track verhogen ze de verkrijgingsprijs van het object. Per saldo verminderen ze wel het belastbaar inkomen, maar via een andere weg dan een rechtstreekse kostenaf trek. De TER van een beleggingsfonds is helemaal niet aftrekbaar; die zit al in het netto-rendement van het fonds.

Stap 5 — Belasting box 3 onder Wwr 2028

Bedrag 2028 (€)	
Subtotaal vermogensaanwas-track	
Subtotaal vermogenswinst-track	
min Aftrekbare kosten	min
min Heffingvrij inkomen €1.800	min 1.800
Belastbaar inkomen box 3	
Belasting (36%)	

Stap 6 — Vergelijk met de huidige Overbruggingswet

Als referentiepunt: bereken wat je onder de huidige Overbruggingswet-forfaits voor het laatst beschikbare jaar (2025 of 2026) zou betalen, met de parameters uit werkblad T02.

Bedrag (€)
Belasting onder Overbruggingswet 2026 (forfait)
Belasting onder Wwr 2028 (deze schatting)
Vershil

Wanneer de Wwr-belasting hoger uitvalt en je veel ongerealiseerde aanwas in je portefeuille hebt, is het de moeite waard om te overwegen of een Holding BV (zie hoofdstuk 4) jouw structuur kan ontlasten.

Stap 7 — Plannen voor de overgang

Drie acties die je tussen mei 2026 en eind 2027 kunt overwegen.

Actie	Wanneer relevant
Verlies-realiseren in 2027	Wanneer je posities met fors verlies hebt en het verlies onder Wwr alleen nog voorwaarts (en mogelijk één jaar achterwaarts) verrekenbaar is
Vermogenswinst-realiseren in 2027	Wanneer je een verhuurpand of startup-positie wilt verkopen waarbij de oude regels gunstiger uitpakken dan onder Wwr
Holding BV opzetten	Wanneer je portefeuille zo groot is dat de gecombineerde vpb plus box 2-druk lager uitvalt dan de jaarlijkse vermogensaanwas in box 3, vooral bij buy-and-hold (zie hoofdstuk 4 voor break-even)

Parameters belastingjaar 2028 (op basis van wetsvoorstel 36748)

- Heffingvrij inkomen: **€1.800** per persoon (geïndexeerd, op basis van wetsvoorstel)
- Tarief box 3: **36%**
- Vastgoedbijtelling niet-verhuurde objecten: **3,35%** van WOZ-waarde
- Verliesverrekening: voorwaarts onbeperkt, drempel **€500**, achterwaartse verrekening 1 jaar (verwacht via Belastingplan 2027)
- Openingsbalans: marktwaarde 1-1-2028 (effecten, banktegoeden, crypto), WOZ 2029 met peildatum 1-1-2028 (woningen), waarde economisch verkeer 1-1-2028 (overige onroerende zaken en startup-aandelen)

Copyright © Beleggen.com 2026. Dit werkblad is een hulpmiddel; het geeft geen persoonlijk fiscaal advies. De Wet werkelijk rendement box 3 is op stand mei 2026 nog wetsvoorstel; raadpleeg de definitieve wettekst voordat je hierop handelt. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur.

BV break-even-analyse

Werkblad bij hoofdstuk 4 — De Holding BV: waarom hij nu interessant wordt

Vul dit werkblad in om voor jouw situatie te bepalen of een Holding BV op korte en lange termijn voordeliger is dan privé in box 3. Belastingjaar als basis: 2026.

Stap 1 — Aannames

Parameter	Jouw waarde
Vermogen overige bezittingen (effecten, fondsen)	€
Verwachte werkelijke rendement per jaar (%)	%
Verwachte uitkeringsfrequentie naar privé	nooit / soms / jaarlijks
Fiscaal partner aanwezig	ja / nee
Tijdshorizon (jaren tot vervreemding)	jaar

Stap 2 — Box 3-belasting onder Overbruggingswet 2026 (forfait)

Onderdeel	Berekening	Bedrag
Vermogen min heffingvrij vermogen €59.357	V min €59.357	€
Forfaitair voordeel	$6,00\% \times \text{bovenstaand}$	€
Belasting	$36\% \times \text{forfaitair voordeel}$	€
Effectieve druk over vermogen	$(\text{belasting} / V) \times 100\%$	%

Stap 3 — Box 3-belasting onder OWR (werkelijk rendement)

Wanneer je werkelijk rendement lager is dan 6,00 procent, bespaart de OWR-route via T02. Bereken zoals in werkblad T02 en vul in:

Onderdeel	Bedrag
Werkelijk rendement (zie T02)	€
Belasting onder OWR	€
Effectieve druk	%

Stap 4 — Holding zonder uitkering (vpb, geen box 2)

Onderdeel	Berekening	Bedrag
Werkelijk rendement	$r \times V$	€
Vpb lage schijf t/m €200.000	$19\% \times \min(\text{rendement}, €200.000)$	€
Vpb hoge schijf boven €200.000	$25,8\% \times \text{resterend}$	€
Totale vpb-belasting		€
Effectieve druk	$(\text{vpb} / V) \times 100\%$	%
Latent ongerealiseerd rendement (als positie blijft staan)	$r \times V \text{ min vpb}$	€

Stap 5 — Holding met volledige uitkering (vpb + box 2)

Onderdeel	Berekening	Bedrag
Vpb (zoals stap 4)		€

Netto na vpb	rendement min vpb	€
Box 2 lage schijf t/m €68.843 (per persoon) of €137.686 (partners)	24,5%	€
Box 2 hoge schijf	31%	€
Totale belasting (vpb + box 2)		€
Effectieve druk	%	

Indicatieve gecombineerde druk:

- Beide schijven laag: **38,84%** van werkelijk rendement
- Beide schijven hoog: **48,80%** van werkelijk rendement

Stap 6 — Vergelijking

Route	Jaarlijkse belasting (€)	Effectief over vermogen (%)
Box 3 forfait		
Box 3 OWR		
Holding zonder uitkering		
Holding bij volledige uitkering		

Stap 7 — Break-even-analyse

Bereken bij welk werkelijk rendement de Holding zonder uitkering en de box 3-forfait gelijk uitvallen.

$$\text{Break-even-rendement} = (\text{forfait} \times 36\%) / 19\% = (6,00\% \times 36\%) / 19\% = 11,4\%$$

Dit break-even-rendement geldt bij **jaarlijkse volledige realisatie** (uitkerend fonds, actieve handel of bewuste winstneming): boven 11,4 procent is box 3 met forfait voordeliger. Bij **buy-and-hold** in accumulerende fondsen blijft de Holding goedkoper bij elk rendementsniveau, omdat onder het realisatiebeginsel (art. 3.25 IB jo. art. 8 Vpb) de vpb pas wordt geheven bij verkoop. Onder de Wwr vanaf 2028 verandert dit voor het privé-

spoor (vermogensaanwasbelasting raakt ook ongerealiseerd rendement); in de Holding blijft het realisatiebeginsel gelden.

Route	Jouw rendement	Vergelijking
Holding < 11,4% rendement		goedkoper dan forfait box 3
Holding > 11,4% rendement zonder uitkering		duurder dan forfait box 3 maar latent gunstig
Holding bij uitkering		structureel duurder dan privé

Stap 8 — Beslismatrix

Profiel	Geschikt voor Holding?
Buy-and-hold belegger, lange horizon, geen tussentijdse uitkering	ja
Vermogen onder ca. €250.000	meestal nee, compliance-overhead te zwaar
Inkomensbehoefte uit vermogen (rentenier)	nee, lombard of privé voordeliger
Hoog dividend uit individuele aandelen	nee, dividend-stapeling werkt tegen
Vorbereiding op overgang Wwr 2028	ja, structuur in 2026-2027 opzetten

Volgende stap

Voor de invulling van de portefeuille binnen de BV: lees hoofdstuk 5. Voor de combinatie met lombardkrediet: hoofdstuk 6. Voor estate planning via de Holding: hoofdstuk 8.

Copyright © Beleggen.com 2026. Werkblad zonder persoonlijk fiscaal advies. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur, notaris of accountant.

Beleggingsmix-checklist Holding

Werkblad bij hoofdstuk 5 — Beleggen binnen de BV: fondsen en strategie

Vul dit werkblad in om te beoordelen of jouw beoogde of bestaande beleggingsmix binnen een Holding BV fiscaal optimaal is. Belastingjaar als basis: 2026.

Stap 1 — Inventariseer je portefeuille

Positie	ISIN of ticker	Type fonds	Domicilie	Verwacht jaar-rendement	Verwacht divi-dendrendement
		accumule-rend / uitke-rend / individueel aandeel	NL / IE / LU / VS	%	%
				%	%
				%	%
				%	%

Stap 2 — Bereken het jaarlijkse belastbare dividend

Voor elke uitkerende positie of voor losse aandelen die jaarlijks dividend uitkeren:

Positie	Waarde positie	Dividendrendement	Belastbaar dividend per jaar
	€	%	€
	€	%	€

Totaal belastbaar dividend in vpb: €

Stap 3 — Bereken de jaarlijkse vpb-druk over dividend

Onderdeel	Berekening	Bedrag
Vpb-tarief lage schijf (winst t/m €200.000)	19%	—
Vpb-tarief hoge schijf (boven €200.000)	25,8%	—
Vpb-druk op dividend	Tarief × belastbaar dividend	€

Stap 4 — Bronheffing-check buitenlandse aandelen

Vraag	Ja / nee
Houdt de Holding direct Amerikaanse aandelen aan?	
Is W-8BEN-E ingediend bij de broker?	
Is verdragsbronheffing 15% (in plaats van 30%)?	
Houdt de Holding ook UCITS-fondsen met VS-onderliggende aan?	

Als de Holding direct VS-aandelen houdt zonder W-8BEN-E: vraag het formulier op bij je broker en dien het in. Dat scheelt 15 procentpunt op het US-dividend.

Stap 5 — Vergelijking accumulerend versus uitkerend

Strategie	Dividend in vpb	Vpb-druk per jaar
Volledig accumulerend (IWDA, VWCE, BRK.B)	€0	€0
Volledig uitkerend (2% dividendrendement) op €V	$2\% \times V$	$19\% \times 2\% \times V$

Gemengd, X% accumulerend
en Y% uitkerend

$$Y\% \times 2\% \times V$$

$$19\% \times Y\% \times 2\% \times V$$

Voor jouw portefeuille:

Mix	Belastbaar dividend	Vpb-druk
	€	€

Stap 6 — Drempel deelnemingsvrijstelling

Vraag	Antwoord
Bezit de Holding 5% of meer van het nominaal kapitaal van een andere vennootschap?	ja / nee
Zo ja, betreft het een werkmaatschappij of een beleggingsdeelneming?	werkmij / belegging
Indien beleggingsdeelneming: voldoet die aan onderworpenheidstoets of bezittingentoets?	ja / nee

Voor een gespreide portefeuille van beursaandelen of UCITS-ETF's geldt de drempel niet en is de deelnemingsvrijstelling buiten beeld.

Stap 7 — STAK-check voor estate planning

Vraag	Antwoord
Wil je certificaten geleidelijk overdragen aan kinderen?	ja / nee
Wil je het stemrecht in eigen handen houden?	ja / nee
Zijn de statuten zodanig opgesteld dat de gelijkstellingsvereiste wordt nageleefd?	ja / nog te toetsen
Heb je een notaris en fiscalist betrokken bij de oprichting van de STAK?	ja / nee

Wanneer je beide eerste vragen met ja beantwoordt, is een STAK-structuur in elk geval het verkennen waard.

Stap 8 — Beslismatrix beleggingsmix

Profiel	Voorkeur fondsstructuur
Buy-and-hold lange horizon	accumulerende UCITS-ETF (IWDA, VWCE)
Inkomensbehoefte uit Holding	uitkerend deel beperkt houden, lombard overwegen
Generatieoverdracht zonder controleverlies	accumulerend plus STAK
Single-stock conviction-belegger	accumulerend equivalent (zoals BRK.B) of UCITS
Diversificatie zonder VS-bronheffing	UCITS Iers gedomicilieerd

Copyright © Beleggen.com 2026. Werkblad zonder persoonlijk fiscaal advies. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur, notaris of accountant.

Lombardkrediet-berekening

Werkblad bij hoofdstuk 6 — Lombardkrediet: lenen tegen je portefeuille

Vul dit werkblad in om voor jouw eigen portefeuille te bepalen welke lombard-faciliteit haalbaar is, wat hij kost, en wat de fiscale werking is in privé en in de Holding BV. Belastingjaar als basis: 2026.

Stap 1 — Portefeuillesamenstelling

Positie	Waarde	LTV indicatief	Bevoorschotting (€)
Cash, eurodeposito's	€	95 procent	€
Staatsobligaties euro-zone	€	90 procent	€
Investment-grade obligaties	€	80 procent	€
Brede ETF's (IWDA, VWCE, AEX)	€	70 procent	€
Mid-cap, sector-ETF's	€	50 procent	€
Single stocks (volatiel)	€	30 procent	€
Totale beschikbare bevoorschotting			€

Stap 2 — Gewenst kredietbedrag

Onderdeel	Bedrag
Geplande consumptie of investering	€
Beoogde looptijd (jaar)	jaar
Maximaal kredietbedrag bij gekozen aanbieder	€
Werkelijk op te nemen bedrag	€
LTV werkelijk	percent

Houd een veiligheidsmarge: ga niet op de maximale LTV zitten. Een buffer van 20 tot 30 procent onder het maximum vermindert het risico op margin call bij koersdalingen.

Stap 3 — Renteopbouw

Component	Indicatief mei 2026
3M EURIBOR	2,20 procent
1M EURIBOR	2,10 procent
ESTR	2,05 procent
Marge private banking (3,0 tot 4,0 procent totaal)	tussen 0,8 en 1,8 procentpunt
Marge retail / Saxo	EURIBOR/ESTR + 4 procentpunt

Onderdeel	Jouw waarde
Gekozen referentierente	percent
Marge bank	percent
Totaalrente	percent
Jaarlijkse bruto-rentelast	€

Stap 4 — Fiscale werking in privé (box 3)

Onderdeel	Bedrag
Schuld die meetelt boven drempel (€3.800 alleenstaande / €7.600 partners)	€
Verlaging rendementsgrondslag (overige bezittingen, forfait 6 procent)	€
Belastingbesparing per jaar (€ verlaging × 6,00 procent × 36 procent)	€

Onder de huidige Overbruggingswet is de rente zelf niet aftrekbaar. Onder de Wet werkelijk rendement (vanaf 2028, voorbehoud) wordt de rente aftrekbaar als negatief box 3-rendement met belastingwaarde 36 procent.

Stap 5 — Fiscale werking in de Holding BV

Onderdeel	Bedrag
Bruto-rente	€
Vpb-besparing in lage schijf 19 procent	€
Vpb-besparing in hoge schijf 25,8 procent	€
Netto-rentelast	€

Stap 6 — Margin-call check

Bereken een stress-scenario voor jouw portefeuille.

Scenario	Vereiste daling vóór margin call
Bij LTV 30 procent (zeer conservatief)	grotere koersdaling nodig
Bij LTV 50 procent	matige daling levert al onderdekking
Bij LTV 70 procent (max private banking ETF's)	beperkte daling triggert margin call

Onderdeel	Jouw waarde
Huidige LTV	percent
Margin-call-trigger LTV (bij meeste banken 80 tot 85 procent)	percent
Vereiste portefeuilledaling vóór margin call	percent

Stap 7 — Stress-test

Bereken wat er gebeurt bij een scherpe daling.

Scenario	Effect
Daling 20 procent	Nieuwe portefeuillewaarde: €; nieuwe LTV: percent
Daling 30 procent	idem
Daling 40 procent	idem
Beschikbaarheid extra onderpand voor mar-	€

gin call (€)

Stap 8 — Beslismatrix

Profiel	Lombard zinvol?
Vermogen onder €250.000 portefeuille	meestal nee, retail-tarieven hoog en LTV laag
Vermogen €250.000 tot €1 miljoen	private banking moeilijk bereikbaar, retail mogelijk maar duur
Vermogen boven €1 miljoen	private banking-route wordt structureel haalbaar
Doel consumptie tijdens leven (rentenier)	ja, vooral via Holding plus lombard
Doel investering buiten portefeuille (huis, project)	ja, mits de geplande opbrengst de rentelast overstijgt
Buy-and-hold-belegger met lange horizon	ja, met conservatieve LTV (max 30 tot 40 procent)

Volgende stap

Voor de combinatie van lombardkrediet en estate planning, lees hoofdstuk 7 (Buy-borrow-die in Nederlandse vorm). Voor concrete bankaanbieders en margin call-mechanisme, raadpleeg hoofdstuk 6 zelf.

Copyright © Beleggen.com 2026. Werkblad zonder persoonlijk fiscaal advies. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur, bankrelatiebeheerder of vermogensbeheerder.

Buy-borrow-die NL — checklist

Werkblad bij hoofdstuk 7 — Buy-borrow-die: de Nederlandse variant

Vul dit werkblad in om voor jouw vermogen te beoordelen of een Nederlandse buy-borrow-die-strategie haalbaar is en welke instrumenten relevant zijn. Belastingjaar als basis: 2026.

Stap 1 — Inventarisatie persoonlijke situatie

Onderdeel	Jouw waarde
Leeftijd	jaar
Fiscaal partnerschap	ja / nee
Aantal kinderen	aantal
Aantal kleinkinderen	aantal
Verwachte horizon (jaren)	jaar
Bestaande Holding BV	ja / nee
Bestaande STAK	ja / nee
Werkmaatschappij actief onder Holding	ja / nee

Stap 2 — Vermogensoverzicht

Asset	Waarde	In privé	In Holding
Spaarrekening	€	€	€
Brede ETF's, accumulerend	€	€	€
Single stocks	€	€	€
Onroerend goed (verhuur)	€	€	€
Werkmaatschappij-deelneming	€	n.v.t.	€
Andere posities	€	€	€

Totaal	€	€
--------	---	---

Stap 3 — Kwalificatie BOR

Vraag	Antwoord
Heb je een werkmaatschappij die een materiële onderneming drijft?	ja / nee
Houdt de Holding direct of indirect minimaal 5 procent in die werkmaatschappij?	ja / nee
Zijn er overtollige liquide middelen in de werkmaatschappij die structureel niet operationeel nodig zijn?	ja / nee
Houd je verhuurd vastgoed in de Holding?	ja / nee

Als beide eerste vragen ja en de overige nee: BOR is van toepassing op het ondernemingsdeel van je vermogen.

Als de eerste vraag nee: BOR is niet van toepassing, alleen doorschuifregeling.

Stap 4 — Doorschuifregeling box 2

Vraag	Antwoord
Houd je aandelen aanmerkelijk belang in een Holding BV?	ja / nee
Drijft de Holding een materiële onderneming via werkmaatschappij?	ja / nee
Zijn beoogde erfgenamen binnenlands belastingplichtig?	ja / nee
Wil je bij overlijden de IB-claim doorschuiven via gezamenlijk verzoek erfgenamen?	ja / nee

Als alle vier ja: art. 4.17a DSR is bij overlijden volledig toepasbaar.

Stap 5 — Schenkstrategie via certificaten

Onderdeel	Bedrag 2026
Jaarlijkse vrijstelling per kind (ouderpaar = één schenker, art. 26 lid 2 SW)	€6.908
Voor één ouderpaar, twee kinderen	€13.816 per jaar
Eenmalige verhoging kind 18-40 jaar (vrij besteedbaar)	€33.129
Eenmalige verhoging kind 18-40 jaar (dure studie)	€69.009
Jaarlijkse vrijstelling per kleinkind / derde	€2.769

Jouw cijfers	
Geplande jaarlijkse schenking via certificaten	€
Looptijd in jaren	jaar
Cumulatieve overdracht zonder schenkbelasting	€

Stap 6 — Lombardkrediet voor consumptie tijdens leven

Onderdeel	Bedrag
Beschikbare bevoorschotting (zie T06)	€
Beoogde jaarlijkse onttrekking voor consumptie	€
Geprojecteerde rentelast	€
Vpb-besparing op rente in Holding	€
Netto-rentelast	€

Stap 7 — Estate-planning-opmaak

Onderdeel	Status
Testament met opvullegaat opgesteld	ja / nee
STAK-statuten gelijkgesteld aan onderliggende aandelen	ja / nee
BOR-toetsing onderneming gedaan	ja / nee
DSR-clausule in testament	ja / nee
Lombard-schuld als aftrekbare schuld in nalatenschap (art. 20 SW)	ja / nee

Stap 8 — Beslismatrix

Profiel	Geschikt voor NL-BBD-route?
DGA met actieve werkmaatschappij + Holding	ja, volledige route met BOR + DSR + STAK + lombard
Pure beleggings-Holding zonder werkmaatschappij	gedeeltelijk, zonder BOR, met DSR (mits voorwaarden) en STAK
Box 3-belegger zonder Holding	nee, geen DSR; alleen privé-schenking en lombard mogelijk
Vermogen onder €1 miljoen	meestal niet rendabel; structuur-overhead te zwaar
Vermogen €2 tot €5 miljoen	vrijwel altijd zinvol om route gestructureerd op te zetten
Vermogen boven €5 miljoen	structureel noodzakelijk plannen, anders forse erfbelasting

Stap 9 — Veelvoorkomende valkuilen

- BOR aannemen voor pure beleggings-Holding (kwalificeert niet).
- DSR aannemen zonder gezamenlijk verzoek erfgenamen tijdig in te dienen.
- Schenken-terugkopen-opnieuw schenken (per 2026 antimisbruikbepaling).

- Verhuurd vastgoed in BV opnemen en aannemen dat BOR werkt (sinds 2024 wettelijk uitgesloten).
- Excessief lenen drempel van €500.000 overschrijden bij interne lening van eigen BV.
- Wwr-overgang per 2028 niet voorbereiden voor het privé-deel van het vermogen.

Volgende stappen

Lees hoofdstuk 8 voor de detailwerking van BOR en DSR. Lees hoofdstuk 9 voor de erfbelasting-laag. Lees hoofdstukken 10, 11 en 12 voor uitgewerkte cases per vermogensniveau.

Copyright © Beleggen.com 2026. Werkblad zonder persoonlijk fiscaal advies. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur, notaris of accountant.

BOR/DSR-checklist

Werkblad bij hoofdstuk 8 — BOR en DSR bij overlijden

Vul dit werkblad in om voor jouw structuur te bepalen of BOR en/of DSR toepasbaar zijn en wat de belastingbesparing zou zijn. Belastingjaar als basis: 2026.

Stap 1 — Kwalificatie ondernemingsvermogen

Vraag	Antwoord
Drijft je vennootschap een materiële onderneming (art. 3.2 IB)?	ja / nee
Indirect via Holding (art. 35c lid 5 SW)?	ja / nee
Houd je een 5%-aanmerkelijk belang?	ja / nee
Hoe lang in bezit (bij erfopvolging minimaal 1 jaar; bij schenking 5 jaar)?	jaar
Resterende beleggingen in werkmaatschappij	€ (telt niet mee voor BOR)

Stap 2 — Berekening BOR-vrijstelling 2026

Onderdeel	Bedrag
Goingconcernwaarde ondernemingsvermogen	€
100 procent vrijstelling tot drempel €1.534.500	€
75 procent vrijstelling boven drempel	€
Totaal vrijgesteld	€
Belastbaar deel	€
Per erfgenaam (delen door aantal erven)	€

Stap 3 — Erfbelasting na BOR

Onderdeel	Berekening	Bedrag
-----------	------------	--------

Belastbaar erfdeel per erfge- naam	(uit stap 2)	€
Vrijstelling kind 2026	€26.230	minus
Belastbaar na vrijstelling		€
10 procent over eerste €158.669		€
20 procent over restant		€
Erfbelasting per kind		€

Stap 4 — DSR-toetsing

Vraag	Antwoord
Vennootschap drijft materiële onderneming	ja / nee
Erfgenamen binnenlands belastingplichtig	ja / nee
Aandelen aanmerkelijk belang	ja / nee
Bereid om gezamenlijk verzoek erfgenamen in te dienen	ja / nee

Als alle vier ja: DSR is toepasbaar; geen box 2-heffing op overlijdensmoment, verkrijgingsprijs erflater schuift door naar erfgenamen.

Stap 5 — Latente IB-claim

Onderdeel	Bedrag
Marktwaaarde aandelen op overlijdensdatum	€
Verkrijgingsprijs erflater (oorspronkelijk ge- stort)	€
Latent vervreemdingsvoordeel	€
Indicatieve box 2-heffing bij toekomstige ver- koop (24,5% / 31%)	€

Stap 6 — Vergelijking met en zonder faciliteiten

Route	Erfbelasting	Box 2 direct	Latent box 2
Zonder BOR / zonder DSR	€	€	n.v.t.
Met BOR / zonder DSR	€	€	n.v.t.
Met BOR / met DSR	€	€0	€

Totale directe belastingdruk per route en besparing per scenario.

Stap 7 — STAK-overweging

Vraag	Antwoord
STAK opgezet of gepland?	ja / nee
Certificaten gelijkgesteld aan onderliggende aandelen (gelijkstellingseis)	ja / nee
Preferente aandelen of tracking stocks gebruikt	ja / nee
Per 2026: aangescherpte preferent-definitie kan structuur raken	ja / nee

Stap 8 — Voortzettingseis (3 jaar per 2025)

Vraag	Antwoord
Erfgenaam bereid onderneming 3 jaar voort te zetten	ja / nee
Aanvaarding bestuurspositie of betrokkenheid bij operatie	ja / nee
Risico op vervreemding binnen 3 jaar	ja / nee

Bij schending voortzettingseis: BOR-vrijstelling wordt teruggenomen naar rato van resterende termijn.

Stap 9 — Beslismatrix

Profiel	Geschikt voor BOR/DSR?
DGA met actieve werkmaatschappij	volledig BOR + DSR
Holding met 100% deelneming werkmij	indirect BOR + DSR
Pure beleggings-Holding	niet van toepassing
Vastgoed-BV verhuurd aan derden	niet van toepassing (per 2024 wettelijk uitgesloten)
Werkmaatschappij met overvloedige liquiditeiten	gedeeltelijk; beleggingsdeel valt buiten BOR

Stap 10 — Volgende stappen

Bij positief resultaat: laat een testament met expliciete BOR/DSR-clausules opstellen door een notaris met fiscale expertise. Laat de Holding-structuur en eventuele STAK door fiscalist en accountant evalueren op kwalificatie en bezitseis. Bij twijfel over kwalificatie van bepaald beleggingsvermogen: vraag een fiscaal advies of een vooroverleg met de Belastingdienst.

Copyright © Beleggen.com 2026. Werkblad zonder persoonlijk fiscaal advies. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur, notaris of accountant.

Erfbelasting-simulatie

Werkblad bij hoofdstuk 9 — Erfbelasting in 2026

Vul dit werkblad in om voor jouw vermogenssituatie de erfbelasting te simuleren in drie scenario's: zonder strategie, met opvullegaat-testament, en met schenken bij leven plus opvullegaat. Belastingjaar als basis: 2026.

Stap 1 — Inventarisatie

Onderdeel	Jouw waarde
Totaal vermogen	€
Aantal jaren tot beoogd overlijden	jaar
Fiscaal partner	ja / nee
Aantal kinderen	aantal
Aantal kleinkinderen	aantal
Bestaand testament	ja / nee
Type testament	wettelijke verdeling / opvullegaat / vruchtgebruik / anders

Stap 2 — Scenario A: Wettelijke verdeling, geen schenkstrategie

Verkrijger	Erfdeel	Vrijstelling	Belastbaar	Tarief	Erfbelasting
Partner	€	€828.035	€	10/20 procent	€
Kind 1	€	€26.230	€	10/20 procent	€
Kind 2	€	€26.230	€	10/20 procent	€
Totaal					€

Let op: voor zieke of gehandicapte kinderen geldt in 2026 een verhoogde vrijstelling van €78.671 in plaats van €26.230 (art. 32 lid 1 sub 4b SW). Vervang in dat geval de relevante kinderrij. Zie Bijlage A.7 voor de volledige tariefgroepen.

Stap 3 — Scenario B: Testament met opvullegaat

Partner krijgt precies tot partnervrijstelling €828.035. Resterend gaat direct naar kinderen.

Verkrijger	Erfdeel	Vrijstelling	Belastbaar	Erfbelasting
Partner	€828.035	€828.035	€0	€0
Kind 1	€	€26.230	€	€
Kind 2	€	€26.230	€	€
Totaal				€

Stap 4 — Scenario C: Twintig jaar schenken bij leven plus opvullegaat

Onderdeel	Bedrag
Jaarlijkse vrijstelling per kind	€6.908
Schenkers (1 of 2 ouders)	aantal
Aantal kinderen	aantal
Periode	jaar
Totaal belastingvrij overgedragen tijdens leven	€

Verkrijger	Erfdeel resterend	Vrijstelling	Belastbaar	Erfbelasting
Partner	tot €828.035	€828.035	€0	€0
Kind 1	€	€26.230	€	€
Kind 2	€	€26.230	€	€
Totaal scenario C				€

Stap 5 — Vergelijking

Scenario	Erfbelasting	Tijdens leven overgedragen	Totaal effect
A — wettelijke verdeling	€	€0	€
B — opvullegaat	€	€0	€
C — opvullegaat plus schenken	€	€	€
Besparing C versus A			€

Stap 6 — Schenkbelasting bij eenmalige verhoging

Als één of beide kinderen tussen 18 en 40 jaar zijn, kan eenmalig een verhoogde schenking belastingvrij worden gedaan.

Type	Bedrag 2026	Voorwaarde
Vrij besteedbaar	€33.129	per kind, eenmalig
Voor dure studie	€69.009	studiekosten $\geq$ €20.000/jaar, schriftelijke overeenkomst vooraf

Beide vervangen de jaarlijkse vrijstelling in het jaar van schenking.

Stap 7 — Schenking op papier

Wanneer cash niet beschikbaar is om uit te keren maar wel een schuld erkend kan worden:

Vereiste	Status
Notariële akte (art. 7:177 BW)	nodig
Jaarlijkse rentebetaling minimaal 6 procent	jaarlijks waarmaken

Bewijs via bankafschriften	bewaren tot afwikkeling nalatenschap
Aftrekbaarheid schuld in nalatenschap (art. 20 SW)	wel

Let op: het kabinet onderzoekt in 2026 een verlaging van de verplichte rente van 6 naar 3 procent en een aanpassing van de tariefsystematiek. Wijzigingen mogelijk in Belastingplan 2027.

Stap 8 — ANBI-strategie

Onderdeel	Bedrag
Bedrag schenking aan ANBI	€
Schenkbelasting (vrijgesteld)	€0
IB-aftrek in box 1 (art. 6.32 IB)	indien giften > drempel

Stap 9 — 180-dagenregel

Vraag	Antwoord
Schenken gepland binnen 180 dagen voor verwacht overlijden?	ja / nee

Schenken in deze periode worden voor erfbelasting via gecombineerde aangifte als fictieve nalatenschap behandeld (art. 12 SW, vereenvoudigd per 1-1-2026).

Stap 10 — Internationale check

Vraag	Antwoord
Plan je in de komende 10 jaar te emigreren?	ja / nee
Land van emigratie	naam
Tien-jaartermijn art. 3 SW van toepassing	ja (10 jaar na vertrek)

Stap 11 — Beslismatrix

Profiel	Aanbeveling
Vermogen onder €1 miljoen, partner en kinderen	wettelijke verdeling kan voldoende zijn; schenkvrijstelling ten volle benutten
Vermogen €1 tot €2 miljoen, partner en kinderen	opvullegaat vaak voordelig; schenkstrategie noodzakelijk
Vermogen €2 tot €5 miljoen	combineer opvullegaat plus schenking plus eventueel STAK
Vermogen boven €5 miljoen	volledige stack: Holding plus STAK plus BOR/DSR plus opvullegaat plus schenking plus eventueel ANBI
Geen partner	per kind volle vrijstelling benutten; schenkstrategie nog belangrijker
Internationale verhuiscandidaat	plan minimaal 10 jaar vooruit voor SW-vrijdoek

Volgende stap

Voor de complete uitwerking van deze instrumenten op je eigen profiel, raadpleeg hoofdstukken 10 (€500.000), 11 (€2 miljoen) of 12 (€5 miljoen+). Voor de exacte testamentaire en notariële uitvoering plan je een sessie met een notaris met fiscale expertise.

Copyright © Beleggen.com 2026. Werkblad zonder persoonlijk fiscaal advies. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur, notaris of accountant.

Beleggingsplan-canvas

Werkblad bij hoofdstuk 13 — Het beleggingsplan: van inzicht naar uitvoering

Dit canvas helpt je om je persoonlijke beleggingsplan op te bouwen. Het bevat de vier kernvragen, de bouwstenenkeuze, het tijdpad, en de checklist voor de uitvoering. Belastingjaar als basis: 2026.

Sectie 1 — De vier kernvragen

1.1 Wat wil je dat je vermogen voor je doet?

Doel	Relevant?	Toelichting
Pensioenoverbrugging AOW	tot ja / nee	
Levensstandaard handhaven zonder belastingverhoging	ja / nee	
Generatie-overdracht kinderen of kleinkinderen	naar ja / nee	
Bedrijfsoverdracht aan opvolger	ja / nee	
Filantropie via ANBI	ja / nee	
Andere doelen		

1.2 Welke horizon hanteer je?

Horizon	Beleggingsfocus
5 jaar	meer cash, obligaties, conservatieve mix
10 jaar	gemiddeld, wel ruimte voor accumulerend aandelendeel
20 jaar	overwegend aandelen, Holding-uitstel werkt vol mee
Generatie (50+ jaar)	volledig op uitstel-mechaniek, STAK plus DSR

plus eventueel BOR

1.3 Hoeveel risico kun je dragen?

Onderdeel	Antwoord
Heb je een afgelost huis of nog hypotheek	afgelost / hypotheek
Actief inkomen op dit moment	jaarsalaris €
Andere verplichtingen (kinderen schoolgaand, partner zonder pensioen)	
Acceptabele jaarlijkse koersdaling van portefeuille	percent
Jouw risicoprofiel	defensief / neutraal / offensief

1.4 Wat is je liquiditeitsbehoefte?

Onderdeel	Bedrag per jaar
Levensstandaard (consumptie)	€
Reizen / hobby's	€
Onverwachte uitgaven (buffer)	€
Schenken aan kinderen of kleinkinderen	€
Totale jaarlijkse liquiditeitsbehoefte	€

Sectie 2 — Vermogensoverzicht

Asset	Waarde 2026	In privé	In Holding	Liquiditeit
Cash, spaarrekening	€	€	€	direct
Brede ETF's accumulerend	€	€	€	dagelijks verhandelbaar
Single stocks	€	€	€	dagelijks

Onroerend goed (eigen woning)	€	€	n.v.t.	niet liquide
Onroerend goed (verhuur)	€	€	€	beperkt liquide
Werkmaatschap-pij-deelneming	€	n.v.t.	€	niet liquide
Pensioenwaarde (lijfrente, pensioenfondsen)	€	€	n.v.t.	bij keuze
Totaal		€	€	

Sectie 3 — Bouwstenenkeuze

Bouwsteen	Relevant voor jou?	Waarom
Privé in box 3 (vereenvoudigd, geen Holding)	ja / nee	
Holding BV voor effectenportefeuille	ja / nee	
Vastgoed-BV voor verhuurd onroerend goed	ja / nee	
STAK voor certificering en geleidelijke schenking	ja / nee	
Lombardkrediet bij private bank	ja / nee	
BOR/DSR-route (alleen bij werkmaatschappij)	ja / nee	
Schenking-op-papier	ja / nee	
ANBI-schenking	ja / nee	

Sectie 4 — Beleggingsmix

Categorie	Percentage	Voorbeeld-fondsen / -instrumenten
-----------	------------	-----------------------------------

Brede aandelen-ETF's accu- mulerend	percent	IWDA, VWCE
Sector- of regiofondsen	percent	
Single stocks (selectie)	percent	
Investment-grade obligaties	percent	
Cash en deposito	percent	
Onroerend goed (verhuur)	percent	
Totaal	100 procent	

Sectie 5 — Tijdpad 2026-2030

Jaar 2026

Maand	Actie
Mei	Werkbladen T01-T13 invullen
Juni	Eerste gesprek met fiscalist en notaris
Juli-augustus	Holding-oprichting starten (notaris)
September	Holding-bankrekening, KVK, UBO
Oktober-november	Beleggingen overzetten of inkopen via Holding
December	Eerste schenkingen via certificaten

Jaar 2027

Kwartaal	Actie
Q1	Eerste vpb-aangifte voorbereiden voor 2026
Q2	Eventueel STAK-statuten verfijnen
Q3	Lombardkrediet aanvragen indien gepland
Q4	Voorbereiden op overgang Wwr 2028, begin- waarde-bepaling

Jaar 2028 en verder

Onderdeel	Actie
Wwr in werking (onder voorbehoud)	Eerste Wwr-aangifte voor privé-deel
Holding-route	Continueren goed koopmansgebruik
Schenkingsritme	Jaarlijks tegen vrijstelling
Periodieke evaluatie	Jaarlijks plan reviewen

Sectie 6 — Compliance-overzicht

Onderdeel	Wanneer	Wie verantwoordelijk
Vpb-aangifte Holding	voor 1 juni jaar X over jaar X-1	accountant of fiscalist
Box 3-aangifte	voor 1 mei jaar X over jaar X-1	jij of fiscalist
Jaarrekening Holding (micro-BV mits balanstotaal < €450.000)	binnen 12 maanden na boekjaar	accountant
KVK-deponering jaarrekening	binnen 12 maanden	accountant
Schenkingsaktes	voor 31 december van schenkingsjaar	notaris
Jaarlijkse rentebetaling schenking-op-papier (6 procent)	jaarlijks	jij

Sectie 7 — Stress-test

Bereken voor jouw plan wat er gebeurt in vier stress-scenario's.

Scenario	Effect op vermogen	Aanpassing nodig?
Beurzendaling 30 procent	€	margin call check
Box 3-tarief stijgt naar 40 procent	extra heffing €	
Wwr 2028 wordt aangepast (lager forfait)	gunstiger	

Overlijden binnen 180 dagen art. 12 SW activeert
na schenking

testament check

Sectie 8 — Estate-planning-laag

Onderdeel	Status
Testament	bestaand / op te stellen
Type testament	wettelijke verdeling / opvullegaat / vruchtgebruik
STAK-statuten gelijkgesteld aan onderliggende aandelen	ja / nee
BOR-clausule indien werkmaatschappij	ja / nee
DSR-clausule	ja / nee
Doorschuiфregeling box 2 voorbereid	ja / nee
Lijst van eventuele schuldigерkenningen	bijhouden

Sectie 9 — Periodieke evaluatie

Trigger-event	Actie
Aanname Wwr door Eerste Kamer	herzien plan voor privé-deel
Substantiële koerswijziging Holding-portefeuille	herwaarderen LTV-mogelijkheden
Wijziging in gezinssamenstelling (geboorte kleinkinderen, scheiding kind)	testament en STAK-overdracht herzien
Verkoop van werkmaatschappij	BOR-status verandert
Eigen pensionering	lombard-strategie heroverwegen
Wijziging Belastingplan	jaarlijks voor 1 januari toetsen

Sectie 10 — Volgende stap

Wanneer je dit canvas hebt ingevuld, stuur het naar je fiscalist, notaris en accountant. Vraag elk om hun deel te valideren en een offerte voor de uitvoering te geven. Plan een vervolgesprek waarin alle drie samenkomen om het complete plan te bespreken.

Copyright © Beleggen.com 2026. Werkblad zonder persoonlijk fiscaal advies. Voor jouw specifieke situatie raadpleeg een fiscaal adviseur, notaris of accountant.